

"Hi ha gent a qui no agrada que es parle, s'escriga o es pense en català. És la mateixa gent a qui no els agrada que es parle, s'escriga o es pense."

Ovidi Montllor

Egunkaria

endavant

edició solidària 23 d'abril del 2003

Tots som Egunkaria
i totes

OPINIÓ

2003-04-23
sumari

Opinió

6-7

La veu del carrer

Veus contra el silenci, memòries contra l'oblit, lluites contra la imposició del Poder, periodistes amb veu pròpia. La veu del carrer dels Països Catalans.

EUSKAL HERRIA

8-15

La Guàrdia Civil tanca l'únic diari escrit en èuscar

Era 20 de febrer. De matinada, 300 guàrdies civils sota les ordres de l'Audiència Nacional detenien 10 persones, escorcollaven 21 locals i precintaven totes les seus d'EGUNKARIA.

ENTREVISTA

16-17

Martxelo Otamendi

Vicent Sanchís, director del diari "Avui" entrevista Marxelo Otamendi, director d'Euskaldunon Egunkaria, el quart mitjà de comunicació basc clausurat en cinc anys.

TORTURA. ARA I AQUÍ

18-23

El tancament torna a evidenciar la tortura

Cinc dies després del tancament del rotatiu basc, tornàvem –un altre cop– a sentir la cruesa colpadora dels testimonis de tortura i maltractaments a dependències policials. Els organismes internacionals de defensa dels drets humans continuen denunciant l'Estat espanyol.

PAÏSOS CATALANS

24-29

La resposta catalana

La denúncia del tancament d'EGUNKARIA, la defensa dels drets humans i el suport solidari al diari s'ha expressat als Països Catalans des de tots els àmbits i sectors socials.

HEMEROTECA

30-31

Contrainformació, agenda

Xerrades, jornades contra la repressió, llibres, guia de la contrainformació, manifestacions, convocatòries.

➔ EDITA: Plataforma per Egunkaria.
TIRADA: 30.000 exemplars.
DISTRIBUCIÓ: Col·lectiva i gratuïta.

➔ GRÀCIES a: Montxo, Vicent Partal, Isabel Clara-Simó, Gabriela Serra, Xavier Giró, Iñigo Elkoro, Pere Martí, Xavier Mendiguren, Antoni Batista, Joan Terán, Miquel Ferreres, Iñigo Iruin, Salvador Cardús, Joan Mari Larrarte, Carles Sastre, Vicent Sanchís, Marxelo Otamendi, Peru Álvarez, OSPDH (UB), Robert Sabata, Oriol Martí, Ramón Piqué, Josep Maria Terricabras, Jose Mari Pastor, Toni Strubell, Ramon Simon, Xavier Sarrià, Tomàs Callao, Vilaweb...

➔ PER L'AJUDA INESTIMABLE: Treballadors i treballadores d'Egunkaria (va per vosaltres), Gurutze, Equip de traducció (Merçè, Sergi, Ainara, Gemma...) i maquetació BCN, Euskal Etxea Barcelona...i moltes +

FOTOGRAFIA: Amaia Zabalo i Oriol Clavera.

Tancat a la matinada del 14 d'abril del 2003.
Fet a la Vila de Gràcia i el Bages. Països Catalans.

al balcó

Plataforma per Egunkaria

(Constituïda el 26 de febrer)

1, 2, 3,...
30.000 egunkaries!

“Euskaldunon Egunkaria” no tenia editorial i nosaltres no serem menys. Si en tenia alguna, però, era la pluralitat. I és la pluralitat, el compromís informatiu i la sensibilitat social de la Plataforma la que ha permès que avui tinguem aquest **EGUNKARIA** solidari i en català.

Així doncs, òbviament, no tenim editorial. Com a l'**EGUNKARIA**, l'editorial és la pluralitat que recull: les opinions, les denúncies, els punts de vista, les iniciatives, les il·lustracions gràfiques i les fotografies. Una editorial simple i alhora ben significativa. Tot plegat...

També és cert que l'editorial podria ser la tossuda voluntat de no guardar un silenci que és complicitat; de no callar davant la violació

dels drets humans; de no menystenir les persones torturades i de solidaritzar-s'hi activament; de no mirar cap a una altra banda; de no instal·lar-se en la comoditat cínica del “*jo no ho sabia*”, “*bé deu haver fet alguna cosa*” o “*no t'hi fiquis*”.

I una editorial plural també podrien ser totes les nostres preocupacions. Que no són poques. Quan tanquem aquesta edició, les bombes han caigut i recaigut sobre l'Iraq, la justícia ha dictat ordre de presó per a 14 antifeixistes i, a Torà, la maleïda pràctica de la tortura s'ha acarnissat contra tres joves que han estat empresonats. El país que ens va quedant i el país que tenim és així: atur, repressió, morts a l'estret del racisme, violència sexista, desigualtats socials, atacs al català, a les terres de

LLIBERTAT D'EXPRESSIONIÓ

El que ens fa por no és intentar ser solidaris i solidàries. Ens atemoreix no ser-ho.

UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE

...on, per exemple, no es tanqui “Egunkaria”. O, on simplement, no es torturi.

l'Ebre, a la Punta de València... Però, tanmateix, per molts Acebes, Mayor Orejas, Valdecasas i Aznars que hi hagi, a aquesta Plataforma el que ens fa por no és intentar ser persones solidàries. Sinó ben al contrari. Ens atemoreix no ser-ho. I caure en el parany de la passivitat, l'egoisme i la submissió als quals ens volen sotmetre qui avui assassina a l'Iraq, il·legalitza idees o tanca mitjans de comunicació per comunicar massa.

Perquè contra el silenci i la mentida, creiem, com el poeta, “*que tot està per fer i que tot és possible*”. I creiem que encara tenim tot un país per néixer: lliure, just i solidari. Un país on, per exemple, no es tanqui l'**EGUNKARIA**; on, simplement, no es torturi.

En això, seguim i seguirem.

montxo

Eskerrik asko, mil gracies...

A totes i tots els que heu fet possible que aquest diari sigui avui una realitat: als il·lustradors habituals (Montxo i Zakilixut) d'**EGUNKARIA**, a les companyes que ens han cronicat el tancament i el miracle diari d'**Egunero** (Lorea i Amagoia!), a Gurutze per posar-nos ordre a la casa (mila esker!), a Amaia i Oriol per les fotos, i als companys de la impremta. A totes (que no sou poques) els que heu conspirat plegades, treballant fins les tantes i robant-li a la not somnis i utopies. I, sobretot, la nostra força pels companys encara presos: Xavier Oleaga i Xabier Alegria i Iñaki Uria. **Aurrera i endavant!**

30.000 diaris, 12.000 euros

També a tots aquells col·lectius i entitats que han fet possible una tirada de 30.000 exemplars gratuïts. Els 12.000 euros que ens ha costat tota la campanya s'estan aconseguint a través d'aquests col·lectius, implicats també en la seva distribució arreu dels Països Catalans. També de la venda de bons, adhesius i samarretes i de les aportacions rebudes al conte corrent de la Plataforma. L'objectiu final és poder comprar 100 accions del nou diari (una per cada col·lectiu adherit a la plataforma). Si pots i si vols contribuir, el conte corrent és el següent. Ànims!!!
2100-1089-73-0200065425.

Assumiràs la veu d'un poble

“Assumiràs la veu d'un poble/ i serà la veu del teu poble, i seràs, per a sempre, poble,/ i patiràs, i esperaràs,/ i aniràs sempre entre la pols, /et seguirà una polseguera (...)”. Les paraules de Vicent A. Estellés podrien resumir la voluntat d'aquesta iniciativa solidària que ens ha impulsat a assumir la veu, i la llengua, del poble basc.

Assumirem la veu d'un poble i dels poble que malden, encara, per sobreviure: del poble palestí ocupat, del poble xiapanenc militaritzat, del poble iraquíà bombardejat, de tants pobles encara. Amb ells, caminant.

Perquè “*allò que val és la consciència no ser res, sinó s'és poble*”.

obrint pas

Vicent Partal

(Director de Vilaweb)

Ens limitem a defensar-nos

La reacció als Països Catalans contra el tancament d'EGUNKARIA i les detencions de diversos periodistes i directius d'aquest diari basc tenen un component evident de solidaritat. Només faltaria! Però crec que per a molts de nosaltres tenen també un component d'autodefensa no menys evident. L'arbitrarietat absoluta de l'operació, el gravíssim atac a la llibertat d'expressió que representa i la violació evident dels drets civils que l'acompanyen són tan incontestables que costa molt mantenir-se al marge. I costa molt no sentir-nos amenaçats, també al nostre torn i per la mateixa gent que ha perpetrat aquest atac embogit al periodisme en llengua basca.

Evidentment el caràcter comú de cultura minoritzada de catalans i bascos ens fa més fàcil la solidaritat, entre la població en general del nostre país. I el fet que l'agressió es produís en aquest cas contra un mitjà de comunicació respectat i professional fa més fàcil també l'expressió d'aquesta solidaritat entre la professió periodística. I això són dos fets, dos factors, que poden explicar, segurament, l'abast de la reacció. Abast que ha sorprès i preocupat de manera clara entre algunes autoritats, acostumades a que funcione a la perfecció l'anestèsia mental que provoca el terrorisme (o millor dit: l'anti-terrorisme) entre la població. Però cal dir que el que resulta realment preocupant del tancament d'Egunkaria, més enllà de la pròpia

crònica dels fets, és que posa de relleu fins a quin punt l'arbitrarietat del terror generat per l'estat pot afectar-nos a tots i cadascun de nosaltres.

Perquè no cal al·legar engany. Hi ha el túnel negre, intolerable, on han viscut els detinguts durant aquests dies terribles. I és molt greu el que els han fet passar abans de reprendre la llibertat, com si cap cosa no haguera passat. Però més enllà d'això, allò que realment sobta i revolta és comprovar de nou que el comportament de les institucions implicades no és una excepció sorprenent sinó la norma d'ús i de conducta. Especialment la norma d'ús i de conducta d'un tribunal, l'Audiencia Nacional, (hereva directa del Tribunal de Orden Público franquista per més pedaços legals que vulguen posar) que està fora del sistema jurídic regular i ha esdevingut cau i refugi de jutges ambiciosos o venjatiu o salvapàtries; en qualsevol cas, perillosos. A Torà ho hem tornat a veure amb la mateixa impunitat aquests dies i fa anys que ho vivim a petites dosis en la immensa majoria de les seues actuacions.

La combinació d'aquest tribunal d'excepció amb una llei antiterrorista que permet tota mena d'abusos policials per la llarga comunicació que imposa resulta esfereïdora i és la causa central de molts dels mals que té la democràcia espanyola. I això cal dir-ho amb fermesa, sense por a ser criticats o titllats de com-

DRETS HUMANS

Hi ha el túnel negre, intolerable, on han viscut els detinguts durant aquests dies terribles. I el que sobta i revolta és comprovar que no és una excepció, sinó la norma d'ús i conducta.

AUDIÈNCIA NACIONAL

Fora del sistema jurídic regular, l'Audiència Nacional ha esdevingut cau de jutges ambiciosos o venjatiu o salvapàtries: en tot cas, perillosos. A Torà, ho hem tornat a veure.

plicitat amb qui siga. Perquè és una amenaça a les llibertats civils d'un nivell molt poc inferior, o igual, a l'assassinat o a la bomba. I perquè no es acceptable en termes morals aquesta hipocresia que fa cridar quan els afectats són uns i callar quan en són uns altres.

Només la dissolució de l'Audiència Nacional i l'abolició de la llei antiterrorista podrien començar a posar ordre enmig del caos moral, polític i jurídic que hi han creat. Però com que això va a ser difícil d'aconseguir, a la vista de l'encegat fanatisme dels partits polítics espanyols en aquest tema, denunciar cada abús i lluitar per salvar els afectats és, en definitiva, una manera de defensar-nos. Una manera de conservar la dignitat com a ciutadans. Que no súbdits.

la columna

Gabriela Serra

(Membre del moviment antiglobalització)

El dret a desobeir

La Desobediència Civil és l'obligació moral de dissentir envers una decisió majoritària o una obligació jurídica de signe ideològicament oposat. És un acte intencionalment il·legal, realitzat amb fins de millora social, expressat de manera no violenta i disposat a acceptar totes les conseqüències penals que se'n puguin derivar.

Tot això, per què? Els i les que defensem la desobediència civil ho fem com a mesura excepcional per la impossibilitat de trobar altres mitjans legals o espais polítics que ens garanteixin els canvis i les transformacions socials que persegüim. Aquesta impossibilitat d'aconseguir canvis profunds i necessaris també es dona (malgrat el que es digui i malgrat les aparences de formalitat) en les societats democràtiques actuals. Els seus governants justifiquen la imposició de lleis i situacions profundament injustes amb l'argument que –per ella mateixa– la majoria corresponsabilitza en l'obediència a tots els ciutadans i totes les ciutadanes, com a signe de responsabilitat i solidaritat social.

Però davant de lleis i mesures polítiques que no només atempten contra opcions polítiques determinades, sinó que neguen, vulnereu o fan perillar els drets humans en el sentit més ampli, de tothom o d'algun sector de la població, no hi ha cap majoria, llei, ni poder “legalment” constituït que pugui estar per sobre de les conviccions ètiques i morals individuals. És aleshores quan la solidaritat –encara que sigui per una causa minoritària– obliga a desobeir, perquè només desobeint mantenim la coherència, la dignitat i l'honor en les nostres –i de les nostres– creences.

arran de terra

Isabel Clara-Simó

Lliberticidi

Tinc el convenciment que la llibertat és una assignatura molt difícil d'aprovar. Crec que significa el cim de la civilització –de qualsevol civilització, no ens penséssim pas que els occidentals blancs en tenim l'exclusiva-, i que significa una complexíssima organització política, molt elaborada.

La llibertat política significa uns graus de respecte i d'organització social tan sofisticats que hagin pogut superar alguns dels esculls habituals: que el poder no s'emborratxi del propi poder, que l'heterodoxia –qualsevol heterodoxia– rebi el mateix tractament que les més conspiques ortodòxies, que les desigualtats socials s'hagin anivellat fins a fer possible que l'agressió entre els membres

de la societat, sense un repartiment de riquesa tan aclaparadorament injust, ja no tingui sentit. Cal també –i aquesta és condició necessària, però no suficient– que el corpus legal contempli totes les llibertats i els doni el seu suport jurídic. Això darrer sol passar en les societats desenvolupades, però només en la lletra de la llei; que hom digui, en una carta magna, que tots els ciutadans són iguals davant la llei, contrasta amb la crua realitat de cada dia, en què es demostra que això està molt lluny de ser veritat.

Doncs bé, el termòmetre per saber el grau de llibertats de que gaudeix una societat és la premsa que genera. Els mitjans de comunicació en general, però sobretot la premsa escrita, que es distingeix dels altres mitjà per

NO S'HI VALEN EXCUSES

Doncs bé: quan una societat tanca un diari està destruint, dinamitant la llibertat. Perpetrant un lliberticidi.

dos trets fonamentals: una és el testimoni documental, a l'abast de qualsevol consulta (no oblidem que a l'impagable novel·la de George Orwell, 1984, l'ofici del protagonista era canviar les notícies dels diaris anteriors per tal que s'ajustessin als fets que havien realitzat els qui detentaven el poder); l'altra és que són de propietat privada, i, per tant, i en teoria, més incontrolables pel poder establert. Doncs bé: quan una societat tanca un diari està destruint, dinamitant la llibertat. No s'hi valen excuses: s'ha perpetrat un lliberticidi. S'ha matat allò que tan bé cantava Paul Éluard: “I pel poder d'una paraula / torno a començar la meua vida: / només he nascut per conèixer-te, / per anomenar-te: / Llibertat!”.

a la cantonada

Xavier Giró

(Observatori de la Cobertura Informativa de Conflictes, UAB)

Aniquilar

un espai no-violent

Els conflictes són la manifestació de la vida i les malalties de les societats on es presenten. Si es prenen mesures adequades, es poden encarrilar sortides satisfactòries per a totes les parts.

Quan ningú no fa cap gest, cap concessió; quan no es dialoga ni es negocia; quan només s'empeny cap a l'enfonsament de l'altre..., llavors es rega l'aflorament de la violència. I si la violència ja hi és present, se'n reforça el cercle viciós i la força que l'empeny, el cercle que fa respondre amb més violència a la violència i el remolí que ens arrossega cap a la irracionalitat i cap a la inhumanitat. Al País Basc, tancar un diari escrit en èuscar és aniquilar un espai sense violència, un espai on es presenten posicions polítiques que, pel fet de fer-ho, recorren al diàleg i a la negociació en les seves planes.

És fer just el contrari del que cal.

l'opinió d'avui

INCOMUNICACIÓ

Iñigo Elkoro

(Advocat, Torturaren Aurkako Taldea (TAT)-Grup contra la Tortura)

Ara si?

Operatiu contra l'EGUNKARIA. Declaracions d'en Martxelo Otamendi a la sortida de la presó de Soto del Real. Els han torturat. Sorpresa, indignació. *"Increïble", "això no pot ser", "cal investigar fins al fons i depurar responsabilitats", "els fiscals han d'actuar"*, la tortura és inadmissible. Tot i que no tenim cap prova que corroborei la veracitat del que contenen, nosaltres els creiem! És el que hem estat escoltant i llegint a la premsa durant les darreres setmanes. Des de polítics, fins a periodistes, passant per càrrecs públics i d'altres.

Han estat les tortures sofertes pel director d'un mitjà de comunicació el fet que ha motivat que tot el món posi el crit en el cel. És cert que les seves declaracions i el seu relat han generat un gran impacte social (a totes i tots?). Però tan cert com que aquestes declaracions, lamentablement, no resulten desconegudes entre les milers de persones que al llarg d'aquests últims anys han passat pel mateix infern.

L'any 2002 han estat almenys 127 persones les que també han baixat a l'infern, de la mà de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional. I també, no ho oblidem, de les mans de l'Ertzaintza. Portem anys dient-ho. Portem anys repetint que la responsabilitat en la pràctica de la tortura resideix en qui legisla sobre la incomunicació i la pròrroga de la detenció. També en

TORTURA A EUSKAL HERRIA

Malauradament, les declaracions de Martxelo Otamendi no resulten desconegudes per milers de ciutadans bascos.

L'Audiència Nacional, que empra els resultats de la tortura, des de les autoinculpacions i les inculpacions contra tercers fins a les informacions obtingudes a fi d'ampliar o desenvolupar nous operatius. Aquí rau la clau de la tortura. Sobra apel·lar a jutges i fiscals. Com demostrarem que aquests últims detinguts han estat torturats? Qui en té constància? Els metges forenses depenents del

LA IMPUNITAT CONTINUA

Després del tancament d'EGUNKARIA, hem sentit nous relats de joves bascos torturats, però no hi hagut cap ressó.

mateix jutge que no ha dubtat a enviar a alguns d'ells a la presó tot i els maltractaments soferts?

Malgrat tot, els directius d'EGUNKARIA no han estat els últims torturats. Posteriorment, hem tingut coneixement de nous relats de tortura per part de joves detinguts per la Policia Nacional. No hem sentit més missatges de suport, de solidaritat, d'indignació, de *"crec en les seves*

paraules". On són aquestes veus? Deixem de marejar la perdiu i mirar cap a l'altre costat. Ens trobem davant un problema nacional. És necessària una implicació de tots els agents polítics, socials, sindicals i populars així com de totes i tots nosaltres. La proposta està al carrer.

Els 9 punts proposats pel TAT són imprescindibles perquè demà no siguem unes altres o uns altres els torturats i torturades. I en aquest punt, el govern de Gasteiz té una bona oportunitat de donar exemple i implicar-se activament contra la tortura. No serveixen els pedaços protocol·laris. El problema està en la manera de dur endavant la investigació. Per què serveix la incomunicació sinó per obtenir confessions? I si això no és així i els detinguts i detingudes les realitzen voluntàriament, per què no dur-los immediatament a presència del jutge i evitar qualsevol tipus de dubte? No serà, tal vegada, que durant la incomunicació, amb mètodes més o menys brutals, més o menys científics, del que es tracta és d'obtenir les proves en forma d'autoinculpacions? Si vol, l'Ertzaintza pot no comunicar.

I si realment, quan es produeixen les detencions de persones, la investigació ja està acabada i les proves obtingudes, la incomunicació no té cap sentit. És el seu torn.

I el de totes i tots.

via fora!

Pere Martí

(Grup de Periodistes Ramon Barnils)

Contra el blanc i el negre

Quan vaig veure les imatges de la Guàrdia Civil clausurant la redacció d'EGUNKARIA a Bilbao vaig sentir una barreja de ràbia i d'impotència. Ràbia per la injustícia que s'estava cometent i impotència per no poder respondre de forma immediata a aquell atac contra la llibertat d'expressió. No va ser una clausura asèptica ni polida, amb un simple precinte i prou. Els agents de la Benemèrita estaven clavant a la porta uns immensos plafons de fusta, picant amb una contundència especial, m'atreveria dir que amb ràbia, com si cada clau que picaven, l'estiguessin clavant contra els seus redactors, els seus directius i els seus lectors.

No crec que la meua percepció fos equivocada. Darrera aquests vergonyosos plafons de fusta que ara impedeixen entrar a la redacció d'EGUNKARIA de Bilbao, vaig estar treballant durant tres setmanes, el mes de maig de l'any 2001, com a enviat especial de l'AVUI per cobrir el desenvolupament de les eleccions basques. Em vaig sentir com si estigués a casa i durant aquells dies, la veritat és que vaig aprendre molt, sobre Euskadi, però també sobre periodisme. Perquè a la redacció d'EGUNKARIA de Bilbao vaig poder compartir un periodisme honest, rigorós i plural, compromès amb el país i allunyant del pensament únic espanyolista que impregna la majoria

de mitjans de comunicació, i no només els fets a Madrid, sinó també alguns de Bilbao i de Barcelona.

Malgrat el seu compromís innegable amb la llibertat d'Euskadi, o precisament per això, EGUNKARIA era un diari plural, un diari que entrevistava tant a Fernando Savater com a Amalardo Otegi. Era un diari on s'hi reflectien tots els colors del verd que hi ha al País Basc, i per això l'han tancat. L'han tancat perquè l'única imat-

CROADA ESPANYOLISTA

EGUNKARIA era un diari on s'hi reflectien tots els colors del verd que hi ha al País Basc, i per això l'han tancat. Perquè l'única imatge que ens volen donar d'Euskadi és en blanc i negre. Només interessa el periodista activista compromès en la croada espanyolista. Han tancat EGUNKARIA perquè desmentia la veritat única oficial, i això a l'estat espanyol encara és delictiu.

ge que ens volen donar d'Euskadi és en blanc i negre, la del país dividit entre bons i dolents. L'han tancat perquè avui no interessa que existeixin periodistes que aixequin acta de la realitat. Només interessa el periodista activista compromès en la croada espanyolista. En definitiva, han tancat EGUNKARIA perquè desmentia la veritat única oficial informant d'una realitat plural, i això a l'estat espanyol encara és delictiu.

llibertat d'expressió

EGUNKARIA

Xabier Mendiguren Bereziartu

(Secretari General de Konsteilua, Consell dels organismes socials de l'euscar)

Egunkaria: au Fenix

El tancament de l' EGUNKARIA ha esgarriat els i les euskaltzales, bascos i basques i demòcrates, però no els ha sorprès pas. Al propi Kontseilua –el consell dels organismes socials de l'euscar– no ens ha semblat gens sorprenent, ja que portem temps dient que els atacs que han patit els organismes socials en favor de la llengua basca no son fets aïllats, que l'objectiu no és únicament condicionar o entorpir la tasca que realitzen, sinó endarrerir i aturar el procés de normalització de la llengua.

Així, la coordinadora d'alfabetització AEK, la distribuïdora Zabaltzen, les ikastoles, la revista *Argia* i organismes similars han sigut els que han vingut patint processos d'aquesta mena: primer, s'ha dut a terme una campanya de desprestigi des d'alguns mitjans de comunicació, que han difós mentides; en segon lloc, s'han pres mesures jurídiques i policials; i en tercer lloc, les acusacions s'han quedat en no res ja que no han estat mai provades.

Però, encara hi ha un quart pas: tot i que queda clar que les acusacions són falses, les conseqüències tant morals com econòmiques per aquests organismes es mantenen. Ningú es fa responsable del mal que es fa, i el que encara és pitjor, en qualsevol moment, es podria repetir un cop semblant amb la mateixa impunitat i brutalitat.

Com ja s'ha dit abans, volen aturar la normalització de l'euscar. Els darrers anys s'han fet grans passos cap a la

normalització de la llengua, tot i que resta un llarg camí fins arribar a aconseguir la plena normalització. Aquest camí es tanmateix el que volen tallar, i és per això que van contra els organismes socials en favor de l'euscar.

Kontseilua situa en aquest context l'actuació contra EUSKALDUNON EGUNKARIA. Tot i això, el cas té unes altres característiques: al tractar-se del tancament d'un mitjà de comuni-

ments i, per últim, tres dels companys detinguts encara romanen a la presó.

I tot i així, però, encara tenim raons per l'optimisme. Les mobilitzacions portades a terme després del tancament del diari han estat força importants: el 22 de febrer milers de persones van participar a la manifestació convocada a Donostia (Sant Sebastià) i el 13 de març, en el marc de la diada de Solidaritat convocada per

Mirant al futur, cal que EGUNKARIA estigui al carrer. I no ho dubteu. Tornarà. Amb un altre nom, però podrem trobar als quioscs un projecte de 13 anys, millorat, que reneixerà de les seves cendres.

Si mirem al davant, cal que EUSKALDUNON EGUNKARIA estigui al carrer. Durant aquests 13 anys, a més de ser l'únic diari en euscar, ha tingut cura de la seva independència, la seva amplitud i la seva pluralitat. Ha tingut molta cura d'aquestes tres característiques, i altres mitjans de comunicació social ja tenen cap a on mirar per poder millorar la seva pràctica informativa quotidiana.

No hi dubteu de que tornarem a veure l'EUSKALDUNON EGUNKARIA al carrer. Segurament amb un altre nom, però als nostres quioscs podrem trobar un projecte millorat després d'aquests 13 anys d'experiència. Amb l'ajut de la societat basca, el projecte dels i les treballadores del diari es farà realitat.

L'EGUNKARIA tornarà a enlairar-se lluminós, de les seves cendres, com un Au Fenix.

Ferreres

A "EL PERIODICO DE CATALUNYA" | Febrer 2003

cació, la llibertat d'expressió ha estat malmesa i al tractar-se de l'únic diari en euscar, s'ha colpejat una eina important per la normalització lingüística. A més, i en allò referent a les detencions, els responsables d'EGUNKARIA han patit maltracta-

Kontseilua, els dinamitzadors de les més diverses àrees socials van realitzar massivament accions imaginatives i pacífiques. I cal remarcar la riuda de solidaritat internacional rebuda des de fora d'Euskal Herria i, sobretot, des dels Països Catalans.

CRIMINALITZACIÓ

L'atac contra EGUNKARIA no ens ha sorprès. AEK, Zabaltzen, les ikastoles, *Argia* i organismes populars també han patit agressions d'aquesta mena.

ATAC A LA NORMALITZACIÓ

Els atacs contra l'euscar, que no són fets aïllats, no només busquen condicionar o entorpir la nostra tasca, sinó aturar el procés de normalització.

la pregunta

Fins on pot arribar el PP?

“Fins a les properes eleccions”

“Vientos de revancha son los que parecen traer algunos de los Ayuntamientos recientemente constituidos. El Ayuntamiento de Guernica aprueba por unanimidad retirar la medalla de la villa, así como todos los honores concedidos, al anterior jefe de Estado –que aunque moleste a muchos gobernó durante 40 años y se llamaba Francisco Franco. Como aún les parecía poco deciden asimismo exigir responsabilidades al Gobierno alemán por el bombardeo de la ciudad ocurrido en 1937”.

José M. Aznar, 9 de maig de 1979.

Antoni
BATISTA
Periodista

Si aquesta és la resposta, tanmateix, és per la constatació d'on han arribat ja. El PP ha demostrat, un cop més a la història, que guanyar unes eleccions democràtiques no és garantia que el partit que les guanya sigui demòcrata. El PP ha utilitzat el règim democràtic per buidar de contingut la democràcia. Han fomentat la xenofòbia amb una llei d'estrangeria inhumana. Han restringit drets i llibertats fonamentals en crear trusts mediàtics on la censura campanya impune, en reprimir manifestacions com en els millors temps dels seus pares i avis, en tancar mitjans de comunicació, en aplicar lleis d'excepció a les detencions, en endurir les penes de presó, en posar en qüestió la divisió de poders, en prohibir un partit polític. Han actuat amb negligència criminal deixant malmetre l'ecologia – des del Pla Hidrològic fins el des-“Prestige” – i fins i tot han arribat a entrar en una guerra sagnant no volguda ni per la majoria de la població que haurien de representar ni per la majoria del món representat a les Nacions Unides.

El PP d'avui no és el que va arribar al poder guanyant vots al centre. El PP és ara un partit d'ultradreta que ha esdevingut un perill per al sistema democràtic. Cada cop més gent s'adona d'aquesta situació límit i per això les properes eleccions legislatives esdevindran més aviat un referèndum. I el perdran.

Serà bonic veure com marxen. Ells i tot els que els hi han fet costat.

la iniciativa

Joan Teran

(Campanya contra la retallada de llibertats)

Aturem-los

Des de l'11 de setembre del 2001, el terrorisme internacional s'ha convertit en l'excusa per fer un salt repressiu qualitatiu i crear un estat d'excepció mundial on no es pugui alterar, ni tants sols qüestionar, l'actual ordre establert. L'Estat espanyol no ha estat pas una excepció. En els darrers anys s'han anat aprovant lleis que suposen importants invlucions de drets i llibertats.

I així, la llei d'estrangeria comporta morts quotidians a l'estret i condemna a la il·legalitat a milers de persones; la Llei de Partits, l'exclusió de milers de votants independentistes; la LSSI, la violació del dret a la privacitat; el tancament d'EGUNKARIA i d'altres, l'adéu a la llibertat d'expressió; i la reforma del codi penal, la massificació i l'empitjorament de la vida a la presó.

Tanmateix, la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats

ha denunciat en els darrers mesos diverses operacions dirigides per l'Audiència Nacional, que han aplicat la legislació anti-terrorista per càrrecs que teòricament haurien de ser considerats un presumpte delicte de danys i dirimir-se per vies ordinàries.

A més, el dret a manifestació ha estat coartat i reprimat, a través de dispositius espectaculars, que venen acompanyats de pràctiques d'identificacions i escorcolls, quan no de càrregues i detencions massives. Conseqüència col·lectiva: als Països Catalans s'ha doblat el número de persones detingudes per causes polítiques i s'ha empresonat un total de 9 joves en un any.

Cal denunciar aquest enduriment legal i repressiu, que sabem on ha començat, però no pas on acabarà. I cal engegar la mobilització popular per defensar la llibertat d'expressió, el dret de manifestació i el dret a lluitar per una societat més justa.

NO ESTAN TOTES. Perquè no ens hi cabien pas, ni en 32 ni en 64 pàgines. Veus contra el silenci, memòries contra l'oblit, lluites contra la imposició, periodistes amb veu pròpia. Les veus dels carrers dels Països Catalans. Plurals i diverses. I, sobretot, solidàries amb EGUNKARIA.

Veus contra el silenci

Arcadi Oliveres (*economista, Justícia i Pau*): “La nostra obligació és conèixer i analitzar, com a base per actuar en favor de la justícia. Fer callar les veus discrepants, i sobretot en aquests moments, és un acte contra la llibertat i la pau”.

JORDI DAUDER (*actor*): “Tancar un diari és tancar una veu democràtica”.

Eliseu CLIMENT (*Editor*): “Tornem a tenir el País Basc en estat d'excepció.”

Victor Cabral

(Plataforma Nunca Mais Catalunya):

“La impunitat funciona així. Com a Galícia. 153 dies després, un altre *Prestige* és possible. Ni judicis ni condemnes. Ho paga la mar i la costa”.

**Nunca
Mais!**

Joan OLLER (*director de taetre*): “Tancar un diari és com tornar a cremar la Biblioteca d'Alexandria”.

Sergi Sànchez (*treballador*): “A mi tot això em recorda la voladura del diari Madrid, però el que passa és que aquest neofatxes ja no empenen dinamita, sino l'Estat de Dret com eina per dinamitar la dissidència”.

Mario Lleixà: (*missatger*): “De república bananera. Pitjor encara: monarquia bananera!”.

Josep Laporte (*president IEC*): “Vull tenir la llibertat de dir tot el que penso, i vull que la tingui qualsevol altra persona, tot i que les seves opinions siguin contraposades a les meves. Per això, estic radicalment en contra”.

Miquel Martí i Pol

(*Poeta*):

“No és fàcil protestar quan sistemàticament es criminalitza la protesta. Tanmateix aquestes paraules expressen la meva rebel·lió davant la prepotència i la injustícia”.

Itziar G. ZIGA

(*corresponsal del diari Andra a Catalunya*)

“El tribunal de la Inquisició de Logronyo enviava les dones basques a la foguera per bruixeria, sense entendre ni una paraula del què deien per defensar-se. Parlaven en èuscar, l'única llengua que sabien.

Els inquisidors traduïen allò que el caprici els dictava sobre aquelles i ritus satànics. Segles després ha succeït el mateix: ningú que conegui la línia editorial pot creure's que l'han tancat per vinculació amb ETA. La persecució d'una llengua i una cultura que els segueix molestant en el seu projecte d'unitat nacional és la raó última i *El Mal* torna a ser-

vir d'excusa. Només esperem que quan truquin a la nostra porta, no sigui massa tard”.

Antonina RODRIGO

(*escriptora*): “La denúncia d'un fet puntual, com a l'al·legat simbòlic contra la prohibició d'un diari basc, enderroca l'arbre que ens impedeix veure el bosc. Allò que va des del premonitori. *Visca la mort i mori la*

intel·ligència!” (*General Millan Astray, Universitat de Salamanca, octubre de 1936*) a la nostra quotidiana defensa de la pau”.

M. Chordà RECASENS

(*poeta*): “L'expressió en la pròpia llengua és un dret irrenunciable de tots i de cada un dels pobles que habiten el lacerat planeta Terra. Per a una poeta, la musicalitat que hi ha en una

llengua –parlada o escrita– és part important de la màgia que fa possible la poesia. I crec que ho és tant per a la persona que treballa la terra com per la que escriu en un diari”.

Josep M. Espinàs (*escriptor*): “La paraula diari ve de “dia”. I quan surt un diari es fa una mica de llum. Els militants de la foscor no ho suporten.”

Mònica TERRIBES

(*periodista*):

“El tancament d'EGUNKARIA és, entre d'altres coses, absurd.

Recorda l'època en que l'exèrcit espanyol castigava objectes sense voluntat pròpia –com vaixells i camions– per haver estat escenaris d'una suposada acció incorrecta...”.

Joan BARRIL (*Escriptor*):

“Prohibir les idees dels altres és posar en evidència que no acabem de confiar en les pròpies”.

Jordi PORTA

(*president d'Omnium Cultural*):

“Doble agressió: a la llibertat d'expressió i a un mitjà de comunicació basc. En el primer cas, es vulnera un dels principis democràtics fonamentals. En el segon, es mostra la cara més

agressiva del nacionalisme espanyol de sempre”.

Salvador COT

(*periodista*):

“Els crims ho són contra les persones, però també contra les cultures. Els periodistes catalans sabem, més que ningú, el que costa col·locar als quioscs un mitjà escrit en una llengua fragilitzada per segles de persecució”.

Anna Murgades (*periodista*):

“Intentar imposar les idees pròpies saltant-se els drets fonamentals té una definició al diccionari. Se'n diu totalitarisme, en català, en èuscar i també en castellà.”

Jaume CLOTET

(*Periodista*): “El tancament i la criminalització de l'únic diari escrit en èuscar del món és una tragèdia que afecta tots els seus

habitants perquè és un cop a la cultura universal. Posa en evidència que l'Estat espanyol no és res més que un Estat policial que ja no sap què fer per escanyar les seves minories”.

Jaume REIXACH

(*El Triangle*): “El pensament únic no vol testimonis, ni a Bagdad ni a Euskadi, i la força és l'únic mitjà que té per trepitjar els drets més bàsics”.

veus contra el tancament

Rita Marzosa

(*Periodista*)

“No bufen massa bons vents per exercir la professió, i exercir-la amb consciència, arreu del món. A Euskadi tampoc. Però lluitarem per la llibertat”.

Santiago Vidal

(*Jutge*)

“En un estat democràtic només poden ser els ciutadans els qui decideixin si un mitjà de comunicació ha de tenir un bon nivell d'audiència o ha de ser ignorat”.

Oleguer Presas

(*Futbolista i estudiant*)

“El tancament és un atac a la llibertat d'expressió i d'opinió, atac que segueix la mateixa línia del govern de criminalitzar totes les veus discrepants”.

Toni Albà

(*Actor*)

“Ningú no pot callar un pensament. La llibertat d'expressió és un dret fonamental i ningú no pot abolir-lo, ni tan sols aquells que en gaudeixen”.

TOTA LA PREMSA EN CATALÀ

Tota la premsa diària en català va denunciar el tancament d'Egunkaria en un comunicat conjunt emès el mateix dijous 20 de febrer de 2003.

CONTRAINFORMACIÓ

Els mitjans alternatius (com el Contra-Infos, La Burxa, L'Avanc, Il·lacrua o El Triangle) també van reaccionar immediatament exigint la reobertura.

COL·LEGI DE PERIODISTES

El Col·legi de Periodistes de Catalunya també es va pronunciar oficialment contra el tancament del diari i les denúncies de tortures.

Il·lacrua (revista):

“Una lletra
una paraula
una frase
una idea
i un nou món.
Pim-pam-pum
ha arribat
la repressió.

Unes masses
que es rebel·len
contra espases
i escopetes
i sorgeixen
més idees
ja no ens paren,
no, no, no.

Endavant EGUNKARIA!
Amb la força del poble no podran.”

Manolo TOMAS

(Plataforma en Defensa de l'Ebre):

“És un atemptat a la llibertat d'expressió i al dret de tot poble a expressar-se en la seva llengua. El PP empra mètodes que evidencien el seu tarannà centralista, autoritari i despreciatiu. Cal tornar a una cultura de resistència

cívica i social. Hem de saber i voler defensar els nostres drets i llibertats”.

Santi SANTAMARIA

(cuiner): “No callem ni ens tanquem ni tampoc claudiquem davant els qui en nom de banderes i constitucions ens apunten amb canons que ens neguen el dret d'escriure, essent aquest un principi

irrenunciable on resideix la sobirania individual i col·lectiva de tots els principis democràtics”.

Maria Ferrer (feminista):

“Ens fa recordar als companys i companyes que estan patint la repressió dia a dia, i sobretot les persones preses. La solidaritat és una de les lluites més necessàries”.

Albert MARTINEZ

(Membre del moviment d'okupacions)

“La violència «legal», com tots els seus responsables saben, és un dels pilars que perpetuen les polítiques imposades des dels Estats”.

EGUNKARIA ENDAVANT!!

Maria Antònia OLIVER

(Escriptora)

“Una llengua no és tan sols paraules, la llengua expressa una manera de viure, de sentir. La prohibició d'expressió és un atac frontal contra els drets humans. És la prohibició d'una manera de ser, és prohibir una identitat”.

Maria OLIVARES

(ecofeminista, exdiputada)

“Queda clar que ens sentim solidàries davant de l'agressió, donant suport al diari: per considerar el compromís que representa per als drets, les llibertats, la llengua i la cultura de persones i nacions; front a aquells que no respecten ni l'autodeterminació ni el plurilingüisme”.

Amada SANTOS,

(fotoperiodista, vicepresidenta de l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya)

“Qualsevol tipus de limitació a la llibertat dels drets civils és un atemptat contra la base de la democràcia. En aquests moments maten periodistes per silenciar la veritat i tanquen diaris amb la mateixa intenció. Són els

mateixos que actuen amb la violència per imposar la barbàrie amb la impunitat del silenci”.

Joan TAPIA,

(director de BTB)

“Acusar un diari de terrorisme és no només no tenir ni idea del que és la llibertat d'expressió, també ignorar què és el terrorisme”.

Josep Llúis CARÓD-ROVIRA (secretari general ERC)

“És la manifestació més evident de la impossibilitat del Govern espanyol –de tots els governs espanyols?– per assumir la diversitat lingüística i cultural existent a l'interior de l'estat com un valor enriquidor. Tanquen un diari basc perquè ni l'entenen ni tenen ganes d'entendre'l”.

Joan SAURA (president IC-Verds):

“La decisió de tancar EUSKALDUNON EGUNKARIA concentra el pitjor de l'etapa Aznar. És una decisió autoritària, no compleix amb l'ordenament jurídic, estigmatitza el basc, com ho fa amb tot allò que es diferent, i representa una regressió democràtica sense precedents. El millor, com està passant

amb la guerra, és la resposta de la gent, que tan sols té la capacitat de parar els peus a tant despropòsit”.

Roser VECIANA (Els Verds i més)

“Els botxins sempre han cregut que ens sotmetran a cops de lleis injustes, amb la força i la impunitat de la tortura, amb l'engany sistematitzat... Nosaltres sabem que la revolta de la raó ens farà lliures.”

Montserrat MINOBIS:

“Han tancat una veu lliure, han tancat l'única veu disponible que s'expressava en una llengua que lluita per sobreviure, a un país que malda per no desaparèixer”.

August Bover (UB)

“Tancar un diari, prohibir una llengua, silenciar una veu. Cal denunciar-ho i cridar la nostra solidaritat. Gora “EGUNKARIA”, gora Euskadi!”

hitz egin

Fermin MUGURUZA

(Músic basc, canço pròpia llegida a la plaça Sant Jaume el 13 de març, a la concentració de solidaritat amb EGUNKARIA)

parla!

Sí, jo també recitava a Bertolt Brecht. Denunciava la injustícia en veu alta. Sense cap mena de dubte, la meva retòrica els molestava i van decidir tallar-me la llengua d'arrel.

Les mans van començar a escriure lliurement, tocant la guitarra, amiga rebel. I van venir un altre /cop a buscar-me. sense braços /em van deixar invàlid.

Tot i així, aviat vaig començar a espavilar-me amb els dits dels peus. En va, els munyons de les cames descansen a la cadira de rodes.

Però la mirada els devia seguir denunciant, perquè els corbs em van arrencar els ulls.

La meva sola presència els devia aterroritzar. Les meves orelles van escoltar tot just el so del tret.

Aixecaria algú la veu? Aleshores, al contrari, tots eren muts.

**parla!
per la llibertat d'expressió!
parla!**

Joan Solà

(Catedràtic, UB)

“Cal que ens unim totes i tots contra l'esperit integrista i feixista d'aquest Estat al qual hem de pertànyer per força”.

Joan Jubany

(CUP-Mataró)

“El que cal clausurar i desmantellar definitivament és l'estat espanyol, que tortura, imposa la censura, i basa l'existència en el genocidi de nacions ocupades”.

Sergi López

(Actor)

“El tancament del diari EUSKALDUNON EGUNKARIA és una prova més del franquisme que encara arrossega l'estat espanyol”.

Manel ANDREU

(FAVB)

“Els conflictes no ens han d'espantar, si som capaços de resoldre els problemes que els han generat mitjançant el diàleg”.

LA LLEI DEL SILENCI. La matinada del 20 de febrer, la mateixa Guàrdia Civil que aterroritzava Federico García Lorca, segellava amb un mur d'impunitat la veu d'EGUNKARIA. El poeta havia deixat escrit: *"Hi ha coses tancades dins dels murs que, si sortissin de sobte i cridessin, omplirien el món"*. Des de feia 13 anys, EGUNKARIA omplia cada dia, en èuscar, la crònica d'un món cada cop més injust i desigual.

Era 20 de febrer

La Guàrdia Civil assalta "EUSKALDUNON EGUNKARIA", l'únic diari escrit íntegrament en èuscar

Amagoia IBAN | **ANDOAIN**

"Amagoia, tens una trucada". Vaig mirar el despertador. Les set del matí. Vaig agafar el telèfon i vaig reconèixer la veu de l'Imanol Murua, company de feina. *"Estàs dreta? Si? Doncs seu. Millor que estiguis asseguda per sentir el que t'he de dir"*.

La Guàrdia Civil havia entrat a la seu principal de l'EUSKALDUNON EGUNKARIA a Andoain, i també a la de Bilbo, i a la d'Iruñea, i a la de Gasteiz, i les estaven escorcollant. En Martxelo havia estat detingut. L'Iñaki Urija també. I en Xabier Alegria, i en Joan Mari Torrealdei, i en Fermin Lazkano, i en Xabier Oleaga. I en Pello Zubiria. *"Diuen que l'operació no ha acabat, que hi ha més detinguts, però encara no sabem qui falta"*. Com que calia avisar la resta de companys, vam quedar a dos quarts de nou per anar junts a la seu d'Andoain.

Quan vaig penjar el telèfon, eren les set i tres minuts. 180 segons de res per empassar-se que les vivències de molts anys: els amics i la feina havien estat segrestats mitjançant armes. De cop, vaig tenir unes ganes incontrolables de vomitar. Vaig anar al lavabo. L'únic que va sortir de la meua boca va ser un amarg fil de bilis. Voler plorar i no poder.

Vaig estar per casa, amb la ràdio, d'una banda a una altra: però no puc assegurar què feia exactament. La meua memòria no ha estat capaç de guardar els records de què vaig fer a casa aquell matí. Volia anar a l'altra casa meua, a l'EGUNKARIA, a Andoain. Al més aviat possible. No tenia cap altra cosa al cap.

L'hora havia arribat finalment. Vam ajuntar-nos amb l'Imanol, vam pujar al cotxe, vam engegar la ràdio. Tot en

un moment. L'Imanol estava despert des de les quatre de la matinada. Mentre anàvem cap a Andoain em va explicar que havia estat la dona de l'Alberto Barandiaran qui l'havia trucat a la matinada, per dir-li que l'Alberto era a la seu d'Iruñea, com a testimoni durant el registre: *"Ets molt ingènua, noia!"*. Havia intentat trucar a en Martxelo per explicar-li què passava a Iruñea, però no contestava. *"Ni se m'ha passat pel cap que ell podia estar detingut!"*.

En sentir les notícies de les nou ens vam quedar sense paraules. En Txema Auzmendi i en Luis Goia també estaven detinguts. Em vaig posar les mans al cap i l'Imanol, que anava conduint, va fer un gest de tristesa. *"Estan bojos! Estan bojos! Volen alterar tota la societat!"*. I no vam ser capaços de dir cap paraula més fins que vam arribar a Andoain: EUSKALDUNON EGUNKARIA.

Parc Cultural Martin Ugalde. Avinguda dels lluitadors, sense número. Andoain. Gipuzkoa. Euskal Herria.

La direcció correcta

La direcció era la de sempre, però la foto congelada que ens vam trobar a la porta de la segona casa nostra no. Uns cinquanta companys i companyes a la vorera. Una munió de guàrdies civils al davant. Moltes càmeres de televisió, fotògrafs i periodistes al costat. Més guàrdies civils a l'altra banda. I moltes i molts ciutadans que s'havien apropiat a demostrar-nos el seu suport tot just conèixer la notícia.

Deuria ser un quart de deu, més o menys. Vam dir un trist *"bon dia"* i com a única resposta, vam rebre una mirada encara més trista. *"Tenen a en Martxelo a dins mentre fan el registre. Hi ha algú més, però no sabem segur qui és. L'Iñaki Urija,*

potser". No sé quin company ens ho va dir. Ens miràvem els uns als altres. Ningú parlava.

Els meus ulls es van quedar enganxats a la companya Axun Erzibengoa. L'Axun està embarassada. Aquell 20 de febrer de sis mesos i mig. I no puc treure els meus ulls de la seva panxa. La panxa de l'Axun i l'arma del guàrdia civil que tenia tot just al davant. La mirada de l'Axun era trista, però l'home de verd ens mirava orgullós, des de la balconada de casa nostra, com si hagués conquerit un nou castell. Vaig començar a adonar-me que les representants dels sindicats ELA i LAB estaven entre nosaltres; també els de ANV, Aralar, Batasuna, EA i el PNB. També el cap de la Societat d'Escriptors Bascos, el president de la Societat d'Editors Bascos, el secretari de la Societat de Bertsozales, el director de la revista Argia...

Companys i eines de treball que ens han acompanyat durant tants anys: organismes socials, culturals i polítics dient amb totes les seves forces que aquella bestiesa s'havia d'aturar. Portava la gravadora a la motxilla i vaig començar a fer el de sempre: recollir reaccions. Altres companys i companyes ja estaven fent el mateix. De cop vaig sentir la veu del Xabier Lekuona, el sotsdirector. Ens deia que feia poc que havien detingut a l'Inma Gomila en passar de Lapurdi cap a Gipuzkoa. Simplement anava cap a la feina, com cada dia.

Van portar una gran pancarta que deia *"Egunkaria per la llibertat d'expressió"* i totes i tots ens vam posar darrera. Esperàvem el moment en què sortissin els detinguts que eren a dins, pensant que, com a mínim, sentirien els nostres crits d'ànim. El fotògraf del diari Gara va sortir a la carretera amb la intenció de fer una foto. *"Si vuelve usted a cortar la carretera, le llevamos a Intxaurrondo"* li va dir un guàrdia civil sense cap mena de veu civil.

Gairebé eren les onze. Recordo que una dotzena de treballadors de la cooperativa veïna Latz van aprofitar l'hora de l'esmorzar per poder sortir de la feina i fer una concentració espontània i mostrar el seu rebuig i la seva solidaritat. Portaven a les mans plenes on es podia llegir *"Solidaritat amb les i els treballadors de l'Egunkaria"* i els ensenyaven als guàrdies civils que es trobaven entre nosaltres durant els deu minuts de descans. Aquell gest d'aquells treballadors i treballadores amb vestit blau va aconseguir endolcir una mica l'amargor d'aquell matí. En acabar la concentració, van tornar

6 DE DESEMBRE DE 1990

"EUSKALDUNON EGUNKARIA" va sortir al carrer per primer cop fa ara 13 anys, fruit d'una àmplia participació popular.

20 DE FEBRER DE 2003

300 guàrdies civils amb una ordre judicial de l'Audiència Nacional pròpia de Baltasar Garzón, precinten EGUNKARIA.

REGISTRES I DETENCIONS. La Guàrdia Civil va precintat totes les seus./ AMAIA

cap a la feina i els homes armats els van seguir. Crec que els van identificar. Després va començar el ball de furgonetes. Els que envaiïen i ocupaven la seu les van omplir amb els ordinadors, els papers i els llibres que treien de casa nostra. I des d'aleshores, els que vulguin veure com n'és de fàcil trepitjar el ser i el sentir-se bascos i basques tenen un exemple més de com van les coses. Mentrestant, els responsables de redacció i producció preparaven una reunió ràpida. De seguida ens van fer saber per què. "No acceptem aquest disbarat. Hem de donar una resposta digna als nostres lectors i lectores. Per això, cal intentar que demà també hi hagi un diari fet per nosaltres als quioscos".

En aquella situació d'excepció, jo estava entre els treballadors que formaven la petita redacció que s'havia creat: calia seguir. I totes i tots ens hi vam posar, hi havia feina pels més de 150 treballadors que som: la comissió de relacions exteriors, la de solidaritat, la de les plataformes als pobles, la de comunicació, la de material... Vam organitzar tot tipus de grups de treball i amb això seguim, encara. Ens queda tantíssima feina per fer per poder

oferir a la comunitat basca el diari que es mereix i necessita.

Sobretot, perquè la nostra societat ens ha demostrat amb claredat que cal seguir endavant; que està amb nosaltres; i sobretot, que malgrat el que diguin els jutges, no és legal res del que estan fent.

Des del 20 de febrer, la nostra teràpia, la nostra medecina ha estat i és la solidaritat, de casa i de fora. En veure en Martxelo sortint de la presó denunciant les tortures patides, en veure que els comptes del Martin Ugalde, -històric nacionalista i escriptor de 82 anys- havien estat bloquejades, quan li van negar l'habeas corpus a en Pello Zubiria; en recordar que Xabier Alegria, Xabier Oleaga i l'Iñaki Urija encara continuen empresonats...

Sí, anem endavant. El projecte del nou Egunkaria ja està en marxa. Perquè no existeix cap camí que no hagi estat fet. I perquè no en tenim cap dubte: el que estem fent és la resposta més digna que podem donar.

Amagoia IBAN és periodista i treballadora d'EGUNKARIA

Detencions, registres, por...

Redacció | **BARCELONA**

La matinada del 20 de febrer del 2003, 300 agents de la Guàrdia Civil assaltaven amb ordre judicial les seus d'EGUNKARIA a Andoain, Iruña, Donostia, Bilbo i Gasteiz. Paral·lelament, deteniïen als domicilis particulars a 10 promotors de l'únic diari escrit íntegrament en èuscar adas

DETINGUTS EN L'OPERACIÓ CONTRA EGUNKARIA

JUAN MARI TORRALDAI

President del Consell d'Administració i director de la revista literària basca "Jakin". Activista social del moviment cultural basc des de la dècada dels 60. Director de la revista "Anaitasuna" i figura destacada del món editorial basc. Autor, entre molts d'altres, de "El libro negro del eusker". Torturat. En llibertat sota fiança.

IÑAKI URIJA

Conseller Delegat del Consell d'Administració. Activista del moviment cultural basc. Va participar al procés de creació del diari i al grup que va transformar "Zeruko Argia" en l'actual revista "Argia". Va ser subdirector i director del diari. Torturat. EMPRESONAT.

MARTXELO OTAMENDI

Director del diari des de 1993. Ha estat professor i director de l'euskaltegi municipal (acadèmia d'ensenyament d'èuscar) de Tolosa. També va desenvolupar la seva tasca professional a la televisió pública basca, dirigint el programa "Egonean Giro". Ha denunciat tortures i maltractaments homofòbics. En llibertat sota fiança de 30.000 euros.

OPERACIÓ POLICIACA'

L'actuació de la Guàrdia Civil es va saldar amb el registre de 21 locals, 11 detencions i les seus d'EGUNKARIA precintades

PELLO ZUBIRIA

Subdirector de la revista "Argia". Va ser el primer director d'EGUNKARIA i també n'era director de la revista "Argia", que va abandonar per problemes de salut. Torturat. Va ingressar a l'Hospital Penitenciari. Llibertat sota fiança.

XABIER ALEGRIA

Membre d'Udalbiltza (assemblea de representants municipals electes d'Euskal Herria). Imputat també en el procés contra el diari "Egin". EMPRESONAT. En estat de shock, no podia parlar.

XABIER OLEAGA

Responsable de Comunicació de la Federació d'Ikastoles. Va ser director d'Egin i, posteriorment, director adjunt d'Egunkaria. EMPRESONAT.

LUIS GOIA

Productor cinematogràfic. Va participar a Egunkaria Sortzen, la iniciativa per promoure "EGUNKARIA". Pro-

ductor de diverses pel·lícules, entre elles, "Off-eko maitasuna", escrita i dirigida pel poeta Koldo Izagirre. En llibertat sota fiança de 12.000 euros.

TXEMA AUZMENDI

Jesuita i subdirector de Radio Popular de San Sebastià. Promotor d'Egunkaria i secretari del Consell d'Administració del diari des dels seus inicis. Empresonat. Alliberat posteriorment sota fiança.

INMA GOMILA

Primera gerent d'Egunkaria. Va sortir en llibertat sota fiança de 18.000 euros.

FERMIN LAZKANO

Responsable de Plazagunea, empresa de serveis relacionats amb les noves tecnologies de la informació al món de la cultura basca. Va ser gerent d'EGUNKARIA i professor i membre de la coordinadora dalfabetització AEK. En llibertat sota fiança de 12.000 euros.

21 REGISTRES

300 agents de la Guàrdia Civil ens van encarregar de tancar les seus del diari a les quatre capitals basques i d'escorcollar i regirar 21 locals i vivendas, endur-se ordinadors i documentació i, en el cas de Joan Mari Torrealdei, requisar la feina de tota una vida dedicada a la lluita per la supervivència de la llengua basca.

La majoria de locals registrats tenien una relació directa amb la defensa de l'èuscar: la Federació d'Ikastoles, la revista Argia i la revista Jakin, les seus de les empreses Plazagunea (portals d'internet en èuscar), Diana Tecnologia o Zine Zero també van ser ocupades i escorcollades pel cos militar espanyol.

Per la llibertat d'expressió

Per la llibertat dels Pobles

OMNIUM CULTURAL

Les persones són més importants que les coses

VIII Trobada

Dissabte 26 d'abril

Casal de Santa Maria (Cornellà)

Plaça de l'Esplai (al costat de l'Ajuntament)

PROGRAMA D'ACTIVITATS

10.00h: Assemblea general de l'Associació d'Amics i Amigues de l'Associació Cultural de Cornellà

11.00h: Trobada de poesia i cançons - Els poemes de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

12.00h: Trobada de música - Els músics de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

13.00h: Trobada de cinema - Els films de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

14.00h: Trobada de dansa - Els dansaires de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

15.00h: Trobada de teatre - Els actors de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

16.00h: Trobada de música - Els músics de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

17.00h: Trobada de poesia i cançons - Els poemes de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

18.00h: Trobada de música - Els músics de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

19.00h: Trobada de cinema - Els films de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

20.00h: Trobada de dansa - Els dansaires de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

21.00h: Trobada de teatre - Els actors de la trobada s'han recollits en un llibre que es podrà comprar al costat de l'Associació Cultural de Cornellà

COORDINADORA CONTRA LA MARGINACIÓ

Associació Cultural de Cornellà

arran

Associació Cultural

Bar - Cafeteria

Llibreria - Distribuidora

Serigrafia

Centre de Documentació

Cultura de resistència

C/ Premià, 20 SANTIS TEL. 93-422.16.13 www.arran.org

Per la llibertat d'expressió

la Burxa

Associació Cultural

www.laBurxa.org

www.laBurxa.org

laBurxa.org

VISITA LA NOVA WEB

ATAC FRONTAL A L'EGUSCAR, A LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ I ALS DRETS HUMANS. L'atac es produeix en el marc d'un combat sense límits per aturar el procés emancipatori

El tancament d'Egunkaria i els catalans

Salvador CARDÚS | UAB

Del tancament d'EGUNKARIA s'ha dit pràcticament tot el que es podia i s'havia de dir. Al marge de la seva orientació política i ideològica, el tancament d'un mitjà de comunicació és sempre un atemptat a la llibertat d'expressió en una societat democràtica.

La qüestió ha estat prou debatuda i els límits de la tolerància sempre han estat molt amples en aquest assumpte. Les idees no delinqueixen, amb independència que puguin ser democràticament i moralment rebutjables. És clar que les idees d'EGUNKARIA tampoc no eren pas ni democràticament ni moralment condemnable, i que en cap cas no feien apologia de la barbàrie. Però aquesta no és la qüestió de fons. La qüestió de fons és que el tancament d'un diari hauria de ser un fet tan excepcional que de cap manera no es podria aplicar a EGUNKARIA, com tampoc no s'havia d'haver tancat, fa cinc anys, EGIN.

Afegiu-hi, encara, el com s'ha procedit al tancament i els arguments jurídics que s'han utilitzat per justificar-lo, i llavors tindrem ja no només un atemptat ras i curt a la llibertat d'expressió, sinó que començarem a entendre el sentit de tot plegat.

Contra el País Basc

Aquest tancament es produeix en el marc d'un combat sense límits en contra del procés d'emancipació del poble basc ben emmascarat amb el pretext de la lluita antiterro-

AMAIA ZABALO

RAÓ D'ESTAT I UNITAT D'ESPANYA

Ja fa temps que a Espanya les raons d'Estat –la defensa de la unitat estatal tal com és entesa pel nacionalisme espanyol– s'estan imposant a l'Estat de dret, ben emmascarades en el pretext de la lluita antiterrorista.

rista. L'argument antiterrorista, doncs, ha esdevingut la coartada per a la vulneració de drets fonamentals i per justificar l'esquerra que el govern de Madrid, alguns sectors del poder judicial i membres d'altres àmbits socials creuen que cal introduir en les garanties pròpies d'un Estat de dret. En definitiva, ja fa temps que a Espanya les raons d'Estat –la defensa de la unitat estatal tal com és entesa pel nacionalisme espanyol– s'estan imposant a l'Estat de dret.

El fet que EGUNKARIA fos l'únic diari en euskera, d'altra banda, no és un accident. És cert que el món de la cultura en euskera ha estat en molt bona part capitalitzada pels sectors de l'independentisme

radical. Diguem-ho tot: capitalitzada i alhora defensada amb urc davant d'un procés de desaparició fa ben pocs anys gairebé cantat. I, encara, ha estat una expressió cultural apropiada per aquests sectors davant la desídia de la resta de sensibilitats polítiques.

Tal com a Catalunya es pot dir que l'apropiació del catalanisme per part de CiU ha estat tan responsabilitat de la seva pretensió d'identificació exclusivista del nacionalisme moderat amb aquest món com de l'abandó a que ha estat sotmès per part del PSC,

també al País Basc ni el socialisme ni en prou mesura el nacionalisme conservador del PNB, no han sabut articular la defensa plural de la cultura euskaldun. Per tant, editorialment, EGUNKARIA se situava en aquest món abertzale, per bé que la seva línia informativa s'obria a un pluralisme possiblement incomparable amb cap dels altres mitjans escrits bascos. Tanmateix, i fos quin fos el cas particular, la lluita contra l'euskera ha acabat essent vista des de Madrid com una lluita contra l'independentisme, paral·lela al fet que la defensa de l'euskera, al País Basc, hagi estat vist com una lluita política. Encara no fa una setmana, vaig ser en un local al centre de Bilbao on un

dia de cada dia, entre vuit i nou de la nit, un parell de joves amb violí i guitarra, amb repartiment de les lletres per facilitar-ne el seguiment, ensenyaven cançons populars basques als clients de totes les edats, inclosos homes i dones madurs, que hi eren prenent vi o cervesa. El seguiment de la proposta, pràcticament total, traspassava el fet estrictament musical i se situava, sense cap dubte, en l'afirmació d'una voluntat implícita d'emancipació política.

Solidaritat des de Catalunya

Fins aquí, les circumstàncies d'un tancament que entre els catalans ha estat prou analitzat i condemnat de manera prou unànime. Però voldria afegir un parell de comentaris més a aquests fets coneguts, per les conseqüències que poden tenir per al nostre país. En primer lloc, vista la força de la solidaritat catalana mostrada amb EGUNKARIA i amb el seu director Martxelo Otamendi, especialment després d'haver denunciat haver estat objecte de tortures, he arribat a tenir la impressió que la reacció havia estat més forta a Catalunya que al mateix País Basc. Perquè, el cert, és que allà EGUNKARIA, amb una difusió gens menyspreable de més de 15.000 exemplars diaris, tanmateix li passava el mateix que ens passa aquí amb els mitjans de comunicació més identificats amb el país: són els més criticats. En la mesura que tothom el voldria seu, a les més grans proximitats polítiques i ideològiques hi sol correspondre un grau superior en el nombre de retrets.

LLUITA AMB LA SOLIDARITAT INTERNACIONAL

Associació Catalana de Brigadistes a Nicaragua
Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala
Col·lectiu Bolívar-Cayapa de Solidaritat amb Venezuela
Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista

Casa de la Solidaritat. C/ Vistalegre, 15 BCN 93.443.43.92

www.lavanc.com

L'Avanc

1er aniversari de l'Ateneu Moli d'en Rai

DESHECHOS + POMADA

++ Dj Poi

CONCERT

Disponible a 10 de Rai

A les 22.30 hores a l'Ateneu Moli d'en Rai. Entrada gratuïta. Organitzat per l'Ateneu Moli d'en Rai.

1993-2003 10 ANYS TRENCANT FRONTERES

Activitats interculturals per a joves aquest estiu: Europa, Àfrica, Orient Mitjà, Centreamèrica

RAI - Recursos d'Animació Intercultural

Tlf. 93.268.13.21 rai@pangea.org

www.pangea.org/rai

terra

baró de sant petri, 9. benicarllet (l'horta - països catalans)

Si vols color, mou-te

Plça 11 de setembre, 7

Tlf. i fax: 93 580 60 92

06291 RIPOLLET

e-mail: ftcatalunya@terra.es

Federació de Treballadors de Catalunya

RADICALITAT DEMOCRÀTICA

Ja no podem esperar –com en el franquisme– que un canvi polític general produeixi el canvi desitjat. Hauriem d'empènyer els nostres representants cap endavant i els que no seguissin, que s'apartessin.

Per dir-ho sense embuts: si aquí l'AVUI pot ser qualificat com a "terra d'infidels" pels socialistes, de fet, els qui més durament acusen l'únic diari que assumeix amb totes les conseqüències la dimensió nacional són, inevitablement, CiU i sobretot ERC. Allà, doncs, passava semblantment i, posem per cas, sectors com Aralar, un independentisme que condemna la violència d'ETA, podia considerar que EGUNKARIA els tractava informativament de manera poc adequada. A Catalunya, la condemna del tancament de l'únic diari en llengua basca potser ha estat encara superior a la del País basc perquè és resultat d'una crítica política neta de suspicàcies i d'una solidaritat cultural i lingüística que va més enllà de la seva possible identificació política partidista.

En segon lloc, aquesta sensibilitat catalana que inclou pràcticament tot l'espectre de la societat civil mobilitzable, s'inscriu en el marc d'un afartament de l'espanyolitat que, gràcies a l'arrogància d'Aznar, ha arribat a superar la que durant anys ha estat la nostra fatiga de la catalanitat. La societat civil catalana –des dels col·legis professionals, passant per les universitats, les organitzacions d'Església, de lleure infantil i juvenil i, naturalment, totes les d'acció pròpiament catalanista– s'ha solidaritzat amb EGUNKARIA

per expressar, també, la seva irritació amb un espanyolisme que s'abraona sense contemplacions damunt nostre, envaint espais fins ara poc o molt respectats. Vull dir que ens hem solidaritzat amb el País Basc, però amb la clara consciència que també era un acte d'autodefensa nacional.

Ruptura i emancipació nacional

La particularitat del moment present, en definitiva, és que ja no podem esperar –com amb el franquisme– que un canvi polític general produeixi el canvi desitjat –l'emancipació nacional– de cop i volta. Ara, la via de la ruptura amb l'Estat només pot arribar per la mateixa via política per la que circulem. I això exigeix la màxima radicalitat democràtica en les nostres actituds amb una pressió sostinguda damunt dels nostres representants polítics per tal que no ens puguin tornar a dir allò que ha estat el pretext d'aquests darrers vint anys: que el país no seguia i que tampoc no es deixava estirar. Això s'hauria d'haver acabat. Ara, als nostres representants polítics, els hauriem d'empènyer cap endavant i els que no seguissin, que s'apartessin.

Versió ampliada de l'article publicat a "El Temps", núm. 981. 1-7 d'abril de 2003.

Ibon Sarasola

(Lingüista)

Egunkaria, una pèrdua doble

S'ha parlat i s'ha argumentat molt, i amb raó, sobre tot el que comporta el tancament injust d'EGUNKARIA com un atac a la llibertat d'expressió, als mitjans de comunicació en basc i a la cultura basca.

En tot el que jo he vist, tanmateix, no s'ha subratllat un altre aspecte del tancament que per a mi és fonamental: EGUNKARIA no era un mitjà de comunicació més. I no em refereixo pas al fet que era l'únic diari en llengua basca. Em refereixo al model de llengua que ha potenciat. Entre nosaltres no hi ha hagut cap més mitjà que fes una reflexió tan explícita sobre la importància del model de

llengua que cal fer servir en un mitjà de comunicació.

Mentre que en d'altres mitjans escrits o audiovisuals sembla que la filosofia subjacent que hi ha és allò de "mentre sigui en basc, tant se val!" o també "fem servir el basc que es mereix la comunitat bascoparlant", EUSKALDUNON EGUNKARIA des d'un bon començament va fer una aposta per un model de llengua coherent, digne, que no acceptava perquè sí un calc servil del castellà. I aquesta aposta va ser tant teòrica –el seu magnífic *Llibre d'estil*– com pràctica –l'exemple quotidià de la utilització d'aquest model de llengua. Alguns lec-

tors catalans m'entendran si els dic que el més semblant que conec a l'EGUNKARIA és la revista *L'Avenç*, que a començament del segle passat va dur a terme en terres catalanes una tasca decisiva per a la normalització de l'idioma i per a l'establiment d'un model de llengua competitiu i digne. El català escrit avui no seria com és si no hagués existit *L'Avenç*.

Però una ordre judicial injusta i estúpida ha impedit a EUSKALDUNON EGUNKARIA de culminar una tasca semblant en el camp de la nostra llengua. Per això, trobo que la seva desaparició és una doble pèrdua per a la llengua dels bascos.

Ainhoa Aranburu

(Professora d'euscar de l'Escola Oficial d'Idiomes)

Personal i transferible

No tinc l'experiència quotidiana d'anar al matí a comprar l'EGUNKARIA al quiosc de la cantonada. El vaig conèixer quan ja vivia a Barcelona allà pel començament dels anys 90. Recordo la primera vegada que en vaig tenir un a les mans: vaig pensar que les paraules se m'escolarien per entre el dits, era tan petita la lletra! S'havien d'aprofitar bé aquelles poques pàgines, suposo. Hi havia molt poc espai i moltes coses per dir.

Al començament no l'entenia gaire, el trobava massa dens, massa espès, massa nou. Llegia un euscar modern, diferent, que em parlava de coses que no m'havien dit mai abans. No hi estava acostumada, i m'hi vaig voler acostumar. Recordo que vaig fer un esforç diari, un esforç conscient i emocionant. Cada cop era una mica més meu, dia rere dia més suau, dia rere dia més ama-

ble, fins que, sorprenentment, se'm va fer com de tota la vida. I de mica en mica el diari es va fer més gran, la lletra es va fer més gran...vam créixer tots.

M'hi vaig subscriure, volia rebre'l a casa. Matins de cafè i diari...què més es pot demanar! I vaig fer subscriptor també el Departament d'Euscar de l'Escola Oficial d'Idiomes on treballa ara ja fa 10 anys, perquè els alumnes que hi estudiaven aquesta llengua poguessin, d'una manera o altra, aprofitar-se d'una eina cultural i lingüística com era l'EGUNKARIA. La feina va ser llavors una mica de tots: a primer curs, només els titulars; l'agenda i petites informacions d'espectacles, a segon; a tercer, notícies socials i culturals; a quart, breus reportatges de temes generals i finalment a cinquè, l'enorme plaer de poder gaudir dels articles d'opinió. A poquet a poquet, molt a

poquet a poquet, igual que jo. Durant tots aquests anys, sovint hem estat tres a l'aula: els alumnes, jo i aquest material viu, autèntic i real que els permetia un apropament directe i quasi instantani al país i la llengua del qual estaven aprenent. Quasi instantani dic, entre altres coses, perquè l'Egunkaria aquí, a Barcelona, sempre s'ha llegit l'endemà; o bé dos dies després –segons com estigués correus– o fins i tot, tres i quatre dies més tard –si t'agafava pel mig el cap de setmana. Però no importava gens. Res no caducava.

Ara ja no es llegeix, ara ja no som tres a l'aula, el cafè no se'm refreda. Però l'estem esperant, i quan torni amb nom i forces renovades, només hi haurà un plaer més gran que trobar-lo cada dia a la bústia de casa: poder sentir l'experiència quotidiana d'anar a comprar-lo cada matí a les Rambles.

BLANES SOLIDARI
TOTS ELS DRETS
I LLIBERTATS,
PER A TOT HOM
I A TOT ARREU

SODEPAS
SOLIDARITAT
PER AL DESENVOLUPAMENT
I LA PAU
Cooperació, Solidaritat, Comerç just i comerç solidari,
Educació i sensibilització, immigració, ...
Paratge del Crèdit, 7 Pbl.
08002 BARCELONA
Tlf. 95 306 09 71
BOTIGA
Avingda, 29 Bajas
08002 BARCELONA
Tlf. 95 368 22 02

FELICITATS EGUNKARIA EN CATALÀ
SOLIDARITAT AMB ELS TREBALLADORS
STOP TORTURES!
www.esquerra.org **ERC**

Riera d'en Matamoros, 103 Badalona
CASAL
Antoni Sala i Font
divendres de 22 a 02h i dissabtes de 18 a 02h

JIMMY JAZZ
Bar - Igualada
Obert tots els dies
a partir de les 6
de la tarda
c/ del Clos, 53 - 08700 Igualada (Anoia)
Tel. 93 803 34 26

EL JOVENT AMB EGUNKARIA
ENDAVANT!
REOBERTURA IMMEDIATA, STOP TORTURES
www.jerc.net **JERC**

ATAC FRONTAL A L'ÈUSCAR. El tancament és una agressió frontal i rebuscada a tota una comunitat lingüística

Atemptat a l'Europa de les llengües

La Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries obliga als Estats a vetllar per les cultures minoritzades

Aureli ARGEMI | CIEMEN

La "Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries" (seria més just qualificar-les Llengües Minoritzades), que el Consell d'Europa va aprovar el 1992 i que l'Estat espanyol ha signat i ratificat (l'any 2001), en forma de Conveni, és ben explícita: cal que els governs dels Estats membres del Consell d'Europa portin a terme un conjunt "d'accions decidides" (art. 7) a favor de les llengües minoritzades.

Aquestes accions han de tenir com a objectius -llegim en el Preàmbul de l'esmentada Carta- "promoure els ideals i els principis que constitueixen el patrimoni comú dels europeus; "mantenir i desenvolupar la riquesa cultural d'Europa"; respectar, en la pràctica, "un dret" humà, "imprescriptible", aplicable a totes les persones; optar per a sostenir "el valor de la interculturalitat i del plurilingüisme" i, en definitiva, contribuir "a la construcció d'una Europa basada en els principis de la democràcia".

Per a aconseguir aquests objectius, la Carta, en el seu article 7, es posiciona a favor de la "discriminació positiva" de les llengües encara discriminades, en el sentit que necessiten un "compromís" polític particular capaç d'"eliminar qualsevol distinció, exclusió, restricció que afectin l'ús d'aquestes llengües" i "posin en perill el seu desenvolupament" (art. 7). En coherència amb el que acaba d'exposar, la Carta insta els governs a "prendre en consi-

CARTA EUROPEA

La mateixa Carta obliga als governs a no imposar "cap restricció a la llibertat d'expressió i a la lliure circulació de la informació" (Article 11).

deració les necessitats i els desigs expressats pels grups que usen aquestes llengües".

Pel que fa, concretament, als mitjans de comunicació, la Carta obliga els governs no tan sols a "respectar els principis d'independència i d'autonomia d'aquests mitjans" sinó també "a garantir que no sigui imposada a la premsa", també a l'escrita en una llengua minoritzada, "cap restricció a la llibertat d'expressió i a la lliure circulació de la informació" (art. 11). La Carta és, doncs, ben explícita sobre la política lingüística que han de portar a terme els Estats membres del Consell d'Europa. I, a la vegada, dona les pautes per a poder valorar el seu compliment o no en un

Estat que l'hagi ratificada, com és el cas de l'Estat espanyol.

A la llum dels principis assumits per la Carta, el tancament forçat d'EGUNKARIA és un exemple ben clar de flagrant violació d'aquests principis i d'incompliment dels compromisos que l'Estat espanyol ha pres en relació a la dignitat i dimensió europea de totes les llengües que es troben en el territori que administra.

Més encara, el fet de criminalitzar en bloc un mitjà de comunicació, a part de ser una aberració des del punt de vista jurídic (els papers no poden ser tractats com a delinqüents), resulta especialment i simbòlicament greu perquè EGUNKARIA és l'únic diari escrit de cap a peus en una determinada llengua minoritzada d'Europa. En altres paraules, el tancament forçat d'EGUNKARIA és un atac frontal i rebuscat als drets d'una comunitat lingüística com és

EUROPA DE LES LLENGÜES

Tant de bó que de la guerra il·legal contra EGUNKARIA, amb 'morts' innocents que són els detinguts, en surti vencedora l'Europa de les Llengües.

el poble basc, és un precedent que posa en tela de judici altres mitjans de comunicació en llengües minoritzades, és un acte polític significatiu del què pensa el govern sobre el pluralisme lingüístic.

Tot plegat revela la hipocresia que amaga la ratificació, per part del govern, de la citada Carta, el seu menyspreu envers la dignitat de totes llengües i la seva concepció antieuropea que té d'una Europa que ha optat per a ser la casa comuna de tots els europeus sense excepció i, per tant, disposada també a fer el que calgui perquè les "seves" llengües i cultures, privades avui de la normalitat de què gaudeixen les llengües oficials-estatals, l'aconseguei-

xin o la recuperin.

La Carta preveu que la societat civil pugui dir la seva -amb la promesa que serà escoltada pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa- sobre com aquesta Carta s'aplica en un Estat concret. EGUNKARIA és, sens dubte, un exemple emblemàtic perquè la societat civil pugui ensenyar al conjunt d'Europa i del món la veritable cara del govern espanyol, el pes que hi continua tenint l'"Espanya, una grande y libre" que l'aparta de l'Europa de la convivència i de la pau entre tots els pobles europeus, l'Europa que preconitza el Consell d'Europa.

Ens queda el recurs d'acudir al Tribunal Europeu dels Drets Humans per a denunciar el govern espanyol com a bel·ligerant envers uns drets tan fonamentals com són el dret a la lliure expressió i el dret a la lliure informació vulnerats en el cas d'EGUNKARIA. La denúncia és un deure cívic, democràtic, i amb esperances que acabi bé, amb sentència condemnatòria, perquè així s'ha donat en un cas recent i semblant al d'EGUNKARIA arrel del tancament també políticament forçat de dos diaris a Turquia, Estat membre del Consell d'Europa. Tan debò que d'aquesta guerra il·legal i il·legítima contra EGUNKARIA, amb "morts" innocents com són els periodistes detinguts, o acusats de ser delinqüents, en surti vencedora una llengua d'Europa, la llengua basca, i, per tant, també la democràcia!

* President del CIEMEN

Per la llibertat d'expressió

L'Associació Catalana de Professionals i el Grup de Periodistes Ramon Barnils es solidaritzen amb Egunkaria i els seus treballadors i les seues treballadores.

grup de periodistes Ramon Barnils www.grupbarnils.org www.acpmb.org ACP Associació Catalana de Professionals

ja pots trobar el nou

Anuari

gener 2001- agost 2002 de CONTRA-INFO

EL TROBAREU A:

BARCELONA
El Lokal, c/ de la Gera 1, bis tel: 933290643
Arran, c/ Provença 20 tel: 934221613
Espai Obert, c/ Bixaco de Garay 2 tel: 934426233

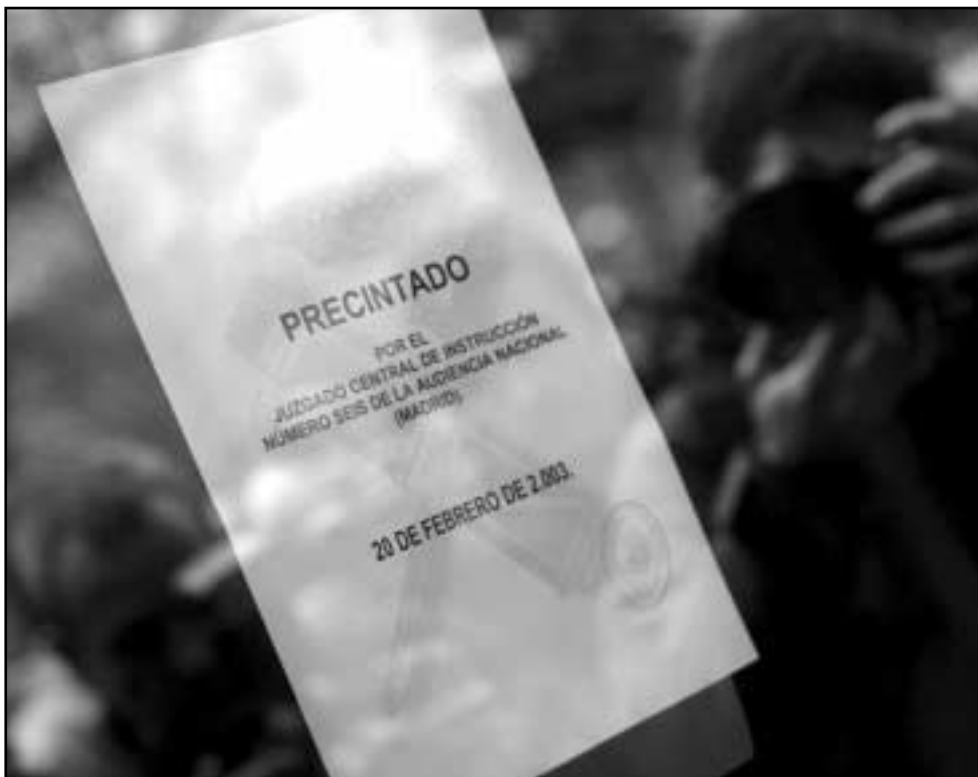
GIRONA
La Higuera, c/ Olivera 11 tel: 972205363

(També ens el pots encarregar enviant-nos un e-mail a: zltzarria@sindominio.net)

L'Anuari és una eina de consulta des de l'any 1998

L'Anuari d'enguany és el 3er que s'edita i prossegueix la feina de compilació de totes les informacions aparegudes al butlletí CONTRA-INFO per facilitar-ne la seva consulta.

*EL VOLUM D'ENGUANY ÉS LA NOSTRA VIA D'AUTOGESTIÓ I EL SEU PREU ÉS DE 15 EUROS
*ANUARI 2000 + 2001/2002: 25 EUROS
*TOTA LA COL·LECCIÓ A PARTIR DE 30 EUROS

I van quatre...

TANCAMENT D'EGUNKARIA. Amb la clausura judicial del diari, ja són quatre els mitjans de comunicació bascos tancats en els darrers cinc anys:

Redacció | **BARCELONA**

Amb el tancament d'Egunkaria, els mitjans de comunicació bascos tancats en els darrers cinc anys pel poder judicial ja són quatre: Egin, Egin Irratia, Ardi Beltza i, ara, EUSKALDUNON EGUNKARIA. La clausura de mitjans de comunicació molestos, el tancament d'espais polítics que ha suposat les repetides il·legalitzacions de les organitzacions de l'esquerra abertzale i la permanent criminalització i satanització mediàtica estan caracteritzant la vida política i social a Euskal Herria.

El sumaríssim 18/98 iniciat pel jutge Baltasar Garzón, amb centenars de persones encausades, sembla reproduir un nou judici de Burgos. I és que, possiblement, 25 anys siguin relativament poc en la història de ls pobles. Perquè el 1978 qui també tancava diaris al País Basc ("La Voz de Euskadi", o "Unidad", a tall d'exemple) era la nissaga dels Mayor Oreja, que ja tenen un rècord històric de cinc mitjans de comunicació tancats. Sis, si volem afegir EGUNKARIA com a víctima de la seva política de persecució.

EGIN I EGIN IRRATIA

El 15 de juliol de 1998, 200 policies nacionals irrumpien a les seus d'EGIN i clausuraven el diari. En una nova mostra de la simbiosi entre el poder executiu i el

judicial, Aznar afirmava –des de Turquia: "És que algú es pensava que no tancaríem EGIN?". Dels detinguts i empresonats aleshores, tots estan en llibertat a l'espera del judici. El 2001, la Secció Quarta de l'Audiència Nacional deixava sense efecte la causa per "pertinença a banda armada" i anul·lava *de facto* les mesures anteriors. Però el diari i la ràdio, ja feia quatre anys que eren tancats.

ARDI BELTZA

La revista de periodisme d'investigació i denúncia social va rebre l'abril del 2001 la notificació prèvia del jutge Baltasar Garzón per "suspensió les activitats". Pepe Rei (quatre vegades detingut, tres empresonat i mai condemnat) va patir cinc mesos de presó fins que la Sala Quarta va decretar la seva llibertat i l'arxiu de la causa contra "Ardi Beltza". Però, aleshores, la revista ja era un altre cadàver periodístic de la "bruneta mediàtica, política i judicial" que van denunciar els seus treballadors i treballadores. I el mal, com en casos anteriors, ja estava fet.

Així funcionen les coses a la pell de brau. Es tanquen mitjans sense proves, sense garanties legals i en base a la imaginació de jutges "estrella". A l'hora de la veritat, ni proves, ni judicis, ni causes, ni condemnes... ni mitjans de comunicació.

en legítima defensa

Iñigo Iruin

(Advocat)

Clausura inconstitucional

La mesura cautelar de clausura del diari Euskaldunon EGUNKARIA i de suspensió d'activitats adoptada pel Jutjat Central d'Instrucció n. 6, presenta evidents esquerdes en l'ordenament jurídic vigent.

*** Des de la perspectiva constitucional,** comporta desconèixer que, segons l'article 55.1 C.E., els drets de la llibertat d'expressió i de la llibertat d'informació només poden ser suspesos quan s'acorda la declaració de l'estat d'excepció o de setge. Igualment, s'infringeix el mandat constitucional de l'article 20.5. segons el qual l'única mesura que és possible adoptar contra un mitjà de comunicació és el segrest de publicacions en virtut de resolució judicial.

D'altra banda, la Sentència del Tribunal Constitucional del 16 de desembre de 1987, que va titllar d'inconstitucional l'única norma que habilitava el tancament provisional d'un mitjà de comunicació, declarava que una finalitat merament preventiva o d'assegurament no pot justificar constitucionalment una restricció tan radical per a la llibertat d'informació com és el tancament, encara que sigui provisional, d'un mitjà de difusió.

*** Des de la legalitat ordinària,** s'efectua una interpretació extensiva i, per tant, prohibida, d'una norma sancionadora, com és l'article 129.2 del Codi Penal, que estableix un sistema tancat de delictes als qual es pot aplicar la conseqüència accessòria de la mesura cautelar de clausura i suspensió d'activitats, de manera que queda inclòs, doncs, en aquell numerus clausus, només el delictes d'integració en organització terrorista.

Doncs bé, el magistrat instructor ha adoptat la mesura sense definir exactament quin és el tipus penal que incardina les conductes que retreu als imputats, i deixa per a un moment posterior una qualificació jurídica més perfilada.

Tot això encara és més evident si pensem que, després de l'operació policial i judicial, no hi ha cap persona en presó preventiva que

en el moment del tancament fos periodista, col·laborador, etc. que integrés l'organigrama d'EUSKALDUNON EGUNKARIA i quan, a més (pel fet que, segons l'instructor, un dels elements clau per a la clausura del diari era la suposada actuació d'EGUNKARIA, S.A. en l'ordre econòmic i financer dins de l'estratègia de l'organització ETA), aquest reconeix en l'ordre del 10 de març de 2003 que acorda la mesura cautelar, que la investigació des del punt de vista econòmic "s'acreditarà a partir d'aquest moment, perquè amb anterioritat ha estat impossible realitzar una investigació eficaç".

És evident que el dany generat és irreparable, ja que a través del tancament provisional s'ha produït la pena de mort definitiva d'un mitjà de comunicació, i tot plegat s'ha fet sense respectar el test de necessitat reiteradament exigida per la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, i molt recentment en la seva sentència del *Cas Roemen i Schmit contra Luxemburg*, del 25 de febrer de 2003, en la qual s'analitza un supòsit d'entrada i registre en un diari i en el despatx d'uns periodistes.

Anirem fins a Estrasburg si els òrgans jurisdiccionals de l'Estat espanyol no revoquen una decisió tan greu i inconstitucional com és el tancament d'EUSKALDUNON EGUNKARIA.

CLAUSURA SENSE INVESTIGAR

L'instructor mateix reconeix que la investigació econòmica "s'acreditarà a partir d'aquest moment, per quant amb anterioritat ha estat impossible realitzar una investigació eficaç".

TRIBUNALS EUROPEUS

Anirem fins a Estrasburg si els òrgans jurisdiccionals de l'Estat espanyol no revoquen una decisió tan greu i inconstitucional com és el tancament d'EUSKALDUNON EGUNKARIA.

escoltar amb el cor

Sant Pere Mitjà 48 bxs. - 08003 BCN
Tel. 93 268 04 44 - www.elsverdsimes.org

APORTACIONS:
Els Verds i Més 2100-3000-18-2201718143

REACCIONS SINDICALS
ALS PAÏSOS CATALANS

CONC (CC.OO.):
"Contra la
retallada de
drets socials"

"El tancament és un exemple de la retallada de drets del PP, que també hem comprovat en nombrosos aspectes de la política social i laboral. A tall d'exemple: l'intent de retallar les prestacions d'atur, que va comportar l'exitosa resposta de la Vaga General del 20-J; la política educativa regressiva, en especial la Llei de Qualitat; una política d'immigració només policial; i una política econòmica i fiscal dirigida a beneficiar als poderosos tot retallen el limitat estat del benestar. I finalment la Guerra d'Iraq."

UGT de Catalunya:
"EGUNKARIA AURRERA!"

"Per damunt de tot, en aquests temps de pèrdua d'aquells valors que ja pensàvem inamovibles, n'hi ha un de suprem al qual no podem ni hem d'abdicar: la llibertat d'expressió. Sota el parai-gua d'estar a favor o en contra meu, ens van laminant tots aquells preceptes pels quals havíem lluitat: en el tancament veiem l'explotació de la llengua basca; en la reforma laboral la nostra fi com a treballadors i treballadores; a la guerra, la fi de la nostra dignitat. Contra la fabricació artificial del consens, i, en nom de la dissidència, contra el monopoli estatal de la veritat: EGUNKARIA AURRERA!"

CGT:
"Reblant el clau,
cami de l'estat
d'excepció"

"Un altre cop, amb l'excusa de la lluita contra el terrorisme, el PP restringeix la llibertat d'opinió, castiga qui no és monolingüe i empresona i tortura periodistes. El tancament i els fets que l'han acompanyat són un bon resum del camí que la dreta espanyola més dura està agafant en els darrers mesos, entestada en els tòpics més retrògrads de la seva pròpia història".

CSC:
"Un pas més
en la guerra
contra Euskadi"

"El tancament és un pas més en la guerra oberta que l'Estat duu a terme contra el poble basc. És un atac a la llengua basca i a la llibertat d'expressió, que deixa sense feina a 150 treballadors i treballadores, el delictes dels quals només ha estat treballar per al seu país i en la seva llengua. Cal solidaritat i cal rebutjar la tortura, perquè la prudència i la covardia ens convertirien no només en traïdors sinó també en suïcides col·lectius."

Lorea AGIRRE | **TOLOSA**

Quan els treballadors i treballadores de l'EGUNKARIA hem sentit a la ràdio que la guàrdia civil ha tancat el diari, la majoria hem pensat el mateix: "Tu, i ara, vés i fes un altre". El cansament és tan gran com la ràbia. La tristesa, impressionant. La desesperança, no ens ho podem creure. La respiració, ofegada al pit. Voler plorar i no poder: sentir que no tenim ni temps ni dret de treure la nostra pena i tranquil·litzar-nos. No perquè siguem herois ni heroïnes. Al contrari: perquè ho hem de fer. Fins i tot en els moments de desesperança més desesperada. No ens deixen cap altra sortida.

I així, des del matí d'avui, 20 de febrer, tots sabem que farem un altre diari. Ens hem reunit: treballadores i treballadors, mitjans de comunicació, gent del món de la cultura, agents sindicals i polítics. Davant de la seu principal de l'EGUNKARIA. L'estan escorcollant.

No hi ha temps ni pels sentimentalismes. La ironia ens salva. I fer el que toca posa en funcionament els caps. La reunió ha estat curta. On el farem? A Tolosa, cada dia treuen un diari d'informació del poble. Quantes pàgines? Setze. Els i les periodistes? Catorze. Temes? Monogràfic: el tancament, els detinguts, la pluralitat de l'EGUNKARIA, reaccions, els comunicats... La pauta i la paginació ja estan decidides. Qui farà què? Tu això, tu allò. Ho hem fet el més fàcil possible: els que tenen més facilitat per escriure.

Encara, però, tenim dos problemes: els hem robat la manxeta de l'Egunero a la gent de Tolosa, però no volem que hi hagi conseqüències. Cal fer canvis legals: on és l'editor? Segon problema, on imprimir-lo. En l'estranya situació d'al·legalitat, no tenim cap garantia. Quina rotativa ens donarà un cop de mà? Cal resoldre tots dos problemes abans de les sis de la tarda. Si no és possible fer servir el

Perquè s'ha de començar: Egunero, cada dia

LA MATEIXA IDEA

Quan ho vem sentir a la ràdio totes i tots vem pensar el mateix: "Ara vés i fes un altres". La tristesa impressionant. La desesperança. La respiració, ofegada. No ens ho podem creure. Voler plorar i no poder. Ni temps per tranquil·litzar-nos i treure les penes. Demà cal un diari.

nom d'Egunero, l'haurem de treure amb un altre nom, i si no tenim rotativa, haurem de demanar-ne a una impremta.

I tot plegat, en un clima de clandestinitat obligada.

Deixem les oficines d'AEK i marxem cap a la seu de l'EGUNKARIA. Els i les treballadores ens hem reunit entre la carretera i els guàrdies civils. Al mig del carrer. Fa fred. Ens hem quedat els i les que hem de fer l'Egunero. Explicar el que s'hagi d'explicar. Ja és migdia. La guàrdia civil segueix entrant caixes i material dins les furgonetes. Hem vist en Martxelo i l'Iñaki, capbaixos, quan els ficaven al cotxe amb les mans esposades. La policia

a sortit de l'EGUNKARIA, amb les armes a la mà i amb clara arrogància. I jo sense poder fer baixar la respiració pel coll.

A la seu provisional

El grup de l'Egunero, cap a Tolosa. La seu és petita. Hi ha set ordinadors, un per cada dues persones. Comencem a treballar. Ni agenda, ni teletips, ni arxius fotogràfics, ni documentació, ni televisió. Sensació d'aïllament: trucades discretes. No poder donar ni un número de telèfon. Cada cop que passa un cotxe, reneixen les mirades nervioses.

L'Egunero no té pas cap seguretat i nosaltres tampoc.

La tensió de la feina s'equilibra amb acudits i anècdotes. Ajuda i suport mutu. Estem respectant l'horari i els lliuraments de les pàgines van bé. I el titular de la primera, què? El titular és més nostre que mai, ser l'expressió d'allò que som nosaltres mateixos. Cal dir que ens han tancat, però quelcom més. Ja està, hem donat el pas: tancat però no callat.

Abans de les nou del vespre hem enviat les pàgines cap a la rotativa del "Diario de Noticias" de Iruñea. Triplicarem la tirada. El nos-

PRECARIETAT INICIAL

Ens deixen set ordinadors. Un per cada dos persones. Comencem a treballar. Ni agenda, ni teletips, ni arxius fotogràfics, ni documentació. (...) Arribem a la rotativa: la Guàrdia Civil, que ens fa signar uns papers i escolta tota l'estona al transportista...

tre transportista ja està allà preparat: ha d'agafar els diaris i portar-los als repartidors. La Guàrdia Civil també hi és. Al principi, només fora. Finalment entren i fan signar uns papers a l'editor. Cal la valentia dels moments durs...

El transportista ha anat escoltat durant tot el camí. Però no han segrestat l'edició. Els quioscos i subscriptors han rebut a les vuit del matí el primer número de l'Egunero. No hem fet res més que començar. Però anirem endavant, perquè s'ha de començar: egunero, cada dia.

Lorea AGIRRE és periodista i treballadora d'EGUNKARIA

MANIFEST DE LA MAJORIA SINDICAL BASCA (ELA, LAB, ESK, STEE-EILAS, EHNE, ELB, HITU i EGAS)

• 1. Si a l'èuscar

L'èuscar és la llengua d'aquest poble, la nostra llengua. (...) És un factor que ens uneix. Cal cuidar i defensar-lo, enriquir l'herència que hem rebut dels nostres avant-passats, i entregar-lo renovat a les següents generacions.

• 2. Si a la normalització

Volem que l'èuscar estigui present a tots els àmbits, també als mitjans de comunicació, a les noves tecnologies, en els diferents nivells del sistema educatiu, al món del treball... (...) La normalització, el seu desenvolupament sense obstacles a la vida diària, ha de ser un factor de normalització i convivència.

• 3. Si als mitjans en èuscar

(...) Mentre els mitjans estan cada cop en menys mans i són cada cop més uniformes, la premsa més propera, i en concret, la premsa en èuscar ens ajudarà a tenir el nostre propi desenvolupament com a poble. Expressem la nostra voluntat i compromís de donar suport aquests mitjans de comunicació (...)

• 4. Si a EGUNKARIA

Si EGUNKARIA desapareix ens falta una veu, se'ns treu la paraula escrita. Aquest poble ha demostrat tant al carrer com als quioscs el seu compromís en la defensa d'un diari en èuscar (...) anem a fer nostre aquest compromís

• 5. Si a la llibertat d'expressió, al dret

a la informació i a la pluralitat
Totes les persones tenen dret a donar i rebre informació veraç i expressar les seves opinions amb llibertat (...) Cal garantir a periodistes i a mitjans de comunicació el dret a realitzar el seu treball sense ser objecte de tancament, assetjament o amenaça de cap tipus.

• 6. Si a les treballadores i els treballadors d'EGUNKARIA

Cal assegurar la feina i el futur professional dels treballadors d'Egunkaria. (...)

• 7. Si a la llibertat dels detinguts

Persones exemplars i necessàries de la nostra cultura, han estat detingudes amb violència, sotmeses a mal tractaments i tortures. (...)

Joan Mari LARRARTE | Portaveu dels treballadors i treballadores

"Treballem"

EL COMPROMÍS. "Més de 5.000 persones estan organitzades i treballant per tornar a aixecar allò que jutges, policies i polítics destrueixen en una hora"

Redacció | ANDOAIN

L'assalt policíac a les seus d'EGUNKARIA i la posterior clausura judicial quin impacte social i laboral ha tingut?

L'impacte ha estat enorme. La societat basca està commocionada, dolguda i especialment empenyada amb el tancament d'Euskaldunon Egunkaria. La cultura basca pateix constants atacs sota l'excusa d'estar propera o de pertànyer a ETA. I són molts els organismes socials que han patit agressions; el tancament d'EGUNKARIA ha portat la societat basca a sortir massivament al carrer, per dir que no admet aquest tipus d'atacs i per demostrar el compromís que té amb l'èuscar i amb Euskal Herria.

• I des del punt de vista jurídic i laboral i de drets socials, en quina situació heu quedat els treballadors i les treballadores d'EUSKALDUNON EGUNKARIA?

Els primers dies, la única cos que sabíem era que la nostra empresa estava tancada i que no podíem accedir al nostre lloc de treball, que no podíem desenvolupar la nostra tasca al diari. Amb els dies, ha estat possible tramitar un expedient de regulació d'ocupació i els treballadors i les treballadores no tenim més dret que l'atur. En aquestes darreres setmanes, hem ingressat a les llistes dels desocupats. Nosaltres (150 treballadors directes, 20 indirectes i més de 100 col·laboradors) no tenim ingressos salarials des del gener. Només comptem amb el que recaptem de les aportacions socials.

• I com es resoldrà la vostra situació a mig plaç?

Si no hi ha problemes afegits, a finals de maig els treballadors i les treballadores començarem a cobrar la prestació d'atur o bé el subsidi.

• El mateix dijous, veu realitzar la primera assemblea les portes del parc cultural Martin Ugalde, veu decidir seguir fent possible un diari en èuscar i, des d'aleshores, els treballadors i les treballadores no heu parat. T'atreveixes a sintetitzar el cabdal de treball realitzat?

La primera aposta era poder estar l'endemà als quioscs, i un grup es va encarregar des de bon matí de preparar el diari que s'editaria al dia següent: un producte de 16 pàgines per informar exclusivament del tancament i de les reaccions que havia suscitat.

Per altra banda, i aquell mateix matí després de que la Guàrdia Civil abandonés el Martin Ugalde Kultur Parkea, amb la iniciativa de Kontseilua (Consell d'Organismes Socials de l'Èuscar), es va realitzar una assemblea amb els i les representants dels moviments socials i polítics que es concentraven a la porta de la seu d'EGUNKARIA. I es va decidir que Kontseilua i els més de 50 organismes que el conformen cridarien a una manifestació a Donostia. Per preparar aquesta mobilització es va obrir una altra de les grans línies d'actuació de les darreres setmanes: aconseguir un major nombre de subscripcions per al diari. Els primers dies els treballadors i treballadores vem començar a organitzar comissions de feina per fer front a

totes les tasques: el diari, les relacions amb les institucions i agents socials i polítics, concentracions, organització d'actes de solidaritat, etc.

Als cinc dies, l'assemblea va aprovar un mode de funcionament basat sobretot en la mateixa assemblea, però amb una petita direcció i un grup de coordinació per a totes les comissions que s'havien creat. Erem conscients que això no s'acabaria en pocs dies i que calia organitzar-nos per desenvolupar la nostra feina el millor possible.

• I el miracle d'EGUNERO?

Se'ns ha prohibit treballar i editar un diari en èuscar. Però tenim ben clar que per sobre de tots els i les euskalduns tenen el dret a la informació en èuscar i farem tot el que estigui a les nostres mans per fer-ho possible. **EGUNERO** és possible gràcies a la militància de la plantilla d'EGUNKARIA i la immensa ajuda de la societat basca: ens han cedit locals, ordinadors i qualsevol cosa que hem necessitat. El miracle es deu al compromís d'aquest poble. I no només el diari que editem, tota la tasca que fem és possible gràcies al moviment de solidaritat generat.

Des de la primera setmana s'han organitzat plataformes de solidaritat amb **EGUNKARIA** arreu d'Euskal Herria (i fora d'ella), bàsicament amb tres línies d'actuació: accions de solidaritat; recerca de noves subscripcions; recaptació de fons per crear el més aviat possible un nou mitjà. Més de 5.000 persones estan organitzades i treballant per tornar a aixecar allò que jutges, policies i polítics destrueixen en una hora.

opinió

Carles Sastre

(Sindicalista, CSC)

Fer-s'ho mirar

Vivim immersors en tal allau de notícies, pràcticament en temps real, que de fet no tenim temps de digerir-les: uns titulars n'anul·len uns altres, unes notícies n'acaben sepultant unes altres i acabem vivint la realitat com una successió rapidíssima de seqüències. Un dels efectes d'aquest procés és la facilitat amb què podem oblidar: allò que no surt als mitjans no existeix i allò que va sortir fa un any pertany ja a la prehistòria. S'imposa, doncs, prendre certa perspectiva, saber que informar vol dir, també, donar forma i que això només és possible dotant de sentit els fets, tenint un marc de referència clar. Si no fem això, en aquest món virtual tot és possible, una cosa i la contrària al mateix temps.

Ens hem acostumat massa aquests darrers temps a mobilitzacions fàcils, còmodes, en clau moral, bons/dolents... El cas dels abocaments de cru al mar (*Prestige*), el cas de la guerra a l'Iraq... i d'aquí podem extreure falses conclusions, comptar amb falsos consensos. El tancament de l'EGUNKARIA, com els anteriors de l'*Ardi Beltza* i l'*Egin*, per allò de la llibertat d'expressió i el corporativisme dels professionals de la comunicació, es pot empeltar d'aquest ecumenisme. Però si obrim el camp les coses canvien, no ens trobem amb plantejaments en clau moral i sí en clau política i històrica i el terreny és més incòmode. No podem desvincular el tancament d'EGUNKARIA de tota una ofensiva de l'espanyolisme més ranci, que ja fa temps que s'anuncia: fa tres anys un informe del *Consejo Económico y Social*, fet a instàncies de CCOO i UGT ja avançava un clar procés involucionista. El desembre del 2000 es va signar l'anomenat pacte antiterrorista, signat per el PP i el PSOE al qual s'han adherit els dos sindicats majoritaris estatals. Aquest és un pacte d'estat, de política comuna. El juny de 2002, aprofundint en aquesta dinàmica, es va promulgar la Llei de Partits Polítics, es va il·legalitzar Batasuna, i recentment, es fa la Llei per a la garantia de la democràcia als Ajuntaments i la seguretat dels Regidors, tot plegat reblant el mateix clau.

Els, els altres, tenen molt clar el que volen, pacten, i defineixen estratègies, acumulen forces; nosaltres encara estem massa perduts entre els arbres per poder veure el bosc.

Seria hora de fer-s'ho mirar.

17 L'ENTREVISTA: Vicent SANCHÍS, director d' "AVUI". entrevista Martxelo OTAMENDI

EL MATEIX DIA QUE TANCAREN EGUNKARIA, TOTA LA PREMSA EN CATALÀ HO VA DENUNCIAR ELS FETS EN UN COMUNICAT CONJUNT. AIXÍ QUE LI VEM DEMANAR A VICENT SANCHÍS, DIRECTOR D' "AVUI" QUE ENTREVISTÉS EN MARTXELO per aquest "EGUNKARIA ENDAVANT". I AQUÍ EN TENIU EN RESULTAT... L'ENTREVISTA ÍNTEGRA LA PODEU TROBAR A LA PÀGINA WEB DE LA PLATAFORMA.

Martxelo OTAMENDI

DIRECTOR D'EUSKALDUNON EGUNKARIA

"no hi ha cap instància judicial espanyola capaç de contradir al seu govern"

Vicent SANCHÍS | AVUI

Vicent Sanchis: Egunero és un pedaç per no permetre que el tancament d'Egunkaria signifiqui que no hi hagi cap diari en basc al carrer. Però l'equip que el fa ja ha avançat que en poques setmanes hi haurà un nou diari al carrer, amb paginació normal i sense aquests aires de provisionalitat...

Martxelo Otamendi: La plantilla va demostrar una gran capacitat de resposta. L'endemà en treien un altre al carrer: cap dia ha faltat a la cita amb el quiosc un diari fet en basc. Egunero no és l'estàndard i no s'ha pogut acostar a la paginació habitual que tenia Egunkaria (80 planes de mitjana anual). La gent ja estava acostumada a un producte molt més ambiciós, però en un període de temps prudencial i raonable, hem d'intentar fer-ho possible. L'octubre significa allargar massa temps un producte no estàndard i hem d'intentar sortir amb el nou diari al juny.

VS: Quantes pàgines té Egunero?

MO: Ara en té 36.

VS: I el tiratge?

MO: 25.000. Els primers dies 50.000, però cal considerar que Egunkaria en venia 15.000. Hem guanyat 10.000 lectors nous, que voldríem mantenir, més enllà de la mala hostia del moment. Que vegin que val la pena continuar comprant un diari en basc.

VS: El govern basc continua ajudant-vos?

MO: Egunero no té ajudes, és un producte especial. Esperem que el nou diari compti amb el mateix suport oficial que Egunkaria. Egunero rep publicitat de diferents institucions; unes ho fan amb més ganes, i unes altres, amb menys...

VS: La plantilla de periodistes que fa Egunero és la mateixa que hi havia a Egunkaria?

MO: No exactament. Egunero no demana tanta gent i n'hi ha que

s'han reconvertit, per dir-ho d'aquesta manera: m'hi ha que fan conferències, que venen samarretes, que organitzen els grups de suport a barri i poble que recolliran fons per al nou diari. Egunkaria tenia 1.000 petits accionistes; volem que el nou rotatiu en tinguí 5.000.

VS: Quina mena de societat, doncs, editarà el nou diari?

MO: Semblant a l'anterior. Diferent, perquè partim de zero, però semblant. Aquí no hi ha empresaris disposats a invertir 100 o 200 milions en un diari en basc. Hi haurà molts petits accionistes. La gent que impulsa la cultura basca no ho fa mai amb un concepte de benefici, sinó d'ajuda. Voldran un bon periòdic de qualitat i plural, però no fer-hi diners.

VS: Com expliques aquesta falta d'un empresariat basc disposat a invertir en cultura o en comunicació en el seu idioma?

MO: Senzillament, no hi és. No estan disposats a invertir en infraestructures culturals. N'hi ha que hi ajuden, però són petits. El gran empresari -el constructor,

l'industrial, el financer- no hi és. Inverteixen en productores de televisió, que venen els programes a la televisió basca, una televisió finançada amb un 80% de subvenció... Inverteixen sabent que faran benefici gràcies al conglomerat públic.

Però, no n'hi ha, senzillament, perquè l'euskera no dona diners, no permet aquests càlculs.

VS: És viable un diari en basc sense subvencions? És possible arribar un dia a un equilibri pressupostari sense ajuda oficial?

MO: Rebiem una subvenció al voltant del 23% del nostre pressupost. Vam tenir un pressupost anual per al 2002 de 1.200 milions de pessetes. El govern basc ens ens va donar 275; la resta es completava amb publicitat i amb difusió. Som l'empresa privada mediàtica que més diners rep en subvencions, però, al mateix temps, la més autofinançada. I la que més ven. Som la que més diners públics rep, però també els únics que ens autofinancem en un 77 per cent. Tot això, és clar, com a mitjà que treballa en basc. Som també l'em-

presa que més treballadors té i la que ha fet més feina normativitzadora del basc. Aquest suport públic és inevitable? Home, si el govern basc ens retirés l'ajuda, hauríem de reduir planes, reduir personal i, aleshores, fariem un diari molt més fluix. Desgraciadament, no hi ha cap publicació en basc que es pugui autofinçar.

VS: I per què no un diari públic, tal com hi ha una ràdio o una televisió públiques basques?

MO: Aquests dies hi ha hagut un debat públic sobre el futur d'Egunkaria; un debat per part dels altres, no per part nostra, que tenim ben clar què volen fer. I hi ha qui proposava que el director d'un nou diari en basc sigui triat pel Parlament; només pel fet que hi ha una subvenció pública pel mig... Seria absurd...

VS: Però per què no pot haver-hi igualment un diari públic en basc?

MO: Que el facin ells. I que surti al carrer, amb totes les connotacions de desconfiança i de venda baixa que se'n derivarien. Si no ho fan, és perquè saben que la gent no el compraria.

VS: Com veus, amb el pes de les setmanes i des d'una certa perspectiva, tot el que ha passat?

MO: Veig que Madrid, i sobretot, alguns estaments de l'Estat, han aprofitat Egunkaria per donar un avís a tots aquells que estan disposats a avançar cap a l'autodeterminació o en l'autogovern, a demanar que sigui el País Basc qui decideixi sobre el seu propi futur. Un fort avís: "Mirin, si vostès segueixen per aquest camí, es trobaran exactament amb això". Tanquem Egunkaria, n'agafem tots els directius, els maltractem i en torturem alguns. I després que ho contin. Posteriorment s'han preocupat, perquè les denúncies han tingut un ressò que ells no esperaven, tant a nivell internacional, com és el cas de Catalunya, o en mitjans influents, com ha estat el cas de The Guardian o The Chicago Tribune, The Times... Però, ara tindrem més accionariat i amb més suport popular. No els ha sortit bé l'operació.

VS: Tots l'estaf d'Egunkaria han sortit ja al carrer?

MO: No. Va afectar-ne nou directius i una altra persona que no tenia res a veure amb el diari: Xabier Alegria. Ara queden preses tres: el mateix Xabier Alegria, sense relació orgànica amb el diari; Iñaki Uria, que n'és conseller delegat, i Xabier Oleaga, que va ser-ne director del 95 al 97. Els altres ja estem tots al carrer.

VS: T'has llegit l'acte i els raonaments del magistrat Juan de Olmo?

MO: No tenen cap fonament. Afirma que el meu nom va aparèixer en uns documents d'ETA. Estic segur que el meu nom també va sortir en les actes de l'executiva del PNB, o de Batasuna o del mateix PSE i que se'n va parlar a molts fóruns. A mi els guàrdies civils em van arribar a acusar d'acceptar un llibre d'estil -l'únic publicat al País Basc en qualsevol dels dos idiomes- que havia estat escrit per la

mateixa ETA. Volien que acusés el president del consell d'administració, un senyor de 60 anys prou conegut en els ambients acadèmics catalans, per ser l'autor dels comunicats d'ETA. Ja hem arribat a aquest nivell d'inversimblança en les acusacions que fan. Els documents que va fer servir el jutge Del Olmo van arribar abans a Baltasar Garzón, i ell no hi va veure cap indici per actuar. Aquí hi ha una decisió política. Quan a mi em portaven en el cotxe de la guàrdia civil, amb els ulls embenats, estava convençut que no em torturarien, que no s'atrevirien a fer-ho al director d'un diari. Però ja hi havia un mal precedent: quan em van detenir, l'operació que van muntar al meu carrer va ser desorbitada. Van portar més de vint cotxes, van bloquejar quatre carrers a l'entorn del meu...

VS: Quan vas denunciar que t'havien torturat, el ministre d'Interior, Ángel Acebes, van acusar-te de seguir un manual d'ETA que demana als seus militants que ho facin quan arribin al jutge...

MO: La primera vegada que vaig veure el cèlebre manual va ser a Barcelona, uns dies després de sortir en llibertat, i va ser a l'informatiu de TVE. No era una fotocòpia, sinó uns paràgrafs escrits a la pantalla. Allò era el manual... Quan jo denuncio tortures, no ho faig seguint un manual d'ETA, sinó un manual de dignitat humana. No podia deixar de fer-ho. Vaig seguir un manual de dignitat, com a ciutadà basc i com a periodista. Em vam practicar dues vegades la bossa per donar informació sobre les entrevistes periodístiques que havia mantingut amb ETA. En unes altres ocasions l'Audiència Nacional m'havia permès acollir-me al secret professional, però aquesta vegada no va anar així.

VS: Alguns membres del govern de l'Estat van dubtar de les teves acusacions perquè tu no havies volgut presentar una denúncia per tortures...

MO: Jo ja ho havia denunciat davant el jutge Del Olmo, de manera concreta i detallada, però aquests senyors deien que havia de fer-ho a part en un altre jutjat. M'hi vaig resistir perquè, seguint les instruccions del meu advocat, eren el mateix magistrat i el fiscal els qui havien d'actuar d'ofici només tenir constància d'un delictes. Eren ells els que havien de traslladar aquesta part de la narració al jutjat competent. El magistrat Del Olmo va dir al meu advocat que no ho faria perquè l'explicació de les meves tortures estava inclosa en la declaració general, que, al seu torn, estava sota secret de sumari. El meu advocat hi va discrepar. Finalment, quan el jutge va entendre que tenia raó, li va respondre que no tenia la meua declaració literal, perquè l'havia gravada en una cinta i encara no havia estat transcrita. Segons el mateix magistrat, això pot suposar dos o tres mesos. És increïble que una transcripció d'una cinta de 45 minuts demani dos o tres mesos d'espera, però així és... Veient que molta gent insistia en la demanda i que fins i tot 'El País' em criticava per "eludir l'acció de la justícia", al final vaig anar a Madrid a posar la denúncia per veure si d'una vegada em deixaven en pau. Però que consti que, segons l'ordenament jurídic espanyol, havien de ser el jutge Del Olmo i el fiscal els qui, d'ofici, havien d'actuar, perquè han assistit a la narració d'un possible delictes.

VS: Vas veure la imatge televisiva en què Carlos Iturza Ilançava aquell exemplar d'Egunero que li deixava al davant un diputat de

Batasuna al Parlament?

MO: Sí.

VS: És tan difícil establir ponts de comunicació, de diàleg, de civilització, en definitiva, amb la gent del PP al País Basc?

MO: Arran de la gira que he fet per Catalunya, he parlat amb algun càrrec del PP català, i ho hem fet de manera civilitzada. Això a Catalunya és possible i al País Basc és impossible. De tota manera, el mateix Iturza es deixava entrevistar per Egunkaria no fa tants anys i afirmava que per a ell Euskalherria es componia de set províncies. Tot ha canviat molt. A mi em van convidar fa poc a la comissió de drets humans al Parlament basc. El diputat Urkijo, del PP, em va dir que ell em donaria el tracte d'un

TANCAMENT

L'operació d'avís contra tots aquells que aspirin a l'autodeterminació no els ha sortit bé: el ressò de les denúncies ha arribat a Catalunya, a The Guardian, The Times, The Tribune...

presumpte terrorista, "que és el que és vostè".

VS: Veus alguna sortida, per remota que sigui, que pugui desbloquejar una situació tan dura?

MO: Tu pots fer un plantejament humanista, desitjar que tothom tingués els mateixos recursos per subsistir, que no hi hagués pobresa, ni odi, ni agressions, ni guerres. I pots tenir un plantejament polític, menys idíl·lic, però més real. L'única solució que hi veig consisteix a configurar una majoria en la societat que, a base de fer política, obtingui uns resultats. Què podria fer el govern espanyol? Enviar les tanquetes? Londres va acceptar que fossin els ciutadans d'Irlanda del Nord els que algun dia decidissin el seu futur. Si Madrid algun dia acceptés que el futur dels bascos el decidissin els bascos, ens mouríem en uns paràmetres democràtics. Si Madrid diu que el futur dels bascos ja es va decidir fa 500 anys i és que el País Basc estigui unit sempre a Espanya, al marge del que vulguin els bascos, haurà d'arribar un moment en què els bascos es plantin, de manera pacífica, però enèrgica, amb tots els instruments institucionals que tinguin a les mans, per dir a

Madrid que no. La qüestió és si Madrid està decidida a reconèixer un dret elemental: si el futur dels bascos l'han de decidir ells mateixos.

VS: Pel que fa al teu processament, tens confiança en la justícia?

MO: No. No veig que hi hagi cap estament judicial espanyol que sigui capaç de contradir el seu govern. Per tant, no veig cap institució ni cap instància judicial a Espanya que tingui la capacitat i la independència política de treure els colors al govern espanyol. Del Olmo diu que Egunkaria és un instrument d'ETA, que funciona sota el control d'ETA, però que ho dissimula... Judicialment, això em sembla una mica fort.

VS: Martxelo Otamendi serà el director del nou diari?

MO: Ho decidirà el consell d'administració. Caldrà valorar les conseqüències judicials que es derivarien, però és evident que això no dependrà ni de l'Audiència Nacional ni del govern.

Estic molt content i orgullós de la gent amb qui he treballat tots aquests anys. Si m'ho demanen ho faré i si no, doncs a una altra cosa.

LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ, TORTURADA. Cinc dies després del tancament d'EGUNKARIA, la xacra de la tortura reapareixia amb tota la seva cruesa. Cinc dies després: els cinc dies que els detinguts van romandre aïllats, incomunicats, vexats, humiliats, colpejats, insultats...

El tancament del rotatiu basc torna a evidenciar la pràctica de la tortura

Nou etapa d'impunitat de l'Estat espanyol, que denuncia els denunciants acusant-los de terrorisme

Redacció | BARCELONA

La bossa, cops, humiliacions homofòbiques, amenaces, agressions, insults. La tortura, a la palestra de bell nou.

Els testimonis colpidors de les persones detingudes en l'operació contra EGUNKARIA, l'ingrés hospitalari de Peio Zubiria i l'acarnissament contra la seva família (a qui no van informar de l'estat de la seva salut fins set dies després) o l'estat de shock en el que es trobava Xabier Alegria, tremolant i incapaç d'articular paraula, han acabat per trasbalsar-nos encara més.

El pitjor de tot: una crònica anunciada. Perquè quan es van produir les detencions, el TAT (Grup contra la Tortura del País Basc) ja va advertir que existia el seriós risc que els detinguts fossin torturats i maltractats sota el règim d'incomunicació, prorrogat pel jutge durant dos dies addicionals fins exhaurir el màxim legal previst de 5 dies. 120 hores indefensos a plena disposició policial. Com en els

157 casos de tortura documentats pel TAT l'any passat, el túnel sinistre per on han passat s'ha tornat a repetir. Impunement.

"Com a rates"

Tot just abandonar la presó de Soto del Real, Martxelo Otamendi afirmava categòric: "Ens han tractat com a rates". En dies posteriors, també Iñaki Uria ("Era un ninot en mans del mostre"), Xabier Oleaga, Xabier Alegria ("no pot parlar d'aquest tema, vol

oblidar" va dir la seva dona) o Joan Mari Torrealdei ("el van deixar en calcotets i li colpejaven els testicles amb un regle" va afirmar el seu company detingut Luis Goia) van fer públiques les denúncies per tortura. Opinió comuna: "Després d'estar a l'infern, la presó em va semblar el cel". Amb un punt d'inflexió: és el primer cop que un ministre d'Interior espanyol convoca una roda de premsa per parlar explícitament i única de tortura. Angel Acebes va haver de recórrer al

TORTURA I IMPUNITAT

Si resulta que a aquest estat no és tortura, perquè el 13 de gener de 2001 el Consell de Ministres va indultar 14 policies i guàrdies civils condemnats en ferm per tortura? Estranya forma ibèrica de garantir la defensa dels drets humans. Indults que es repeteixen com si es tractés ara sí de l'aplicació d'un manual.

manual del PP i anunciar que- relles per injúries a tort i a dret, denunciant per col·laboració amb el terrorisme als denunciants. El cercle de la impunitat, tancat. Abans no s'investigava; si s'investiga, es dilatava 15 anys el judici; si és condemnava, s'indultava.

Ara, per simplificar el procés, es denuncia directament la víctima. I en aquest Estat de Dret tan inversemblant, Martxelo Otamendi declara abans per la denúncia interposada per Acebes que per la

denúncia interposada per les tortures sofertes, que ningú sap on para. La denúncia d'Otamendi, a la lentitud de la justícia ordinària; la d'Acebes, al Tribunal d'excepció ràpid que és l'Audiència Nacional.

Preguntes retòriques?

Si a aquest país no es maltracta, perquè s'entossudeixen el relator de l'ONU, Amnistia Internacional, el TAT, el Consell d'Europa, la OMCT en sostindre el contrari cada any? I si es tortura un director d'un mitjà de comunicació, que no se li farà a un immigrant, als joves bascos detinguts, als presos socials?

"Donarem un gir de 360 graus a la situació del país" deia el militar guatemalenc durant l'enèssim cop d'estat. I, efectivament, tot segueix igual a la pell de brau. Acebes diu que el torturat és torturador; Trillo diu que les platges gallegues estan "esplendoroses"; i Donald Rumsfeld, irritat, afirma que Bagdad bombardejada està "perfectament bé". És el llenguatge cínic del Poder.

opinió

Oriol Martí

(Metge)

Felic (re) naixement, Egunkaria! (o allò del que no vull parlar)

Els amics que han posat en marxa l'aparició d'aquesta edició catalana que, per ser exactes i laics, surt a la Diada del Llibre, m'han demanat que escrigui uns mots. De fet, que parli d'una altra cosa força menys agradable. Recordant a Octavio Paz, caldria dir primer que tota llengua és una patrimoni global de la humanitat per petita, minoritària i poc usada que aquesta sigui. Però com en l'art del contrapunt musical, Octavio Paz pot ser contestat amb els mots de l'historiador africà Joseph Ki-Zerbo: la Humanitat ha d'escollir entre el camí evolutiu que porta envers l'homo sapiens cocacolens o

l'homo sapiens biodivers. Alguns ja hem escollit el segon camí, el de mantenir la biodiversitat humana lluitant per la salvaguarda de les cultures, les llengües i les nacions com a forma d'estar al món, com a manera de viure. (I encara no he dit res d'allò que m'han demanat).

Durant 27 anys, he tingut la fortuna d'haver visitat Euskadi, de viure-hi enmig del seu complex laberint-conurbació, de conèixer de forma privilegiada una realitat nacional cultural i social magnífica i conflictiva. I alhora dolorosa, perquè el camí envers la Llibertat i la Justícia Social mai no fou camí planer. Paral·lelament, m'he sentit adoptat per

aquest poble, el més antic d'Europa, que malda entre altres coses per defensar una llengua d'origens incerts, però que es l'estri adequat per a explicar-nos els mars de color cobalt, el bacallà, o tots els colors del verd, com l'esquimal és la llengua que millor pot parlar-nos de la neu. (I segueixo fent mutis del tema sol·licitat: la veritat, costa de parlar-ne. No vull? En tot cas, no puc.)

Per tot plegat, mantenir obert un diari en una llengua que ens remet a un patrimoni de l'Espècie ja no és un deure polític o cultural: és una tasca incardinada en el salvament del patrimoni cultural de la Humanitat, directament

amenaçat pel capitalisme transnacional i globalitzat que requereix d'homo sapienscocacolens i no de biodiversos.

De fet, no estaria escrivint això si aquest diari no hagués estat tancat en nom de la defensa de la llengua basca i els seus responsables, com tantes desenes, centenars, milers de persones d'Euskadi i de tot l'Estat -els fets de Torà, tan recents, així ho avalen- haguessin estat torturats, és a dir, sotmesos a una tecnologia orientada a fer-los covards, mesells i llèpols enfront el poder i, en aquest cas, desactivar-los com a activistes culturals. El poder no suporta cap mena d'activisme. I la tecnologia de la repressió té aquesta finalitat i no cap altra: desin- vestir a un ésser humà dels seus

trets com a subjecte i convertir-lo en un col·laboracionista del poder, allò que amb tan d'encert Robert Musil n'anomenà "L'Home sense atributs".

I és perquè el càncer de la tortura és pràctica tan corrent a aquesta "Espanya democràtica" que finalment he parlat d'allò que m'havien encarregat i no volia, perquè de la tortura, no s'en parla, no existeix, "tots ho diuen" i "tots menteixen" i ningú no vol recordar i menys reviu- re un fet que trenca la vida com una vessant d'aigües en dos moments ben diferents. Per als centenars, milers que ho han passat, per als germans d'EGUNKARIA un sol comentari: sé bé que no menteixen. I no hauria volgut escriure aquest article.

LA TORTURA COM TECNOLOGIA DEL PODER

El poder no suporta cap mena d'activisme. I el fet que hagin estat torturats, és a dir, sotmesos a una tecnologia orientada a fer-los covards, mesells i llèpols, pretenia a més desactivar-los com activistes culturals

320 CASOS

Amnistia va documentar l'any passat fins a 320 casos contra immigrants, menors i detinguts en règim d'incomuniació

157 CASOS

Torturaren Aurrakko Taldea (TAT), organisme contra la tortura del País Basc, va documentar 157 casos de tortures el 2002.

L'informe del Consell d'Europa veu la llum després de 3 anys

L'Estat espanyol es negava a autoritzar la publicació i la dilatava des del 2001

CAS UNAI ROMANO. Després de passar per dependències de la Guàrdia Civil.

TAT

Han hagut de transcórrer 3 tres anys perquè l'informe sobre l'Estat espanyol del Comitè per a la Prevenció de la Tortura (CPT) del Consell d'Europa hagi sortit finalment a la llum. Des del març del 2001, l'Estat espanyol (acollint-se al dret a vetar la publicació que tenen els estats membres) el mantenia ocult i en estricta confidencialitat.

En aquest informe, publicat finalment el passat 15 de març, es recull el resum de la visita que va realitzar el CPT entre el 22 i el 26 de juliol de 2001, on el CPT censura i denuncia l'Estat per incomplir les recomanacions per evitar la tortura i els maltractaments a comissaria i on s'afirma que l'actual legislació no és efectiva per a l'erradicació de la tortura.

Sessió a l'ONU

El 12 de novembre passat, també s'havia reunit el Comitè Contra la Tortura (CAT) de l'ONU, per analitzar el Quart Informe periòdic presentat per l'Estat espanyol. Els relators del CAT van evidenciar la

falta d'informació precisa i la dilació en els processos penals, que són jutjats quan prescriuen els delictes, generant impunitat. Els relators citaven com exemple quatre casos de ciutadans bascos: Erregerena, Urrea, Kintana i Otero.

El CAT afirma que l'excepcionalitat de la incomunicació ha esdevingut rutina i que l'Estat rebutja la recomanació de modificar-la. El CAT incidia també en la política d'aïllament de les persones preses en règim FIES (Fitxer d'Interns d'Especial Seguiment), que podria contravenir l'article 16 de la Convenció contra la Tortura, ratificada pel Regne d'Espanya.

A aquestes denúncies, Amnistia Internacional (que afirma que "la impunitat s'ha convertit en una qüestió fonamental"), afegia una altra: que l'Estat espanyol s'enriqueix internacionalment amb la repressió i la tortura, exportant material militar i represiu a països que violen sistemàticament els drets humans fonamentals.

que volen aquesta gent, que venen de matinada...?/ TESTIMONI

Tortura a Euskal Herria

Txema Auzmendi

(Jesuïta, detingut el 20 de febrer en l'operació contra EGUNKARIA)

Pedaços de cinc dies a Madrid

20 de febrer (dijous): A Loyolaetxea, barri de Gros, Sant Sebastià. **01:10h.** Un guàrdia civil truca. Se'm venen a sobre només obrir la porta. Durant 4 hores ho regiren tot. A fora, 20 agents prenen el carrer i el tanquen. **06:00h.** Em duen al carrer Getaria, a la seu, emmanillat. Dues Hores. Se'n duen l'ordinador i més coses. **08:00h.** Sortim cap a Madrid. Cap cot i emmanillat. Em pregunten sense parar. Crec que duïen una llista de preguntes. No paren. Arribem: em duen al soterrani amb els ulls embenats. Comença l'infern: sacsejaven les portes. Crits. Profunda i terrible sensació d'indefensió. **Fora del món.** Impressió d'estar a un lloc que ningú coneix. Del cel (casa nostra) a l'infern (els soterranis de la caserna).

que són vuit o deu. Una habitació freda. Amb els ulls clucs (i amb quelcom al cap, crec recordar), davant d'una paret, de peu i darrera meu tots ells. Un m'ordena que aixequi els braços. Ho faig. Un se m'apropa a l'orella i em comença a preguntar escridassant-me. Contesto, aclareixo. **"Déjese de ostias...!"** Estic acalorat. L'enfurismat crida. "Si m'obliga a dir quelcom per la força, diré el que vol escoltar, però no la veritat". 2 hores de peus. Demano fer flexions.

22 de febrer (dissabte): A les 5:30 escolto el meu nom. **"De pie contra la pared y los ojos cerrados!"** Apareix la meva advocada d'ofici darrera meu. No la vaig ni veure. Pregunto a l'advocada. Un altre guàrdia civil em respon que no em pot contestar. Ho dic: **"aleshores, perquè necessito un advocat?"** Em nego a declarar. Un altre cop a l'infern! Em dieun "Se te han acabado los privilegios!" Vuit del matí. Un altre cop amunt. "A la pared!, La cabeza agachada y los ojos cerrados!". Forense. Em pregunta quin dia és. Li dic que 23. I em diu que no, que encara és 22.

23 de Febrer (diumenge):

Continua l'ambient inhumà. Els drets fonamentals conculcats en nom de la democràcia. Dues situacions noves. Una petita habitació. Un home es presenta com Capità de la Guàrdia Civil. Primeres paraules "Este es mi mensaje: todo esto no es contra el euskera, sino contra ETA" (**"excusatio non petita, accusatio manifesta"**), que es diu en llatí. La segona. Em tornen a pujar. M'esperaven perquè signés el paper de prolongació de l'incomunicació: dos dies més.

24 de febrer (dilluns): Procés de deshumanització. A mode de test els preguntaria: "explicaries als teus fills quin és el teu treball en aquest infern?". Prenc la determinació de no fer cap declaració. Raó: no em fio del jutge que ens ha ficat en aquest infern cinc dies, matxucant les persones, humiliant-les, vexant-les. Com redomnis haig de parlar amb l'home que m'ha dut aquí sino tinc al meu costat ningú que em defensi?

25 de febrer (dimarts): De nit, ens porten en furgons diferents fins a l'Audiència Nacional. Cadascú a una cel·la. Sol, sentat en una "pedra". Em desperten i em porten davant del jutge. Està amb cinc dones. Li pregunto si puc raonar la meua negativa a declarar. Em diu que sí. "No penso fer cap declaració perquè no tinc en vostè cap confiança: ha ordenat detenir-me i m'ha incomunicat cinc dies amb un tracte inhumà (...). Tot en nom de la llei, no en nom de la justícia". **El jutge: "Sepa usted que la legislación y la democracia me amparan en mi quehacer"**. Jo: **"No sé de quina democràcia em parla vostè, però estic segur que la justícia /el dret no li permeten autoritzar aquest tractament als presos. "No quiero discutir con usted", diu el jutge. "Jo tampoc", contesto. Em porten a una sala, sol. Hi ha coses escrites: en èuscar, "Negarho tot". Arriba un pres social. Madileny, 29 anys, agradable. De bon humor i ben llest..També ha vingut a defensar-se; està deixant les drogues. Pot ser surt aquest any. A mitja tarda s'ha acabat això i ens han traslladat a la presó a 9 companys (el desè, Pello Zubiria, és a l'hospital). Se'ns ha obert el camí del cel quan encara estem al purgatori. Ens hem abraçat, ens hem dit paraules tendres... Tres (més Pello) al carrer amb fiança".**

(escrit el dijous 27 de febrer, a la presó de Soto del Real)

Per una reapropiació col·lectiva dels espais públics.
per l'obertura d'espais de llibertat
i dis-conformisme en el panorama mediàtic.
Exigim un accés real dels
moviments socials a la COM Ràdio.
Campanya COM és possible?
www.comespossible.org

Comitè Internacional
Europeu
per a les
Estratègies
d'Acció

EUROPA DE LES NACIONS

Per subscripcions: www.ciemen.org

FEIRISME / ESPECULACIÓ / GUERRA TENSEN...

ACAMPADA JOVE 2003

17-18-19 JULIOL ARBÚCIES - 20 JULIOL PI DE LES TRES BRANQUES

CONSTRUÏMELS PAÏSOS CATALANS

Sepultura/Obrint Pas/Reincidentes/ Mesclat/Elèctrica Dharma/Celtas Cortos/
Gerard Quintana/Els Pets/Dr. Calypso/ Berri Txarrak/Brams/Skalariak/DJ's...

ESPAIS: Formació, IES Educació Pública, Carpa Cultura, Espal Jovent...

TEL. INFORMACIÓ I AUTOCARS:
Principat, Catalunya Nord i la Franja: 93 310 79 80-93 310 77 12
País Valencià: 96 351 04 08 Illes: 971 72 88 26

PREUS ABONAMENTS Fins el 31 de maig 35€, Anticipada 40€, guixeta 45€

PUNTS DE VENDA A: www.jerc.net www.acampadajove.com

JERC
Juventut Juvenil

El comentari

(Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, Universitat de Barcelona)

Són moltes les associacions que han denunciat reiteradament –i des de fa anys– la pràctica de tortures per part d'agents dels cossos de seguretat de l'Estat. Tot i això, la seva transcendència a l'opinió pública ha estat pràcticament nul·la, i la crua realitat que es viu a l'interior dels centres de detenció i privació de llibertat de l'Estat espanyol ha quedat silenciada una i altra vegada. L'últim informe del Comitè Contra la Tortura (CCT) de l'ONU (novembre de 2002) posa de manifest el contrast entre els compromisos formals adoptats per l'Estat i la seva manca de vigència en el seu propi cos legal i, encara menys, en l'aplicació pràctica de la resposta penal. Entre els principals motius de preocupació, el CCT de l'ONU, expressa els següents: l'augment de les denúncies de maltractaments per motius racistes, el manteniment de la detenció incomunicada durant 5 dies –considerant que facilita la comissió d'actes de tortura i maltractaments–, les severes condicions de reclusió dels presos classificats en el FIES, etc.

Per la seva banda, Amnistia Internacional també ha publicat un informe en resposta al que va remetre el govern central al CCT de l'ONU el gener de 2002, en el qual es constata un augment preocupant dels casos de tortures per motius racistes, i es destaca que no són fets aïllats sinó freqüents al territori espanyol.

El silenci és la millor cobertura per als responsables d'aquestes pràctiques: el febrer del 2000 van clausurar per ordre judicial la web de l'ACT i van segrestar els seus Informes; a principis d'any, el govern ha impedit l'emissió gratuïta de la campanya d'AI *Ponte en su Piel*, que denuncia maltractaments per motius racistes i, finalment, el Ministeri de l'Interior ha anunciat querelles contra aquells qui denunciïn tortures. Per tot això, creiem que cal seguir denunciant per tal de fer visible aquesta realitat i per exigir responsabilitats als qui la practiquen o la promouen.

ESTAT ESPANYOL. Increment de les actituds racistes als cossos policials i augment de les denúncies per maltractaments a les presons

Immigrants, menors, dones... la pobresa maltractada

L'Estat espanyol bat el rècord de població reclusa amb 54.000 persones preses

Redacció | BARCELONA

Cada any, els mateixos informes, amb les mateixes estadístiques. I, sobretot, les mateixes víctimes: immigrants, dones maltractades, presos en aïllament, persones pobres, exclosos...: "Els membres d'una família gitana amb diversos nens són humiliats i torturats en una comissaria de Madrid, on han estat detinguts il·legalment. Polícies segresten a un venedor ambulat senegalès en una platja de Galícia i, en comptes de dur-lo a comissaria, el colpegen en una platja allunyada de la ciutat i l'insulten amb frases racistes. Un nen marroquí, que tractava de refer la seva vida a Melilla és abandonat il·legalment per la policia espanyola a la frontera (...) Una dona brasilera violada mentre es trobava en custòdia policial. Com els companys de l'acusat es neguen a cooperar amb la investigació, el violador no va poder ser identificat i el Tribunal Suprem no pot actuar. Un treballador marroquí, atacat per una multitud armada amb pals, fuig de la seva llar sota una ràfega de bales de plàstic disparades per la policia que no actua per impedir l'incendi de la seva casa i el robatori de les seves pertinences".

Així comença el resum de l'informe sobre l'Estat espanyol d'Amnistia Internacional de l'any 2002. En el mateix Estat on durant la darrera dècada van morir 3.000 immigrants ofegats a l'estret, on cada any moren 200 presos desatesos, on la pobresa ja arriba als 8 milions de persones i la pobresa extrema al milió i mig, on moren 1.500 treballadors en accident laboral. El mateix Estat i la mateixa societat, on la pobresa cronificada no té més alternatives que una mitjana de 10

anys de presó, un risc del 50% de contraure el VIH/SIDA i, sempre, el mateix circuit rutinari de la marginació i l'exclusió social.

Elles i ells, les persones més desfavorides i més colpejades per la injustícia social, són les víctimes invisibles de la tortura, del maltractament, de l'abús de poder, de la impunitat dels funcionaris policials, de les cel·les d'aïllament de les presons, de la mort a comissaria...

És el mateix estat, també, on ja s'ha convertit en un costum il·legalitzar organitzacions i projectes (Batasuna, Segi, Gestoras Pro-Amnistia, Askatasuna, Ekin...) o on denunciar la tortura pot comportar que et clausurin la pàgina web (com li va passar fa dos anys a la històrica Asociación Contra la Tortura de Madrid).

En fi, el mateix estat que condemna la pobresa, maltracta la immigració pobre i

EL MILITAR ARGENTÍ VIDELA COM INSPIRADOR

L'endemà del tancament, Aznar va dir des de Mèxic: "terroristas no son sólo los comandos que matan". Potser pensa que era molt original. Però el 1978, el dictador Videla afirmava "Terrorista no és sólo quién pone bombas, sino quién opera con ideas contra nuestra civilización occidental y cristiana". Ara, ja sabem d'on li ve la inspiració.

empresona la dissidència. Per això estan les presons. Com a prova que sistema funciona i es generós, els rics mai les trepitgen: ni els Albertos, ni de la Rosa, ni Barrionuevo (que va estar vuit històriques hores engarjolat pels crims del GAL). I els colpistes del 23-F (Tejero, Armada i companyia) cobrant la màxima pensió!. Perquè la impunitat del Poder funciona així.

Videla com a inspirador

I és que mentre el Partit Popular es feia el sord al carrer i dinamitava les Nacions Unides, José María Aznar afirmava el mateix 21

de febrer, l'endemà de l'assalt policial a la seu de l'EGUNKARIA, que "terrorista no son sólo los comandos que matan". Potser creia que era molt original. Però, el 1978, el dictador militar Videla afirmava: "Terrorista no és sólo quién pone bombas, sino quien opera con ideas contra nuestra civilización occidental y cristiana". Ara, ja sabem d'on li ve la inspiració.

Acostumat a la dictadura i a l'exili, Mario Benedetti escrivia: "No sé on anirà el pacificador amb el seu soroll metàl·lic i de pau (...) però qui pacifiqui el pacificador, bon pacificador serà".

Col·laboradors
12 hores de cinema
lésbic i feminista

Dissabte 17 de maig, a partir de les 17 h

A les 19 h, debat:
«Sexo, cos, gènere, identitat...»
amb Cristina Fust, Mònica Martínez i Montse Riera

Amb postilla de cinema: Hi haurà bar i xerris

A Ca la Doria, c. Grop de pres.

Hugues: Grup de lesbianes i feministes

Amb la col·laboració de: Generació de Construcció Social i Cultural de la Doria

93 472 70 81 • www.lolifem.org

LLUITEM

OBRIR L'EGUNKARIA

illacrua
11 anys fent premsa
alternativa als Països Catalans

Via Laietana 45, esc. B, pral. 2a
08003 Barcelona Tel. i fax: 93 552 98 79
a. e.: illacrua@pangea.org

eua L'esquerra
esquerra unida i alternativa que suma

ORGANISMES
INTERNACIONALS

"El comitè continua profundament preocupat pel manteniment de la detenció incomunicada fins a un màxim de 5 dies (...) durant el qual el detingut no té accés ni a un advocat ni a un metge de confiança ni a notificar-ho a la seva família. (...) Igualment, expressa la preocupació per la prolongada dilació de les investigacions judicials per tortures, que dona lloc a que els condemnats rebin indults o no compleixin condemna"

19 de novembre de 2002,
**Comitè contra la Tortura
de les Nacions Unides**

"La tortura es practica amb major freqüència durant la incomunicació (...) Molts dels detinguts haurien estat objectes d'amenaques, en particular d'amenaques de mort com: llençar el detingut per la finestra de la comissaria, per la porta del furgó policial i simular un accident o 'te llevamos al monte y allí te matamos sin que se entere nadie'"

Març de 2002,
**Sr. Theo van Boben,
Relator Especial de l'ONU**

"Les enormes dificultats, repressalies incloses, que afronten aquelles persones que intenten denunciar la tortura i els maltractaments, com les víctimes de la tortura, els advocats, les ONG o els membres de la policia i de la guàrdia de presó; les dificultats legals o administratives i altres pràctiques que permeten i asseguren la impunitat"

**Organització Mundial
Contra la Tortura (OMCT)**

*"A Espanya
es continua torturant"*

2 de novembre 2002
**Eric Sottas
director de l'OMCT**

PERLES
DEMOCRÀTIQUESEL MUNDO
"ERASMO"

"Repetir 500 veces que España empieza en Irún y acaba en Algeciras, no es tortura. es hacer los deberes"
febrer 2003, p.03

LA CLAVE
J.L. MARTIN PRIETO

"EGUNKARIA ES A LA LIBERTAD INFORMATIVA LO QUE SADDAM HUSSEIN A LOS DERECHOS HUMANOS"
febrer 2003

DIARIO DE VALENCIA
redacció

"una asamblea de los anticonstitucionales 'países catalans' organiza un acto de apoyo al panfleto separatista"
14 de març

ANGEL ACEBES
20 de febrer

"se trata de una operación en defensa de la cultura vasca"
roda de premsa

juan alberto belloch
11 de març

"este tipo de personas no necesitan de ningún estímulo negativo para dar toda la información que se les requiere"
ex-ministre

carlos iturgaiz
25 de febrer

"cierre del panfleto criminal (...) los jueces no pueden dejar pasar inadvertido el comportamiento de Ibarretxe y el gobierno vasco"
DECLARACIONS A LA COPE

Txema Aznar,
president del govern
21 de febrer

"es una bandera de conveniencia de ETA"
...i les proves?

opinió

Robert Sabata

(Membre de la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats, president de l'Associació Catalana per la Defensa dels Drets Humans)

La tortura, avui i aquí

L'Estat espanyol ha ratificat els convenis aprovats pels organismes internacionals contra la tortura; ha signat les declaracions internacionals pels drets humans; parla de democràcia i evita en la mesura del possible practicar-la i, seguint aquesta dinàmica d'actuació política, diu i afirma que aquí no es tortura. Però el Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes o Tractaments Inhumans o Degradants no comparteix pas l'opinió del Govern espanyol sobre la pràctica de la tortura a l'Estat espanyol.

En nom de la guerra total contra el terrorisme es conclou que qui no fa costat al poder és culpable d'atacar-lo. Es creen espais de terror, de por, de criminalització, s'assenyala els advocats defensors dels drets humans, es tanquen diaris i s'ataca la llibertat d'expressió.

La realitat és que hi ha lleis que faciliten la tortura. Especialment, la legislació antiterrorista atia la impunitat policial en el període d'incomunicació de 5 dies a la qual se sotmet els detinguts en aplicació d'aquesta llei, i l'article 527 a) de la Llei d'Enjudiciament Criminal comporta un malmetement del dret fonamental de defensa, perquè obliga el detingut a ser defensat per un advocat d'ofici que tria el col·legi d'advocats corresponent, habitualment el de Madrid. Aquesta normativa, al cap i a la fi, permet de facto que la policia prengui mesures excepcionals contra les llibertats. Es tracta d'una perversió volguda del sistema de garanties que, teòricament, ens dona aixopluc contra els excessos del poder.

CRIMINALITZACIÓ I POR

En nom de la guerra total contra el terrorisme es conclou que qui no fa costat al poder és culpable d'atacar-lo. Es creen espais de terror, de por, de criminalització.

L'article 15.1 de la Constitució espanyola de 1978 conté una interdicció de la tortura i de les penes o dels tractes inhumans i degradants. El Codi penal en els seus articles 174 a 177 tipifica com a conducta que penalment s'ha de perseguir la tortura i altres delictes contra la integritat moral comesos per les autoritats i els funcionaris públics amb penes de presó de fins a 6 anys i d'inhabilitació fins a 12. L'Estat espanyol ha ratificat la Convenció contra la Tortura i altres Tractes o Penes Cruels, Inhumanes o Degradants de 10 de desembre de 1984 i la Convenció Europea per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes o Tractes Inhumans i Degradants de 26 de novembre de 1987.

Per tant, hi ha mecanismes jurídics suficients per a denunciar la tortura i lluitar-hi en contra. Però la realitat és que els poders públics no actuen, sobretot si parlem de persones detingudes a les quals s'aplica la llei antiterrorista. Cal denunciar, a més, que el concepte de terrorisme s'amplia dia a dia, com es va veure en la modificació del Codi penal i la Llei de la Responsabilitat Penal dels Menors de data 22 de desembre de 2000 (Llei orgànica 7/2000) o en la Decisió Quadre de la Unió Europea de 13 de juny de 2002 que defineix i amplia enormement el concepte de terrorisme. I és que els jutges i el

Ministeri Fiscal sovint no actuen amb diligència quan es tracta de perseguir els responsables públics de practicar la tortura.

Aquest estat de les coses permet les derives repressives del sistema i la pràctica, avui, de la tortura. En aquest context, que el Ministerio del Interior enceti accions criminals contra Martxelo Otamendi per haver denunciat tortures és inacceptable.

En un estat de dret el que hauria calgut és investigar judicialment les denúncies de tortures mitjançant una investigació independent i desvinculada de les pressions del poder executiu. No es pot oblidar que la tortura és un delictes greu contra la dignitat de la persona humana que la jurisdicció espanyola ha de perseguir fora de les fronteres de l'Estat en aplicació del principi de Competència Universal que preveu l'article 23.3 de la LOPJ.

Per acabar, voldria manifestar que sóc d'aquells que, juntament amb molts juristes i també amb els meus companys i companyes de la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i del Lliure Exercici de l'Advocacia del Col·legi d'Advocats de Barcelona, pensen que, si res no canvia, es podrà seguir torturant a l'Estat espanyol. I afirmo que crec en Martxelo Otamendi, i és fàcil de creure-hi, quan relata com se li va practicar la tortura. La meua experiència professional com a advocat m'ho confirma i la consciència ciutadana democràtica m'obliga a dir-ho.

I tot això sense oblidar els estrangers i estrangeres, els presos i les preses, les dones torturades en l'àmbit domèstic...

Avant Cada setmana al carrer defensant els drets de les persones treballadores i dels pobles.

Denunciem el tancament d'Egunkaria i expressem la nostra solidaritat i suport als treballadors i treballadores i a la direcció.

per la llibertat d'expressió

CPF

Coordinadora Popular de Festes

VILA DE GIRONA - PAÏSOS CATALANS

quan més palls i ambarus ens preparem

amb Palestina al costat

xarxa

d'entitats amb PALESTINA

palastina@llibertat.cat

Tel. 95 301 01 71 (exterior)

www.xarxa-palastina.org

Les Notícies

de LLENGUA I TREBALL

Francesc Antich

president de les Illes Balears

UGT de CATALUNYA

informa't

Llu!ta

obreria notícies

CCOO

www.conc.es

des de la presó

Peru

S'han adherit a la carta els presos catalans Zigor, Diego, Juanra, Laura i Lola.

Des de la llunyania de Madrid hem tornat a rebre un altre cop de puny: han tancat un altre mitjà basc. Ara ens diuen que l'Egunkaria forma part d'una conspiració "jueva i maçònica"... I seria per prendre-s'ho de broma si no fos per la profunditat i magnitud de l'atac que novament ha patit Euskal Herria. Perque aquesta estratègia d'aniquilació contra la llibertat dels pobles no és nova i, d'això, la història dels Països Catalans, per desgracia, també en va plena.

Ens han volgut vendre la moto que el tancament de l'únic diari en basc del món respon, precisament, a la defensa d'aquesta llengua i dels seus parlants. Però Goebbels feia més pudor.

Cal deixar de "comprar motos" i evidenciar també que, durant anys, les institucions i partits que ara volem donar quatre "cuartos" per tirar endavant un nou mitjà són les mateixes que durant anys van negar les ajudes públiques i les que van posar en mans de suposats jutges les suposades "proves" incriminatòries: el rebuig institucional i polític d'abans esdevingut en una generositat sense límit. Uns ataquen els nostres pobles, els "botiflers" gestionen la repressió i els/les de sempre rebem els cops.

Tot i així, la capacitat de respondre als atacs, les ganes de viure d'Euskal Herria i el fet de voler decidir el nostre futur per nosaltres mateixos/es ha portat a molta gent a crear un nou projecte comunicatiu. Els pobles han de defensar la paraula, la seva llengua, perque així defensem la nostra terra, el nostre futur. "Herria da gorpurtza, hizkuntza bihotza", deia Aresti: i cal respondre i no deixar en mans de les institucions aquest nou repte. Sempre hi ha espais on totes i tots podem aportar el nostre granet de sorra.

Fa temps que caminem. A poc a poc, xino xano, però sense parar. Això és el que els genera por i el que els ha fet mal. I és per això que ens tanquen, per això volen empresonar la paraula, les idees, els pobles... Ho tenen clar! Per desgràcia, fa temps que coneixem el que suposa l'empresonament de la paraula: la violació del correu, la gravació sistemàtica de les converses telefòniques i el control als locutors. La llibertat d'expressió colpejada, torturada i segada ben arran. Però el cor i el cap són lliures, com ho seran els nostres pobles...

Egunkaria aurrera! Euskal Herria ta Herrialde Katalanak aurrera!

Peru Alvarez està en presó preventiva a Navalcarnero (Madrid) des de la seva detenció a Barcelona l'agost de 2001

REPRESSIÓ ALS MOVIMENTS SOCIALS. La repressió als moviments socials alterantius

Valdecasas acumula un saldo repressiu de 800 detencions

El Grup VI de la Brigada d'Informació protagonitza l'assetjament a la dissidència

La repressió desfermada contra els moviments socials des de l'arribada de Julia Garcia-Valdecasas a la Delegació del Govern a Catalunya supera ja les 800 detencions, innumerales muntatges policials i una querella criminal contra ella que es dirimeix actualment als jutjats de Barcelona. La querella va ser interposada per 70 entitats civiques i col·lectius populars després de la brutal càrrega policiaca contra la manifestació antiglobalització del 24 de juny de 2001.

La "delegada de ferro" es va estrenar amb el desallotjament del cinema Princesa (48 detencions) i, des d'aleshores, s'ha reproduït la mateixa política repressiva: acarnissament contra el moviment okupa, estat de setge contra la immigració, repressió a l'antimilitarisme (Desfilada militar del 2000), criminalització de l'antifeixisme (12 d'octubre) i l'independència, control social, càrregues a la Universitat Autònoma de Barcelona o les darreres sentències que ordenen l'empresonament de persones que van participar a la darrera vaga general del 20-J.

La impunitat i l'assetjament estan protagonitzats pel Grup VI de la Brigada d'Informació de la policia espanyola, especialitzat en la repressió contra els moviments socials alterantius.

ELS MOSSOS S'ESTRENEN. Apliquen la incomunicació

Torà, com paradigma

Redacció | TORÀ

La detenció i empresonament de tres joves a la localitat de Tora (la Segarra), la incomunicació implementada pels Mossos tot aplicant la legislació antiterrorista i, en especial, el via crucis patit pel jove de 20 anys, han tornat a evidenciar els graus de repressió, autoritarisme i vulneració de

drets humans i fonamentals als que estan sotmesos els sectors més compromesos de la societat catalana. Encara es deconeixen els motius, però en Jordi va ser ingressat, primer, a l'hospital psiquiàtric penitenciari i posteriorment, traslladat a l'hospital amb un atac d'ansietat. Feia mesos que denunciava la persecució a la que estava sotmès.

TORTURA, AQUÍ TAMBÉ. Els testimonis.

LEGISLACIÓ ESPECIAL | Incomunicació

“Van ser tres dies de por, cops i amenaces

Francesc SOLA | PERIODISTA

Com es va produir la teva detenció?

-Estava treballant al Palau de Congressos i dos persones que es van identificar com agents de la Guàrdia Civil em van demanar que els acompanyés. Em van posar dins un cotxe, em van registrar, tapar el cap amb una jaqueta i se'm van emportar.

No et van comunicar el per què de la detenció ni on et conduïen?

-Res de res. Em van preguntar de tot sobre la meua vida privada, sobre la meua amistat amb en Juanra (el cantant de Kop), tot amb un to molt despectiu i donant-me cops i empentes. Em van portar a Madrid.

Sònia García, 28 anys. Va ser detinguda sota la legislació antiterrorista el 10 de setembre del 2001 arrel de l'operació contra el Comando Barcelona d'ETA, sota càrrec de col·laboració amb banda armada. Després de tres dies a les dependències de la Guàrdia Civil a Madrid, va ser posada en llibertat amb fiança de 600 euros.

Què recordes d'aquest viatge?

-Tot eren crits i cops. Que els expliqués tot el que sabia perquè a Madrid si que no s'estarien d'històries. El viatge va durar unes 7 hores. En arribar, em van treure la bena però em van prohibir obrir els ulls, sempre sota amenaces, insults i cops.

Quina informació et volien treure?

-Em preguntaven de tot, però estava molt espantada. Em van obligar a despullar-me i a fer flexions. El que m'havia picat més fort em va dir que quan tornés de sopar, si no havia cantat, em violaria. Els interrogatoris es van repetir, a vegades amb una bossa d'escombraries, insults i amenaces a la meua família... Tres dies horribles.

Assemblea de detinguts i detingudes del 12 d'octubre de 1999: "A Iraq bombardegen, aquí ens empresonen"

Redacció | BARCELONA

El passat dilluns 31 de març, la jutgessa Ma. Mercedes Armas Galvez va filtrar als mitjans la sentència condemnatòria contra 17 persones detingudes el 12 d'Octubre de 1999 al barri de Sants. En una decisió judicial sense precedents, es condemna 14 persones a 2 anys de presó i una altra a 4 anys, així com al pagament d'elevades indemnitzacions per a tots els processats.

L'assemblea de detinguts i detingudes ha emès un comunicat ("A Iraq bombardegen aquí ens empresonen") on denuncia que la pròpia jutgessa reconeix que prima la versió policial per sobre de la presumpció d'innocència i on alerta que es tracta d'un sentència política i de castic per aquelles persones i moviments socials crítics amb la política del govern i la desigualtat social que vol ser exemplaritzant, "per recordar-nos que la dissidència es paga amb repressió policial i judicial i amb la presó".

IMMIGRACIÓ | Racisme d'Estat

“Moro de mierda”

A.M. Nacionalitat marroquina.
Maig de 2002. Agredit per dos agents de la policia espanyola

Era a Catalunya per rebre tacatament d'un càncer. Mentre seia a un parc, dos policies li van demanar la documentació. Com que trigaven en tornar-li i havia d'anar al metge, va reclamar-la. Un dels agents va dir-li "No te creo" i l'altre el va tirar a terra dient-li "Moro de mierda, cállate!".

Els agents van demanar reforços, el van seguir colpejant i li van destrossar el mòbil amb què intentava trucar. A comissària el van seguir insultant i colpejant: "Cerdo, sólo venis aquí a vivir de gratis, sólo tráeis problemas". A.M. va denunciar els fets per la via judicial, però va morir de càncer dos dies abans de la data fiada per a la vista judicial.

JUTJATS. Alguns responsables (com Vera o Corcuera) ja han estat condemnats per terrorisme d'Estat

Estrasburg admet la querella dels independentistes catalans torturats el 1992 a la ràtzia de l'Operació Garzón

Luis Roldán, avui empresonat, també va afirmar que seguien "un manual"

Ramon PIQUÉ | BARCELONA

La denúncia per tortures presentada pels independentistes detinguts l'estiu de 1992 es troba en fase d'admissibilitat al Tribunal d'Estrasburg. Han passat 11 anys dels fets i un procés interminable de denúncies que han estat arxivades per totes les instàncies judicials espanyoles. Els fets es van produir durant el govern del PSOE, justament en l'etapa de Luis Roldán, José Luis Corcuera i Rafael Vera, avui condemnats.

Entre els dies 29 de juny i el 9 de desembre de 1992, més de 40 persones van ser detingues arreu dels Països Catalans, la majoria d'elles vinculades al moviment independentista. Pocs dies després de les detencions, es va saber que la majoria havien estat torturades per tal d'obtenir declaracions autoinculpatòries i acusacions contra d'altres persones. El Ministeri de l'Interior intentà restar importància a les denúncies de tortures tot argumentant que eren històries inventades pels detinguts i que responien a ordres de les seves organitzacions. De manera semblant a la que el Ministre Acebes va anunciar en relació amb les denúncies per tortures en el cas Egunkaria, l'aleshores Director General de la Guàrdia Civil va dir que es querellaria contra aquells qui gosaven dir que la guàrdia civil practicava la tortura.

Les pràctiques de tortura denunciades van ser diverses: l'ús d'una bossa de plàstic sobre el cap, prement-la, amb l'objectiu de provocar ofec; submergir el cap dins d'una banyera plena d'aigua; cops

A MADRID

**"Haces peste a catalán, cerdo!"
"¿Te acuerdas de Mikel Zabala?"**

amb guies de telèfon i amb barres de ferro; aplicació d'electrodes; llargues estades drets fins l'esgotament; amenaces de mort amb pistoles; amenaces de violació a familiars...

Alguns dels detinguts, davant la situació extrema en què es van veure sotmesos, van provar de suïcidar-se, fet que va ser utilitzat posteriorment per argumentar que els senyals de contusions dels detinguts eren "autolesions".

L'any 1997 es va reactivar el procés de denúncia judicial per tortures. Cinc anys després, aquestes denúncies són al Tribunal d'Estrasburg, el qual les ha admès a tràmit. Ens trobem, doncs, molt a prop de veure l'Estat assegut a la banqueta dels acusats.

Val a dir, que l'advocat defensor de l'Estat, Sr. Javier Borrego Borrego, ha intentat confondre els membres del tribunal tot presentant arguments que en el seu dia va fer servir la guàrdia civil, com ara

els intents de suïcidis o els informes realitzats per la metge forense, que van ser realitzats sense cap mena de rigor professional, tal com ella mateixa va reconèixer durant el judici contra els processats. Àdhuc, apel·la a una suposada confabulació col·lectiva contra l'Estat per part dels processats...

Es dona la paradoxa que la secció del tribunal que porta el cas ha vist darrerament modificada la seva composició per raons de reglament. Els canvis afecten de ple al procés, ja que el fins ara jutge representant de l'estat espanyol al tribunal ha estat substituït, precisament, per Javier Borrego Borrego, el mateix que ha actuat fins ara com a agent defensor de l'estat en aquesta causa. Aquest fet aixeca una ombra de dubte sobre una possible actuació parcial del tribunal, just ara, en la fase final del procés.

Per primer cop, l'Estat haurà de respondre de manera concreta i precisa a les denúncies. Amb el greuge que l'acusació ja no es limita a les forces de l'ordre sinó també a l'aparell judicial, i en darrer terme, a tot l'aparell de l'Estat.

opinió

Josep Maria Terricabras

(IEC, Catedràtic de Filosofia de la UDG)

L'Estat de Dret

A Espanya, alguns es pensen que apel·lar a l'estat de dret és fer una gran cosa. No m'ho sembla pas. Franco també apel·lava al seu estat de dret. I és que sovint "estat de dret" només vol dir "estat amb dret". De dret, és clar, en tenen tots els estats, perquè si no, no ho serien. La qüestió interessant, doncs, no és viure simplement en un estat que té dret –en un estat amb dret–, sinó viure en un estat democràtic. I es veu que un estat és democràtic no pel fet de tenir dret i lleis –tots en tenen–, sinó pel tipus de lleis i de dret que té.

L'estat espanyol té un gravíssim dèficit democràtic des del moment –ja fa vint anys– que el seu parlament va acceptar per àmplia majoria la legislació antiterrorista, que permet que un detingut estigui durant uns quants dies sense protecció legal de cap mena. S'equivoquen els que es pensen que una llei feta per la majoria ja és, automàticament, una llei democràtica. Si fos així, no existirien ni els tribunals constitucionals, ni els tribunals de drets humans. Una llei no és democràtica perquè és feta per la majoria, sinó perquè respecta escrupolosament els drets i llibertats democràtics de tots els ciutadans. En aquest sentit, la legislació antiterrorista –i alguna altra llei actualment vigent a l'estat espanyol– és evidentment antidemocràtica, encara que hagi passat per tots els tràmits parlamentaris.

Un estat democràtic no pot acceptar de cap manera que persones o grups puguin quedar desprotegits per la llei i puguin ser posats discrecionalment en estat d'excepció. Si s'accepta això –i a Espanya s'accepta–, ja tot s'hi val: el detingut, sense empara legal, queda exposat a ser sotmès a pressions de tota mena i, per què no, a maltractaments i tortures. N'hi ha casos, n'hi ha víctimes, n'hi ha testimonis i n'hi ha denúncies. El que resulta ja absolutament fora de tota comprensió és que, quan algú denuncia que, en aquest període d'abandó legal, va ser torturat, el responsable de la policia no ho faci investigar, sinó que, sospitosament, es llenci ell també contra el detingut i l'acusi de calúmnies. Això és el que ha fet el ministre Acebes fa poc. A Espanya, hi ha ciutadans als quals la llei no els empara sinó que els esclafa.

D'això, alguns en diuen "estat de dret". Que en diguin com vulguin. Per mi és ben clar que no hi ha dret que l'estat tingui tot el dret i els ciutadans cap. No haviem quedat que haviem de construir una democràcia? Per què insistim a mantenir un sistema oligàrquic i repressor?

DÈFICITS DEMOCRÀTICS

S'equivoquen els que pensen que una llei feta per la majoria ja és, automàticament, una llei democràtica. Si fos així, no existirien ni tribunals constitucionals ni tribunals de drets humans.

CONFEDERACIÓ
GENERAL DEL
TREBALL DE
CATALUNYA

anarcosindicalista

cgt.es/cgtcatalunya

www.intersindical.org

1 MAIG 2003

DEFENSEM ELS NOSTRES DRETS

X UN ESPAI LABORAL CATALÀ

ofrena floral:
1130 h. accionament a l'interior: 1200 h. pleom univocitat

manifestació:
1200 h. pleom univocitat

INTERSINDICAL
CSC

Ni il·legals, ni silenciatos!!

La Torna

LLIBERTATS EMPRESONATS TORÀ! Prou tortures!

Per la llibertat d'expressió.
El dret a la pròpia llengua. El dret dels pobles.

Endavant Egunkaria!

93. 302 76 06
www.sindicat.net

USTEC-STES (IAC)

A

TOT ARREU. Tot es va quedar petit als Països Catalans. L'església de Santa Maria del Pi, l'aula magna de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB, Girona, València, Vic, Barcelona... per acollir la solidaritat amb EGUNKAIRIA.

Crònica d'una setmana intensa i solidària als Països Catalans

Les protestes pel tancament del rotatiu basc i la denúncia de la tortura centren els actes solidaris

Judit Porta/Anna Murgadas | BCN

Un poble té dret a un diari en la llengua pròpia i això hi ha molts catalans i catalanes que ho pensem. Així s'han d'interpretar l'allau de mostres de solidaritat que s'han donat arreu de Catalunya davant el tancament de l'Euskaldunon EGUNKARIA, l'únic diari del món escrit íntegrament en èuscar. El dret a la llibertat d'expressió i opinió combinat amb l'agressió al poble i la cultura basques han mobilitzat a casa nostra sectors socials molt diversos més enllà de la professió periodística, si bé aquesta va ser la més ràpida en resposta. Només es va conèixer la notícia de la intervenció judicial que clausurava el diari i on van ser detinguts els seus directius, els rotatius que s'editen en català van subscriure un manifest defensant els "plantejaments democràtics" d'EGUNKARIA i criticant la identificació de l'èuscar amb la violència terrorista. El signaven l'Avui, Segre, El Punt, El Periódico de Catalunya, Regió 7, El 9Nou, El 9Punt, El 9, Diari de Balears, Vilaweb i els setmanaris El Temps i El Triangle. El Col·legi de Periodistes de Catalunya va criticar actuacions "que ens retornen a nefastes èpoques anteriors" i el Grup de Periodistes Ramon Barnils es referia a "un acte impropri d'un estat que es reclama democràtic".

Els crítics poden atacar aquestes mostres de suport amb l'argument simplista del gremialisme, però no som pas periodistes tots els que ens

hem trobat en la Plataforma per l'EGUNKARIA, constituïda el 26 de febrer després d'una reunió a l'Euskal Etxea de Barcelona convocada no se sap massa bé per qui. Estudiants d'èuscar, bascos que viuen a la ciutat, ciutadans anònims amb motius diversos, així com representants d'entitats i organitzacions de diferents àmbits (més de 90) ens vam aplegar en aquest local, avisats per un e-mail o per algun amic o conegut. De l'enuig per un tancament que consideràvem i considerem injust i les ganes de denunciar-lo va néixer el manifest: "Per la llibertat d'expressió, no al tancament d'EGUNKARIA". La primera aparició pública de la Plataforma va ser una concentració a la Plaça Sant Jaume de 1.500 persones on es va llegir aquest text en català i en èuscar. Hi van parlar la regidora de Drets Civils de l'ajuntament de Barcelona, Roser

CLUB PEN INTERNACIONAL

Joan Smith va explicar "la sorpesa d'Europa" davant el tancament del diari

Veciana; l'advocat Jordi Oliveras; el periodista Vicent Partal i el cantautor basc Fermín Muguruza, que va llegir la lletra d'"Hitz egin" d'una cançó que havia escrit quan es va tancar el diari Egin. La segona acció de la Plataforma la teniu avui a les mans.

El testimoni principal del suport català a l'Euskaldunon EGUNKARIA, ha estat el seu director, Martxelo Otamendi, que amb to irònic parlava d'una agenda de ministre davant tres dies d'activitat frenètica arreu de Catalunya. Molta gent volia solidaritzar-se o com a mínim escoltar un home que explicava amb tanta convicció com l'havia torturat la Guàrdia Civil, que les adhesions al "jo també

me'l crec" van superar allò que es podia preveure i, en l'esfera política, van comportar un seguit de retrets des del govern espanyol.

El matí del dilluns 10 de febrer, Otamendi omplia a vessar el Col·legi de Periodistes. L'acompanyaven a la taula la degana, Montserrat Minobis; el president del Grup Ramon Barnils, Oriols Cortacans; el director de l'Avui, Vicent Sanchís; el d'El Periódico de Catalunya, Antonio Franco, i Joan Vall Clara, director d'El Punt. Seguint la finalitat de la denúncia per tortures del mateix Otamendi, Sanchís demanava que EGUNKARIA esdevingués un símbol per dir "mai Més" a les vulneracions de drets democràtics. Antonio Franco definia l'actuació judicial com una "especialité maison de tots els tarannàs autoritaris" i Vall Clara veia en el cas "massa punts foscos".

A la tarda l'escenari es desplaçava a l'església de Santa Maria del Pi, plena de gom a gom en un acte civil organitzat per més de 200 entitats catalanes. El sociòleg Salvador Cardús, col·laborador del diari clausurat, i la membre del PEN internacional, Joan Smith, van ser a l'altar defensant la llibertat d'expressió i denunciant un cas de tortures que Smith qualificava d'"enorme sorpresa a Europa".

L'endemà, dimarts, la presència del director d'EGUNKARIA a la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma deixava petita l'Aula Magna. Al pis de dalt s'hi van haver de col·locar uns altaveus perquè els qui es van quedar fora poguessin seguir les seves explicacions. Els estudiants van protestar perquè la Facultat encara no havia emès un comunicat de suport al rotatiu. A la nit va tocar la Casa de la Cultura de Girona, on també va fer ple. L'ambient i l'èxit de públic de l'Autònoma es van repetir l'endemà a la Facultat de Comunicació Blanquerna. Els alumnes van sortir al carrer sota una gran pancarta, "Sí a la llibertat d'expressió". Entre xerrada i xerrada, Martxelo Otamendi, un dels personatges més cobdiciats de la setmana, encara va tenir temps per passar per gairebé tots els mitjans de comunicació de Catalunya.

Ell ens ha deixat les seves denúncies i es va endur la resposta catalana en forma de solidaritat.

SANTA MARIA DEL PI

2.000 persones van omplir l'església de Barcelona en un acte convocat per més de dues-centes entitats del país.

COL·LEGI DE PERIODISTES

Dilluns al matí, el Col·legi acollia la solidaritat expressa dels mitjans i professionals catalans.

GIRONA

Les comarques gironines deixaven petita la Casa de Cultura de la ciutat i explicitaven el suport a Otamendi.

VIC

Jose Mari Pastor, responsable d'internacional del diari tancat, denunciava els fets en un perfecte català.

VALÈNCIA

La Universitat es quedava ben petita per denunciar la clausura de l'únic diari escrit íntegrament en èuscar.

De Sant Jaume a Brandeburg passant per assemblees a ma alçada a Girona

"JO TAMBÉ ME'L CREC". La iniciativa de Vilaweb en suport a Martxelo Otamendi recull 1.000 adhesions en menys d'un dia.

Tot es va quedar petit als Països Catalans per escoltar Martxelo Otamendi, per expressar el rebuig al tancament d'**EGUNKARIA** i per solidaritzar-se amb els treballadors i treballadores i els lectors i lectores de l'únic diari escrit íntegrament en èuscar: l'església de Santa Maria del Pi, l'aula magna de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, els locals de Girona, Vic o València.

A Girona, Toni Strubell organitzava una assemblea espontània i sobirana, a mode de referèndum, per pronunciar-se sobre les acusacions i querelles criminals d'Acebes contra els detinguts que han denunciat tortures. Toni Strubell sol·licitava als i les assistents que votessin a qui creien: Martxelo Otamendi o Angel Acebes. A ma alçada, el resultat va ser aclaparador: perquè ningú va votar el ministre

d'Interior. Al mateix temps, i on-line, Vilaweb promovia la iniciativa "*Jo també me'l crec*", que en menys d'un dia recollia les adhesions de suport a Otamendi de més de mil persones.

La solidaritat dels Països Catalans arribava d'arreu: del País Valencià, de les Illes i, també, de ciutadans catalans que, treballant a Berlin, no es volien perdre la cita solidària del dijous 13 a la plaça de Sant Jaume de Barcelona. Així que van decidir concentrar-se davant la històrica porta de Brandeburg de la capital alemanya. Aquell mateix dia i a la mateixa hora, en un pavelló esportiu bilbaí ple de gom a gom, Martxelo Otamendi iniciava la cloenda de la massiva jornada de solidaritat amb Egunkaria, recordant que en aquells mateixos moments, ciutadans i ciutadanes anònims es concentraven a Barcelona.

Per protestar. Per dir prou.

Opinió

Toni Strubell

(Coordinador de la Comissió de la Dignitat)

L'eix del mal periodístic?

Equival el tancament d'Egunkaria a la mort de periodistes a l'Irak? Es pot comparar la destrucció premeditada d'instal·lacions periodístiques d'Al Jezira –a Bagdad i Kabul– amb les tortures als companys del diari Egunkaria (febrer 2003)? Si escoltem el discurs predominant a la CNN, RNE o la COPE, hom diria que sí. Aparentment, i per a segons qui, tan important resulta una cosa com l'altra en la famosa "guerra contra el terrorisme".

Certament, les equivalències entre una i altra agressió són clares. Per una banda es tirotegen periodistes –els d'Al Jezira o els no directament controlats per la CIA– que donen una visió "desestabilitzadora" per als interessos de Bush, Blair i el seu amat escuder Aznar. Per altra banda, es treu de circul·lació un excel·lent diari –Egunkaria– que dona una visió alternativa i que s'escriu en un idioma que l'Estat no té cap interès en afavorir. Paral·lelament, els dos casos tindran un curiós efecte compensatori ja que la impopularitat que comporta la matança dels uns –amb el foc amic– s'anul·la *ipso facto* amb la popularitat que –segons on– dona la tortura i empresonament dels altres. La cosa és controlar l'opinió pública a tota costa. Els paral·lelismes, però, no s'acaben aquí. Mentre Bush i la CIA no podien suportar que Al Jezira ofereixi al món informació i imatges no controlats, tampoc Aznar no podia suportar que Egunkaria tractés Euskadi –i no Espanya– com la nació pròpia, ni que cultivés una visió del món des d'una òptica basca i independent.

I la gent, què n'opina de tot això la gent? De la guerra està clar que les cassolades i les mobilitzacions han estat tan imponents com necessàries. Però, i les protestes contra el tancament d'Egunkaria? Quina cassolada mediàtica hi ha hagut en contra? A

Espanya cap. Al contrari. Hi ha hagut un ensordidor aplaudiment magnífic pels mateixos mitjans que fomenten la ignorància i divulguen les intoxicacions a l'entorn del fet basc. Per sort a Catalunya es compta amb diaris i mitjans que han estat a l'altura de les circumstàncies i que han denunciat tant els horrors de la guerra com les tortures de Martxelo i companys. I ens n'hem d'enorgullir.

No són fets tan distants, doncs, una guerra i el tancament d'un diari. De fet són pàgines d'un mateix sinsitre llibre.

AL JAZERA I EGUNKARIA

No són fets tan distants, doncs, una guerra i el tancament d'un diari. Són pàgines d'un mateix i sinistre llibre. Com es pregunta el protagonista de "Bloody Sunday": qui és el terrorista?

No cosat de veure que tan terrorista és el qui mostra aquests comportaments com el mateix Saddam Hussein que diuen voler eliminar. En una pàgina del llibre s'hi ataca l'antiga Mesopotàmia, bressol de cultures i avui –casualment– emplaçament de reserves de petroli que els agressors volen explotar en benefici propi. A la pàgina següent s'hi elimina un dignísim diari, l'únic en l'idioma més antic d'Europa i del què la UNESCO n'ha apuntat el risc de desaparèixer. Tant en una pàgina com l'altra, les primeres víctimes són la veritat, les relacions pacífiques entre nacions i religions i una part de la riquesa cultural del món. Tot plegat no és difícil opinar com el protagonista de la magnífica pel·lícula "Bloody Sunday", quan conclou: qui més garanteix l'aparició demà de futures generacions de "terroristes" són els "anti-terroristes" d'avui. Qui són els terroristes? Reflexionem-hi.

UAB Idiomes

LA UNIVERSITAT DELS IDIOMES

Cursos d'estiu 2003

MATRÍCULA OBERTA

Campus Bellaterra 93 581 13 25
Barcelona 93 433 50 60
Sabadell 93 723 00 53

www.uab-idiomes.com

per la llibertat
d'EXPRESSIÓ

www.aep.pangea.org
Associació d'Estudiants Progressistes

AEP

Joies amb idees? Joies amb idees? Joies amb idees?

**INDEPENDÈNCIA I
DEMOCRÀCIA-CRISTIANA**

www.unioidejoies.org **UNIO**

Convergència Democràtica i
la Joventut Nacionalista de Catalunya
amb la cultura catalana i basca

Bon Sant Jordi!

www.convergencia.org

www.jnc.org

opinió

Ramon Simón

(Consell Nacional d'USTEC)

La Llei de Qualitat: un atemptat contra l'ensenyament en català

Dissortadament, es van complir els pitjors pronòstics anunciats sobre les conseqüències negatives que pot tenir la llei de "qualitat" per a l'ensenyament públic, i molt especialment, per al conjunt de l'escola i la llengua catalana.

Els auguris ja es confirmen a l'educació primària, on s'hi estableix l'obligatorietat d'impartir cinc hores setmanals de llengua castellana al cicle inicial. Si s'aprova, es farà molt difícil l'ensenyament-aprenentatge de la lectura i l'escriptura en llengua catalana, farà inviables els actuals programes d'immersió lingüística i deixaria en una situació ben compromesa l'escola catalana i en català.

El Govern de la Generalitat mantenia un silenci inexplicable fins que, el passat 27 de març, interpellat per ERC, va admetre la gravetat de l'afer. Aquest mateix dia, es reunien a Barcelona els sindicats del professorat STEPV (País Valencià), STEI (Illes) i USTEC-STEs (Catalunya), majoritaris als Països Catalans, per denunciar-ho en roda de premsa i anunciar l'inici d'una campanya contra la LOCE i en defensa de l'escola i la llengua catalana. Les rodes de premsa s'han repetit també a Mallorca i a València, amb un important ressò mediàtic.

Al Principat, la campanya ha estat immediatament assumida pel Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE), que, com a plataforma plural i representativa del món educatiu català (federació d'associacions de mares i pares, moviments de renovació pedagògica, organitzacions sindicals i estudiantils) ha pres el compromís de liderar la mobilització. Malgrat la LOCE ha estat recorreguda al Tribunal

Constitucional pel Parlament i pels governs de la Generalitat i de les Illes, cal aclarir que (desconfiança vers aquest tribunal al marge) els aspectes recorreguts no afectarien al contingut de la distribució horària d'aquest Decret.

L'objectiu prioritari de la campanya és fer els màxims esforços per modificar l'esmentat Decret mitjançant la mobilització de la comunitat educativa i de la societat civil dels Països Catalans i, a nivell institucional, mitjançant el pronunciament dels Parlaments de les Illes, del País Valencià i de Catalunya. El passat dia 10 d'abril, el Parlament català ja va aprovar, amb el suport de tots els grups polítics excepte el PP, una moció manifestant la preocupació i el seu rebuig contundent.

Com a primer resultat de la campanya, i segons informacions publicades a la premsa, el MECD proposa reduir a quatre les hores de castellà a 1r. i 2n. d'educació primària. Però, amb tot, el problema continua vigent, perquè aquesta distribució horària està pensada en clau espanyola, partint de la base que els nens i nenes de 6 i 7 anys han d'iniciar l'aprenentatge de la lecto-escriptura en castellà, i no en català com es fa ara.

Aquesta agressió espanyolista s'inscriu dins la línia política de l'anomenat nacionalisme constitucional del PP, que es ve manifestant reiteradament durant els darrers anys, de la qual el tancament d'EGUNKARIA n'és un bon exponent. A l'ensenyament, ja va començar amb el Decret d'Humanitats i continua ara, mitjançant la LOCE, amb la invasió de competències i la imposició del castellà a l'educació primària.

EDICIÓ SOLIDÀRIA. La idea va sorgir a una extenuant assemblea que va acabar a la una de la matinada

30.000 exemplars d'Egunkaria en català

La Plataforma fa una crida a autoinculpar-se en el sumari judicial contra el diari, afegint-se a la iniciativa del moviment de desobediència civil basc

Plataforma per Egunkaria | BCN

Totes ho reconeixem. La primera assemblea de la Plataforma per l'Egunkaria, celebrada el 26 de febrer al Centre Cultural Euskal Etxea, va ser caòtica. De fet, la plataforma encara no existia i el comunicat elaborat pels mitjans alternatius i contrainformatius dels Països Catalans era l'únic material de treball.

Però la crida a trobar-se aquell dimecres a les 19.30, va deixar petita la sala d'actes del centre cultural. 150 persones intenten consensuar postures, accions, denúncies, comunicats.

En tot cas, l'endemà, la plataforma ja era una realitat. Una realitat més, perquè els i les periodistes catalanes ja s'estaven movent; una realitat plural i diversa, com el propi EGUNKARIA. L'allau de comunicats des dels més diversos àmbits palesava, més que descoordinació, la necessitat de donar una resposta urgent, imminent i proporcional als fets succeïts.

I poc a poc, i setmana a setmana, les assemblees de la plataforma anaven oscil·lant entre l'Euskal Etxea i el local de RAI (Recursos d'Animació Intercultural), que anaven acollint-nos i donant-nos cobertura a la precarietat inicial. Després tot va ser més fàcil, malgrat el volum de feina. Creació de comissions (economia, difusió, diari, activitats) per organitzar el treball i una iniciativa, que teniu a les mans, que primer tenia 4 pàgines, després 12, després

16 i, finalment, 36. El mateix amb la tirada (1.000, 5.000). La idea? A una extenuant assemblea que va acabar —com quasit totes— a la una de la matinada. El mètode? La desobediència. Han tancat un diari, fem-ne un altre! La inspiració? Una dita castellana: "Si no quieres caldo, toma dos tazas".

EGUNKARIA: en èuscar i en català. 30.000 exemplars el 23 d'abril.

Perquè prenguin nota els nerts de Franco.

26 d'abril, jornada de solidaritat

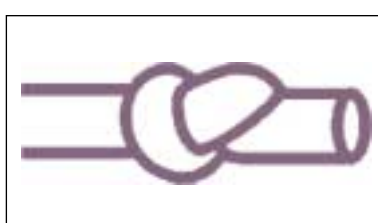
Com que la indignació encara colpeja les nostres consciències, la plataforma ha decidit convocar una jornada de solidaritat per cloure la campanya del tancament d'EGUNKARIA. El 26 d'abril, dissabte que vé, ens hem proposat, sota el lema "La cultura amb Egunkaria. Monuments per la llibertat d'expressió" redecorar els principals monuments de la ciutat de Barcelona i dels Països Catalans. La idea cen-

tral és posar un exemplar d'EGUNKARIA als monuments (de persones) i una pancarta (als que no puguin reproduir l'imatge d'estar llegend).

Desobediència Civil

El mateix matí, a les 10.00 hores, s'entregaran als jutjats de Guàrdia de Barcelona les autoinculpacions recollides durant la diada de Sant Jordi, responnent a la iniciativa social de diversos organismes popu-

lars del moviment de desobediència civil basc. Aquesta autoinculpació individual al sumari judicial està adreçada al Jutjat d'Instrucció número 6 de l'Audiència Nacional, el mateix que ha decretat el tancament d'EGUNKARIA. Pots prendre part activa a totes dues iniciatives. En trobaràs informació a la nostra web (plataformaegunkaria.net) o al correu electrònic (noaltanqament@correu.vilaweb.com)

PROPOSICIÓ NO DE LLEI. Contra el tancament i contra les tortures

...i del carrer al Parlament...

INICIATIVA PARLAMENTÀRIA. La Plataforma per l'Egunkaria presenta una proposició no de llei al Parlament de Catalunya

Redacció | BARCELONA

Semblava obvi. I en una de les assemblees de la plataforma algú va proposar presentar al Parlament de Catalunya una proposició no de llei per agilitzar la presa de posició del Parlament en el tancament d'EGUNKARIA i en les denúncies per tortures.

Dit i fet. I el dimecres 8 d'abril, la Plataforma feia una primera reunió amb totes els grups parlamentaris que ens van voler rebre. La plataforma, acompanyada de representants dels sindicats Comissions Obreres i UGT, va reunir-se amb ERC, IC-V, CiU i el PSC. Tots els grups van valorar positivament la iniciativa i van comprometre's a estudiar la proposta amb l'objectiu que surti endavant el més aviat possible.

De fet, el diputat d'IC-V Joan Boada ens va lliurar la proposició no de llei que havien presentat el 25 de febrer, i que incidia especialment en la nota de premsa redactada conjuntament pel Ministeri d'Interior i l'Audiència Nacional (bye bye, Montesquieu) i en l'atac a la llibertat d'expressió que suposa la clausura del diari.

EL PP, NS/NC

En aquesta primera presa de contacte faltava un grup, el del Partit Popular, que Quantanquem aquesta edició, 14 d'abril a les tantes de la matinada i amb algun problema tècnic) encara no ens ha contestat. La solitud del Poder té aquestes coses, perquè a l'assemblea gene-

SOLITUD DEL PP

L'únic grup que no ha contestat a la proposició no de llei de la plataforma ha estat el PP. La solitud del Poder té aquestes coses. Perquè al Consell Nacional de la Joventut de Catalunya totes les organitzacions juvenils van denunciar el tancament d'EGUNKARIA i van exigir la seva reobertura, excepte una: Nuevas Generaciones del Partit Popular.

ral del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), les Nuevas Generaciones del PP es van quedar absolutament soles en l'aprovació d'un manifest que denuncia el tancament del diari i n'exigeix la immediata reobertura.

En tot cas, l'esborrany de proposició no de llei presentat per la plataforma és el següent: "EXPOSICIÓ DE MOTIUS. Davant l'operació policial i la clausura judicial del diari "Euskaldunon Egunkaria", l'únic diari escrit íntegrament en èuscar, i l'ampli rebuig social, mediàtic i sindical que ha suscitat a Catalunya.

Davant la resposta unànime de tota la premsa escrita en llengua catalana.

Davant el posicionament del Col·legi de Periodistes de Catalunya i de les organitzacions sindicals catalanes i les respectives federacions de comunicació.

I davant la solidaritat expressada des dels més diversos sectors i àmbits de la societat civil catalana, des del

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i els més diversos organismes socials i cívics.

Sol·licitem al Parlament de Catalunya que, en sintonia amb l'opinió de la majoria social catalana, aprovi la següent

PROPOSICIÓ NO DE LLEI. El Parlament de Catalunya expressa la profunda preocupació pel tancament del diari "Euskaldunon Egunkaria" —l'únic diari escrit en èuscar— el passat 20 de febrer, i pels efectes negatius que aquesta decisió ha tingut contra el dret a la llibertat d'expressió i el dret a una informació lliure i veraç i, especialment, sobre el procés de normalització lingüística de l'èuscar.

El Parlament de Catalunya exigeix al Ministeri d'Interior i al Govern espanyol, d'acord amb l'ordenament jurídic i les repetides recomanacions d'organismes internacionals com Nacions Unides, el Consell d'Europa o Amnistia Internacional, la investigació de les denúncies per presumptes tortures interposades pels detinguts i, si s'escau, la depuració de totes les responsabilitats que se'n puguin derivar.

Ahora, el Parlament de Catalunya vol expressar la seva solidaritat amb els treballadors i treballadores, subscriptors i subscriptores i lectors i lectores del diari clausurat."

I no és l'única iniciativa de la Plataforma per l'EGUNKARIA: ja estem treballant en unes jornades monogràfiques i multidisciplinàries sobre el tancament del diari basc, que es faran al maig. Endavant!!

opinió

Josemari Pastor

(Cap d'Internacional d' Egunkaria)

Cal protestar, fins i tot quan no serveix de res

"El periodista", quien reconoció que se siente independentista vasco, (...) explicó que Egunkaria considera a los 'países catalanes' una nación independiente al margen de España, como 'euskal herria', y por ello aparecen en la sección de Internacional del panfleto".

(Diario de Valencia, 13 de març de 2003)

El "pamflet" era EGUNKARIA. L'article, la notícia sobre la xerrada que havíem fet a l'Universitat de Valencia. I el "periodista", no és difícil d'esbrinar. Desconec qui va ser l'autor; però tampoc ho vull saber. Només li vull agrair, però, la seva anònima elegància, perquè el seu estil em va aclarir quines eren les úniques raons per tancar l'EGUNKARIA: l'odi cec del nacionalisme espanyol, que no només pot entendre's com a resultat de l'ignorància.

Aquest és el comportament dels nacionalistes espanyols. Aquests els arguments. Aquesta la seva tolerància. I aquesta és també la nostra actitud, la nostra raó, la nostra ferma: anar cap endavant i denunciar, denunciar i denunciar. Perquè no volem cap insult ni humiliació.

S'ha de protestar perquè ells, els qui ens venen la "tolerància", no volen admetre qualsevol pensament que sigui diferent al seu. No volen acceptar que per veure l'abast i l'amplada del món no cal pujar únicament a dalt de la Puerta del Sol o la Torre Eiffel: que això també es pot fer, igualment, des de la Gaztelu Plaza d'Iruñea o assegut tranquil·lament als bancs de la Plaça Catalunya de Barcelona. No poden suportar que, per desenvolupar la nostra tasca informativa, reivindicuem la nostra independència. **Egunero. Cada dia.**

Vosaltres, però, ho vareu entendre perfectament, i així ens ho heu fet saber des del primer instant, mitjançant la vostra solidaritat. La solidaritat rebuda als Països Catalans, i sobretot des del Principat ens han impressionat i emocionat.

Aquesta solidaritat ens ha arribat des de tots els àmbits, però sobretot desde la societat. I és que als Països Catalans sempre heu tingut una especial sensibilitat a l'hora de defensar l'identitat dels pobles i els seus drets polítics i culturals. I això és el que també heu tornat a fer en aquest cas.

No oblidarem mai el suport que ens heu fet arribar des dels mitjans, ajuntaments, universitats, partits polítics, organitzacions culturals i socials de Catalunya. Aquest **Egunkaria Endavant** que heu tret en aquesta diada de Sant Jordi és una altra demostració del que vull expressar. És clar, ells tampoc poden suportar que, amb això, vosaltres també reivindiqueu la vostra independència. **Egunero. Cada dia.**

Per això, ciutadans i ciutadanes dels Països Catalans, mil gràcies. Per que us heu aixecat amb nosaltres, dempeus; per que fins i tot en els moments més foscos heu protestat i heu fet vostres les paraules del Manuel de Pedrolo —"cal protestar, fins i tot quan no serveix de res"— i també el seu missatge solidari: «Cal fer aquesta diferència: hi ha un radicalisme d'extermini incapaç de suportar que un poble posi obstacles als seus afanys de domini i un radicalisme d'alliberament que sí oposa a la voracitat dels poderosos. És amb aquest que ens cal estar, i no solament a la nostra terra, sinó arreu, per lluny que sigui que hi hagi un poble trepitjat.»

Vosaltres sempre heu demostrat la vostra actitud contrària a l'opressió. Ara també, no només a casa vostra, sinó també a casa nostra-vostre.

Eskerrik asko pel vostre radicalisme d'alliberament.

des del sud

Xavi Sarrià

(Obrint Pas)

El Català i el món global

Darrerament, amb el nostre grup de música hem tingut la possibilitat, i la gran sort, de viatjar i donar a conèixer les nostres cançons mes enllà de les nostres fronteres culturals. I dic gran sort perquè per a un grup com el nostre és tot una novetat poder actuar a Madrid, Colònia, Berlín o Roma.

Tota un novetat i tota una excepció, però el fet de fer-ho, el fet d'agafar una furgoneta i endinsar-te en l'aventura de creuar Europa i plantar-te sobre un escenari encarat al mar Bàltic. T'obliga a enfrontar-te amb la por que malaltissament patim els catalans, i mes encara, els valencians, de manifestar-nos a l'exterior tal com som, es a dir, en la nostra llengua. I es que, com era d'esperar, no ha estat poca la curiositat que ha despertat el fet de presentar-nos com a catalans i de cantar en la llengua pròpia.

No es d'estranyar doncs, que les preguntes ("¿en que idioma cantáis?", "¿es el catalán un dialecto del español?" o la típica "¿no llegaríais a mas gente cantando en español?") s'hagen fet inevitables i hagen generat un interessant debat al voltant de la nostra identitat i la voluntat de conservar-la. Perque, com explicar-li a un jove alemany, italia o espanyol que els catalans ens obstinem en utilitzar una llengua identificada amb els adjectius 'minoritaria' i 'marginal'?

El fet d'explicar que el català es una llengua viva amb prop de nou milions de parlants, amb una extensa tradició literaria i una no menys extensa història de prohibicions i persecucions, es fa imprescindible, però no suficient. Cal anar més enllà i explicar quina relació hi ha entre la defensa dels nostres

drets lingüístics, culturals i nacionals i la lluita contra l'imparable procés d'uniformització que pateix el nostre món. Perquè, no es la nostra una lluita emmarcada dins d'una altra, una de global, que afecta per igual als nostres nous amics alemanys, italians i espanyols? No es reclama en els posters de moltes habitacions europees la llibertat del poble palestí o els drets dels pobles indígenes a Mèxic? No lluitem totes i tots per les llibertats dels pobles i les persones, per la tolerància, la diversitat i el respecte entre les cultures? O mes encara, no es basa l'anomenat moviment antiglobalització en combatre la voluntat última del nou ordre neoliberal d'imposar un món on tots vestim igual, parlem igual, mengem igual, comprem als mateixos centres comercials, i decoram la casa amb els mateixos mobles prefabricats?

Es evident doncs, que els nostres son els mateixos problemes, a diferent escala i en una altre context, que pateixen milions d'habitants d'aquest planeta, i que la comunicació i l'intercanvi d'idees entre la gent que 'habitam, ens ajuda a comprendre i aprendre de les diferents realitats i punts de vista que hi conviuen. I a casa nostra, l'experiència ens diu que usar la nostra llengua en tots els àmbits possibles, és, a banda d'una qüestió de normalitat cultural, un exercici de dignitat personal i col·lectiva dins del nou sistema imperial que s'esta erigint ara mateix als carrers de Bagdad.

Com diria l'Ovidi, aquells a qui molesta que s'escriga, es parle i es pense en català, son els mateixos a qui molesta que es parle s'escriga i es pense. El tancament d'aquest diari n'es l'exemple més clar.

Solidaris i

Els que s'han indignat, els que han protestat i ho han denunciat,

MITJANS ALTERNATIU

Ordint la trama (Sabadell), La Burxa (Sants), L'Avanç (País Valencià), Contra-Infos, Editorial Virus, Illacrua, revista El Triangle, Kale Gorria-Països Catalans, Ràdio Contrabanda, Avant, Massala, ADAI, Vocero Disidente, Alternotícies (Castelló), Cap a Peus (St.Andreu), Catalunya (CGT), L'Accent, Comunicació, Comunicació Integral SCCL, Diari de la Pau (Associació Fora de Quadre), Distri Comú (València), Distribuïdora Soroll, Editorial Numa, La Terra (Unió de Pagesos), L'Estel de Mallorca, La Planenca (revista), Migra.media, Succedani,...

ORGANITZACIONS SINDICALS

CONC, UGT, CGT-Catalunya, CGT-València, Intersindical CSC, USTECSTE (IAC), Federació de Treballadors de Catalunya, Coordinadora Obrera Sin-

dical, Avalot-Joves d'UGT de Catalunya, COP (Secció sindical Delphi Sant Cugat),...

MOVIMENTS SOCIALS

Coordinadora contra la Marginació de Cornellà, Assemblea d'Entitats Ecològiques de Catalunya (AEEC), Assemblea de Joves de Sabadell, Ateneu La Torna, AAVV Sant Andreu del Palomar, Casal Independen-

tista El Forn (Girona), Casal Independentista i Popular de 9 Barris "La Forca", Col·lectiu Corcó (València), Coordinadora d'Osona contra la Tortura, Dones del Sac (Terrassa), En Punt (València), Escamot Baix Gaià, L'Espenta (Lleida), Alternativa Baix Gaià, Plataforma Baix Gaià, Ateneu Molí d'en Ral, Ateneu Rosa de Foc (Espai d'acció i reflexió crítica de la Vila de Gràcia)...

"Nosaltres, per exemple, també"

"L'Egunkaria som tots no és una frase buida. L'EUSKALDUNON EGUNKARIA té un projecte concret i definit, i nosaltres, els professors i professores d'euscar de Barcelona, en la nostra activitat diària, coincidim plenament amb aquest projecte."

• L'EGUNKARIA agrupa gent de diferents àmbits i ideologies. A Barcelona es pot estudiar euscar en molts llocs i de formes molt diverses, i els nou professors i professores que ens hi

dediquem, tenim diferents maneres de fer i de pensar.

• Tant l'Egunkaria com nosaltres tenim visió d'Euskal Herria i treballem des del **que som**, no pas des del **que no som**.

• L'Egunkaria treballa integralment en euscar, i ho fa amb tota naturalitat. Nosaltres, a la nostra feina, treballem amb la mateixa normalitat amb què s'ensenyen els altres idiomes.

És un projecte plural. D'Euskal Herria. En basc.

L'Egunkaria l'han tancat per això: pel que representa. No ha estat un fet aïllat. Han volgut fer callar també altres que compartien aquest mateix projecte.

Així, doncs, podem haver estat, per exemple, nosaltres. Podem ser nosaltres. Els i les que estem en això, estem treballant. Estem fent feina. Que ens deixin fer tranquils i tranquil·les".

Professors/es de l'Escola Oficial, Euskal Etxea i UAB.

2ª Festa per la Independència

16 i 17 de maig de 2003. Velòdrom d'Horta. Barcelona

DIVENDRES 16-M
REINCIDENTES
HABEAS CORPUS
BETAGARRI
REVOLTA21
TIPUAIXI

DISSABTE 17-M
BIOHAZARD
SPOOK AND THE GUAY
INADAPTATS
OBRINT PAS
AVALOTS

I amb actes polítics d'Hebe de Bonafini (Argentina), Sala Jamal (Palestina), les CUP, la lluita de l'Ebre,...

Més informació
a <http://festa2003.endavant.org>

endavant

solidàries

les que s'han empenyat: els i les que ho heu fet possible.

MOVIMENT DE SOLIDARITAT

Xarxa d'Enllaç amb Palestina, Recursos d'Animació Intercultural (RAI), Entrepobles, Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista, Col·lectiu Bolívarí Cayapa de Solidaritat amb Veneçuela, Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala, Associació Catalana de Brigadistes a Nicaragua (ACBN), Comitè Català de Solidaritat Internacionalista (CCSI), Plataforma Catalana per les Llibertats Democràtiques i contra la Llei de Partits, Blanes Solidari, Cedsala (València), Col·lectiu de Solidaritat Internacionalista (València), Coordinadora dels Pobles de Castelló, Coordinadora dels Pobles de Castelló, Observatori del Deute en la Globalització, SODEPAU...

ORGANITZACIONS POLÍTIQUES

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Els Verds i més, Endavant, Maulets,

Unió de Joves (UDC), Aixec Comunista per la Independència, JERC, Batzac, CUP-Girona, CUP-Torà Partit dels Comunistes de Catalunya, Els Verds-Esquerra Ecològica, POSI, Estat Català, Lluita Internacionalista,...

SINDICATS D'ESTUDIANTS

Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans (CEPC), Alternativa Estel, Associació d'Estudiants Progressistes (AEP), Assemblea de la Facultat de Ciències de la Comunicació (UAB), Assemblea de Belles Arts (València)

INTERNET

Vilaweb, Elsud.org, La Haine, Kaosenlared.net, Llibertat.com, Osona.com, Puntbarra.com,...

ORGANITZACIONS ANTIREPRESSIVES

Alerta Solidària, Rescat (Col·lectiu de suport a presos i preses polítiques), SAT.

CULTURA I LLENGUA

Grup de Periodistes Ramon Barnils, Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL), Associació Cultural Arran, Associació Catalana d'Esperanto, Associació Colomenca de Literatura, Biaix, Col·lectiu Desvalls, Col·lectiu de Joves El Cantir (Osona), Coordinadora Popular de Festes (CPF, Plaça del Diamant, Vila de Gràcia), CIEMEN, Grup d'Estudis Pedagògics, Grup Esplai Xivarri, L'Espurnall, Penya Bon Rotllo POSI, Propaganda pel Fet (disco-gràfica), Regidoria de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona, Terra (València), Manaies de Girona, Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats de Barcelona...

MIL I UNA...

I els centenars de correus electrònics rebuts de ciutadans i ciutadanes. I, sobretot, els i les que ens deixem.

il·legals?

Tomas Callao

(Plataforma Catalana per les Llibertats Democràtiques i contra La Llei de Partits)

En lluita per les llibertats

La Plataforma Catalana per les Llibertats Democràtiques i Contra la Llei de Partits neix a partir de la inquietud de nombrosos col·lectius i organitzacions polítiques catalanes que observen la necessitat de donar resposta a la retallada de llibertats socials, nacionals i individuals que comporten els diferents projectes i reformes de lleis que ha articulat el govern espanyol del PP i que afecten amb especial duresa a tots aquells sectors que no li han demostrat l'afinitat exigida, que han mostrat la seva dissidència cap al sistema sociopolític imposat actualment o que han denunciat la falta de democràcia existent a l'Estat espanyol. Amb aquestes lleis, el PP no només elimina la dissidència, sinó que pretén obtenir rendiment electoral en el seu electorat més conservador i atreure altres sectors utilitzant una demagògia gradual.

En aquesta línia entenem el Plan Hidrológico Nacional, la Ley de Extranjería, la del Menor, la Ley de Calidad de la Enseñanza, la Ley de Partidos i un llarg i continuat etcètera que, en el cas de Catalunya i en general dels Països Catalans, es complementa amb atacs directes a la llengua, a la memòria històrica o als treballadors i treballadores, que se'han anat fent quotidians.

La Plataforma va començar l'activitat l'abril de 2002 i es va centrar en el punt més calent d'aquell moment: la il·legalització de partits polítics. Com a mesura d'urgència, el CCSI (Comitè Català de Solidaritat Internacionalista) va fer una crida con-

CAL SEGUIR

El PP preparà noves lleis que extendran encara més la repressió. A la plataforma, tots junts, podem aturar-los.

junta amb altres entitats (Aixec, Lluita Internacionalista, Adai, Intersindical-CSC, Estat Català) per fer actuacions conjuntes i reunir-se de manera normalitzada setmanalment. Des de l'aleshores, no hem parat i hem desenvolupat una intensíssima activitat i multitud d'actes i mobilitzacions. Tot plegat, perquè som ben conscients que la millor manera que tenim de lluitar contra les accions feixistes del govern espanyol és continuar treballant en la denúncia d'aquests fets, en la conscienciació de la societat catalana i en la solidaritat amb els directament afectats per aquestes lleis de veritable excepció.

Hores d'ara ja treballem en un acte informatiu al Col·legi d'Advocats, mentre es preveu la preparació d'una gira per les universitats catalanes de periodistes bascos per explicar la situació de repressió que viu Euskal Herria. Hem cregut important fer balanç en aquest article de l'activitat de la plataforma, però volem difondre-la perquè el conjunt de catalans i catalanes se'n adonin que hi ha possibilitat de resposta als atacs del govern espanyol i que encara queda molt per fer per la qual cosa és necessària la participació de tots i de totes.

El PP prepara una nova Llei d'Associacions que extindrà encara més la repressió. Plegats podem aturar-los. L'eina ja la tenim, és la Plataforma Catalana per les Llibertats democràtiques i contra la Llei de Partits.

PER LLOGAR CADIRES

RNE: CESID, mentides i manipulació

I l'Òscar al millor muntatge és per a... ? Mayor Oreja? Doncs no, per Ràdio Nacional d'Espanya: pel muntatge barroer contra la família de Joan Mari Torrealdai, històric activista cultural basc detingut en l'operació. Incapaços de rebatre els testimonis de tortura, al programa de RNE de Manuel A. Rico del 26 de febrer, algú es va inventar la trucada d'un familiar del detingut. Una dona, que s'identificà com Carmen i deia que era la cosina gallega del detingut, va dir de tot i més. Els i les agents del CESID (CNI) haurien de polir més les seves fantàstiques actuacions.

>>El Triangle

La revista que et destapa tot allé que no veus

La revista que et destapa tot allé que no veus

La revista que et destapa tot allé que no veus

La revista que et destapa tot allé que no veus

Ens trobaràs tots els dilluns al teu quiosc

INFORMACIÓ I SUBSCRIPCIONS: 93 458 64 10
Av. Sank Antoni M. Claret, 84-86, 08023 BARCELONA e-mail: redaccio@revistaeltriangle.com - web: www.revistaeltriangle.com

LLUITEM PEL CATALÀ

en català

AMB LES LLEIS NO N' HI HA PROU

Dimecres 23 d'abril
A les 7 de la tarda.
Plaça Universitat.Barcelona.

MANIFESTACIÓ

Divendres 25 d'abril
A les 9 del vespre.
INEFC (Avinguda de l'Estadi, 12-22. Montjuïc. Barcelona).

III SOPAR PER LA LLENGUA

Més informació:
www.cal-llengua.org

LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ ALS PAÏSOS CATALANS. Amb el tancament

Allau de projectes solidaris i contrainformatius

Neix la Coordinadora de Premsa Lliure per intercanviar i aprofundir experiències

Redacció | **BARCELONA**

En els darrers anys, els projectes socials de contrainformació i difusió alternativa han crescut, barri a barri i comarca a comarca, arreu dels Països Catalans. Participats horitzontalment, discutits en assemblea, desmercantilitzats i gratuïts, els propis moviments socials i col·lectius populars han bastit canals propis d'informació per contrarestar, en tot el possible, el bombardeig de mentides, la permanent intoxicació i criminalització policíaca i la descontextualització mediàtica (i sovint ignorància) de les lluites populars.

De Ilacrua al Contra-Infos

Des de la pionera revista Ilacrua –nascuda ara fa 10 anys– al butlletí setmanal Contra-Infos –nascut de l'entorn del moviment d'ocupacions i que s'ha convertit en una eina de consulta imprescindible–, els mitjans lliures abarquen avui quasi tots els formats possibles: revistes, premsa, butlletins i, a més, l'ús les possibilitats que facilita internet.

Expressió d'aquest allau de projectes alternatius és la creació, el passat més de març, de la Coordinadora de Premsa Lliure, que preten coordinar esforços i intercanviar experiències en l'àmbit de la premsa escrita. I expressió, també, de la necessitat i l'abast de la contrainformació és l'anuari que,

des de fa tres anys, edita el Contra-Infos i que recull meticulosament totes aquelles notícies que no podem trobar ni als mitjans del Poder ni als canals oficials.

La síntesi d'aquesta xarxa difusa i solidària, que neix del carrer, s'organitza en assemblees i lluita cada dia per un altre món possible i necessari, és la "Guia útil per a la transformació social 2003", que explicita (malgrat el silenci del Poder, malgrat la distorsió mediàtica) tots els col·lectius i projectes que lluiten per transformar la societat, superar estructures injustes i estendre la solidaritat. I és que la fal·lera del Poder per controlar la informació, sotmetre la ciutadania i imposar la tesi absurda del pensament únic a acabat per fer imprescindibles uns mitjans populars compromesos activament en la transformació social i l'alliberament.

El tancament d'EGUNKARIA torna ser, un altre cop, la història de sempre: la veritat plural com a víctima, la realitat negada i silenciada i (de la voladura del "Madrid"; a "Crisis" a Uruguai"; a la clausura de l'Orquestra a Catalunya Ràdio, l'entrada a "El Temps" i als Jocs Olímpics i fins a EGUNKARIA) el mateix afany de controlar-ho absolutament tot. Amb

la seva pràctica quotidiana, els mitjans contrainformatius han fet seva la frase de Mumia Abu-Jamal, el periodista afro-americà empresonat des de fa 20 anys al corredor de la mort ianqui: "I a qui pensa que lluitar contra el sistema és una bogeria. Però el que és una bogeria és no fer-ho".

Els poetes d'Agurain, al País Basc, diuen: "Hi ha tanta llibertat que no es pot ni respirar".

Insubmissió informativa

Redacció | **BARCELONA**

No és el primer cop que l'edició gratuïta d'un diari és l'eina escollida pels moviments socials per denunciar operacions repressives, fer front a la llosa implacable del Poder o per donar suport a les mobilitzacions. Així, l'estratègia repressiva de Julia Garcia-Valdecasas va motivar l'edició del diari monogràfic "Que ens deixin en Pau" (16 pàgines, 5.000 exemplars), la cimera de la UE a Barcelona i el setge repressiu van tenir al carrer quatre números d'"Altaveu" (24 pàgines, 20.000 exemplars), que també va editar un número especial amb motiu de la Vaga General del 20-J. I, ben actual, el moviment pacifista ha recuperat el "Diari de la Pau" per rebatre solidàriament la propaganda bèl·lica de la guerra d'agressió i ocupació contra l'Iraq.

A la "Guia Útil per a la transformació social" (novetat alternativa en aquesta Diada del Llibre) pots trobar tots els projectes que han fet de la insubmissió

i l'autodefensa informativa una virtut i un treball constant i quotidià per contrarestar la indústria de les relacions públiques del capitalisme.

MITJANS LLIBRES I COMPROMESOS

Mitjans contrainformatius escrits.

Diaris: La Burxa (Sants), Masala (Ciutat Vella), L'Accent (Països Catalans), La Veu del Carrer (FAVB), Catalunya (CGT), L'Avanç (País Valencià)

Publicacions (revistes i butlletins): Ilacrua, Barrio (Trinitat Vella), Xibarrí (Sant Andreu del Palomar), Info-Blokes, Contra-Infos, Infograma (Santa Coloma), Infobaix (Baix Llobregat), Info-usurpa (moviment d'ocupacions), Ordint la trama (Sabadell), Anta (Terrassa i Vallès), Eima, La Lletra A, Mientastanto, Viento Sur, El Viejo Topo, Polémica, El tinter de fusta (Osona), 16 de març (moviment antiglobalització), Kale Gorria- Països Catalans, El Vocero Disidente

Internet.

Internet: Indymedia Barcelona (barcelona.indymedia.org), Anta (anta.info), Elsud.org (Girona) Liberinfo.net, Comunicació.info, Enacció.net, Pan-gea.org, Llibertat.com, Nodo50.org, Sindominio.net...

Ràdios lliures.

Ràdio Contrabanda (Barcelona, 91.4 FM), Ràdio Bronka (Barcelona, 99.0 FM), Ràdio Pica (Barcelona, 96.6 FM), Ràdio RSK (Terrassa, 107.0 FM), Ràdio Línia IV (Nou Barris, 103.9FM), Ràdio Tse-Tse (Terrassa, 106.3FM), Ràdio Barraka (Terrassa, 100.5 FM), Ràdio Inoksidable (Santa Coloma, 101.1 FM), Ràdio Kaos (Terrassa, 89.5 FM), Ràdio Klara (València), Ràdio 90 (Olot, 101.3 FM), Punt 6 Camp (Baix Camp i Tarragonès, 99.8 FM)...

La relació de mitjans també la pots trobar a la xarxa (a la web moviments.info). Projectes on la (contra) informació lliure la fem entre totes i tots. Sense mordasses.

DIADA DEL LLIBRE.

Per llegir, per viure, per lluitar, per seguir...

Contes

Imma MONSÓ,
MILLOR QUE NO M'HO EXPLIQUIS,
La Magrana, 2003. 13,00 euros.

Sembla que la comunicació és el denominador comú d'aquests contes: els personatges no s'escolten prou o quan ho fan no assimilen allò que se'ls diu. N'hi ha que xerren perquè ho necessiten, i n'hi ha que descobreixen el plaer del silenci... Aquesta comunicació la pateixen sobretot les dones, personatges centrals de Millor que no..., que Monsó n'aconsegueix fer uns retrats rodons. Impagable el retrat de Gilda i excel·lent la finura d'humor sorneguer a «Els alegres funerals dels parents de Bordeus». Humor i molta ploma en aquests contes altament recomanables. / C. T.

Novel·la

Pau VIDAL, HOMELESS,
Empúries, 2003. 18,00 euros.
Premi Documenta, 2002.

En obrir el llibre, els lectors descobriran a la solapa el mapa del Raval perquè el lector poc propens als «barris baixos» se situï en totes i cadascuna de les originals històries que conformen aquest llibre. Recuperant el vell estil cabaretesc i desvergonyit —no en va la primera història la dedica a Rusiñol—, Vidal recorre els vells carrers de Barcelona ressuscitant amb molt gràcia captivadores vides passades, que si algú no les conta, quedaran soterrades sota els fonaments dels nous i flamants edificis que les autoritats construeixen per «sanejar» el barri. / C. T.

Novel·la estrangera

Vergílio FERREIRA,
EN NOM DE LA TERRA,
Quaderns Crema, 2002. 18 euros.

Quaderns Crema dona a conèixer un dels més grans escriptors de la literatura portuguesa contemporània i candidat al Premi Nobel de literatura: Vergílio Ferreira. Ferreira concep dues biografies amb el pretext d'una carta d'amor escrita per Joaõ, un ancià invàlid que recorda la seva vida amb

Mònica, morta fa temps, raó de la seva existència i motor de les reflexions arrauxades i aforístiques, de tal manera que En nom de la Terra constitueix una brillant axiologia i a la vegada un monòleg on la tendresa la violència anímica conviuen. / J. A. M.

Assaig divulgatiu

Asha MIRÓ,
LA FILLA DEL GANGES,
La Magrana, 2003. 12,00 euros.

Adoptar continua sent un procés llarg i esgotador, però ja no és gens estrany. Més aviat al contrari. Ara tothom té algun conegut o familiar que ha adoptat un infant. A l'escola les aules són plenes d'infants de diferents races. Però només els que passen per aquest procés de l'adopció, tant pares com fills, coneixen de ben a prop els moments d'incertesa, d'inseguretat i de por. Asha Miró ha passat per tot això i ho explica a la Filla del Ganges, un testimoni emotiu sobre la recerca d'unes arrels i una identitat pròpies que de ben segur a molts els agradarà de compartir. / C. T.

Per reflexionar i dir

NO A LA GUERRA

Dominique SCHNAPPER,
QUÈ ÉS LA CIUTADANIA?
ELS DRETS I ELS DEURES
DE LA CONVIVÈNCIA CÍVICA,
La Campana, 2003. 17,00 euros.

Naomi KLEIN,
BARRERES I FINESTRES.
NOTES DES DE LA TRINXERA
DE LA GLOBALITZACIÓ,
Empúries, 2003. Traducció de Mar
Conill. 14,00 euros.

AUTORS DIVERSOS,
NO A LA GUERRA. LES RAONS
CONTRA L'ATAC A L'IRAQ,
Ara Llibres, 2003 Pròlegs de
Maruja Torres i Suso de Toro.
13,00 euros.
AUTORS DIVERSOS,

PER QUÈ ELS CATALANAS
DIEM NO A LA GUERRA,
Columna, 2003. 9,90.

Nuha AL-RADI,
ELS DIARIS DE BAGDAD.
UN TESTIMONI DE VIDA A L'IRAQ,
Rosa dels Vents, 2003.
Traducció: Anna Jolis. 17,50 euros

Francesc TORRALBA.
UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE?
EDUCAR DESPRÉS
DE L'ONZE DE SETEMBRE.
Edicions 62, 2003. 17,50. Premi
Assaig Josep Vallverdú, 2002.

Llibres amb premi

Novella

•David CIRICI, **Els errors**, Collumna, 2003. 18 euros. Premi 23 d'abril, 2003.
•Joan F. MIRA, **Purgatori**, Proa 2003. 16,90 euros. Premi Sant Jordi 2002.
•David NEL·LO, **Història natural**. Columna. 18,90 euros. Finalista 23 d'abril, 2003.
•Gemma LIENAS, **El final del joc**, Planeta, 2003. 17 euros. Premi Ramon Llull, 2003.
•Pasqual ALAPONT, **Tota d'un glop**, Bromera, 2003. 16,50 euros. XXIV Premi Joanot Martorell.
•Imre KÉRTESZ, **Sense destí**, Quaderns Crema, 2002. Traducció: Eloi Martínez. 15,00 euros. Premi Nobel de Literatura 2002.

Poesia

•Màrius SAMPERE, **Les imminències**, Proa, 2002. 11,00 euros. Premi Ciutat de Barcelona i Premi de la Crítica espanyola al millor recull de poesia publicat en català l'any 2002.
•Pere ROVIRA, **La mar de dins**, Proa, 2003. 10,50 euros. Premi Carles Riba 2002.

Infantil

•Lorenzo SILVA/Jordi SABAT, **Laura i el cor de les coses**, Destino, 2003. 12,95 euros. Premi ApeHes Mestres 2003 de llibre infantil il·lustrat.
•Carme J. HUERTAS, **Gent de pedra**, La Galera, 2002. 7,25 euros. Premi Joaquim Ruyra 2002 de literatura juvenil

agenda

xerrada

JUSTÍCIA I ÈTICA

Amb Santiago VIDAL, jutge

Organitzada per l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura. AVUI, 19.30, CASA ELIZALDE (c./ València, 302)

presentació de "L'accent"

L'ACCENT

Publicació dels Països Catalans: d'esquerres i en català

Amb l'actuació de Feliu Ventura, salutacions del president de l'APPEC, Grup Ramon Barnils de Periodistes i Ass. Premsa Lliure. AVUI, 20.30, CONVENT DE SANT AGUSTÍ (c./ Comerç)

xerrada

EUSKADI, AVUI

Amb Joaquín NAVARRO, jutge

Autor de "Buenos Días, Euskadi", " presenta el seu darrer llibre "25 años sin constitución" (Ed. Akal) DIJOUS 24, 19.30, EUSKAL ETXEA (Placeta Montcada, 1-3)

jornada contra la retallada de llibertats

PROU REPRESSIÓ!

Jornades de Tallers i Debats

18.00 Tallers simultanis: "Presó, la realitat que no s'explica" i "La resposta policial als problemes socials" / 20.00 Tallers simultanis "Immigració: la negació de la ciutadania" i "Criminalització: la repressió des dels mitjans de comunicació" DIJOUS 24, ESPAI OBERT, c/ Blasco de Gray, 4 (M: Poble Sec)

jornades internacionals a Barcelona

Drets fonamentals i globalització

NOUS ATACS, NOVES RESPOSTES

Segona sessió de la Comissió Internacional per a la Salvaguarda dels Drets Fonamentals en la Globalització

Ponències sobre "Legislació antiterrorista i les llibertats a Europa", "La policia europea: un perill per a la democràcia?", "La repressió dels moviments socials", "La lluita dels moviments socials en defensa dels drets fonamentals", "Els moviments d'alliberament nacional enfront de la globalització" Més informació: www.globaldr.org

Organitza: Associació Catalana

per a la Defensa dels Drets Humans. Entrada lliure i gratuïta. 25 I 26 D'ABRIL, CCCB, BARCELONA, (c./ Montalegre, 5)

jornades contra la retallada de llibertats

Diumenge 27 d'abril, 12 hores, Plaça Universitat, Barcelona
MANIFESTACIÓ "PROU REPRESSIÓ!"

ATUREM LA RETALLADA DE LLIBERTATS

MANIFESTAT!
Diumenge 27 d'abril
12h Plaça Universitat BCN

Adhesions i informació:
www.retallada.tk
retallada@confluencia.net

zakilixut

BERNARDO ATXAGA

Escrit als EUA

I
Et parlo, Virgili, des de molt lluny.
Han passat més de dos mil anys
Des que vas anunciar l'Edat d'Or,
L'arribada del Nen
Que havia de portar un nou Iníci.
Recorda el que ens vas dir:
Després de les petites riqueses,
De la terra rica en fruits
I la destrucció de la serp,
Arribarà el gran present:
La Por depredadora desapareixerà.

II
Viatjo, Virgili, pel nord d'un indret
Que anomenem Amèrica.
Els rumors que corrien pel port
De Brindisi deien la veritat:
No era Thule la terra última;
Més enllà hi havia boscos,
Rius, prats, illes, deserts;
També, éssers humans que deien
Milwaukee, Mississipi, Saskatchewan;
Molts van repetir, aquí, les teves paraules,
Arcàdia, Vida Nova, Paradís.

III
Si vinguessis aquí et sorprendries:
La vida que tu i jo vam conèixer,
I que, com un sastre infatigable,
Tants anys, tants segles, va cosir,
Ha desaparegut per sempre.
La tela no va resultar
Més forta que la que fila
L'aranya entre els brins d'herba.
Vaig ser a Kansas, vaig ser a Texas,
Oklahoma i Colorado:
No hi vaig veure un sol pastor solitari.

IV
Vaig ser a San Diego, Denver, Elko;
Allà tampoc no observen la lluna
I les estrelles en temps de sembra;
Les fulles dels arbres xiuxiuegen
En el buit, la pluja cau en va;
Els ocellets escriuen a l'aire
Missatges que ningú no sap desxifrar.
Quant als infants, no els veuràs
Jugar a les tabes o a la ratlleta,
Ni caminar abraçats.
La vida, aquí, n'és una altra, potser millor.

V
I la por? preguntes. No, Virgili,
La por no ha desaparegut.
Encara és aquí, i no deixa
Que ningú dormi felíç
Al costat de les fonts o dels rius,

A l'empara de la dolça ombra.
Vaig ser a Atlanta, Washington, Durham,
Compte! em van dir, no hi vagi,
No passi per aquest carrer, no surti de nit;
Quanta policia, judicis, presons,
Cadires elèctriques, cambres de gas!
Les xifres, Virgili, són esfereïdores.

VI
Vaig ser a Alabama, a Virgínia,
I després camí de Vermont,
Seguint les passes de García Lorca;
Allà, al costat del llac Edèn,
Va plorar amargament pel seu amor,
I perquè la Mort el buscava.
Saps, Virgili? Durant els bombardejos
S'amagava sota el llit,
Amb els seus nebots, com si fos un d'ells.
No hi ha més Edèn que aquell llac
D'aigües tèrboles, que aquells avets.

VII
Això és Amèrica!, solen cridar,
El millor país del món!
Però tenen por, Virgili.
Si vinguessis aquí els podries veure
Amagats sota el llit,
Plorant, tal vegada, a les riberes dels llacs,
Abraçats als avets
Per no caure, com García Lorca,
O com jo mateix que, com ells,
No acabo d'acostumar-me
A viure fora del paradís.

VIII
Vaig ser a Boston, a Northampton;
A Hanover vaig buscar un telèfon.
Les veus de les meves filles
Van recórrer set mil quilòmetres
I van sonar com dues campanetes de cristall.
La Jone va dir: porta'm xocolata.
L'Elisabet va cridar: És terrible!
El Pinotxo ha entrat a la balena.
No sé com ho farà, per sortir-ne!
Tres dies després, a Grantham,
Un ocell va repetir les seves paraules.

IX
Virgili: que n'és, de fràgil, la vida!
Ocells, campanetes, paraules,
Què poden fer? Com lluitaran,
En aquesta nova Edat del Ferro?
Si et cregués sant, si no sabés
Que vas servir un emperador
I que, a voltes, et va faltar pietat,
Imploraria la teva empara, et resaria.
Però no, no podem demanar-t'ho tot.
Ens hem de conformar amb el consol
que encara ens deixen els teus versos.

Estatu batuetan idatzia

I
Deitzen dizut, Virgilio, oso urrutitik.
Joan dira bi mila urte eta gehiago
Urrezko aroa iragarri zenuenetik:
Haur batek etorri behar zuela,
Hasiera berri bat izango zela.
Gogora zaitez agindutakoaz:
Ondasun ttikien ondoren
Lur aberats igaliz betearen atzetik,
Sugea suntsitua izan zedinean,
Oparirik ederrena iritsiko zen: _Beldur
Harraparia ezkutatu egingo da_, zenion.

II
Amerika deitzen den leku baten
Iparraldean nabil, Virgilio.
Brindisiko portuan zurrumurruek
Egia zioten, ez zuten okerrik:
Ez zela Thule lur guztien artean azkena;
Haratago basoak zeudela, ibaiak,
Zelaiak, basamortuak, irlak;
Baita gizasemeak ere Milwaukee
Mississipi, Saskatchewan ziotenak.
Askok errepikatu zituzten hemen zure hitzak,
Arkadia, Bizitza berri, Paradisu.

III
Harritu egingo zinateke hona etorrita:
Zuk eta nik ezagututako bizimodua
Hainbeste urte, hainbeste mende
Etengabean irun eta josi zituena,
Ezkutatu egin da betiko;
Oihala ez zen suertatu
Belar zirien artean armiarmak
Hedatzen duena baino tinkoagoa.
Kansasen egon nintzen, Tejasen
Ez nuen artzain bakarti bat ikusi.

IV
San Diegon egon nintzen, Denverren, Elkon:
Han ere ez diete izarrei begiratzten
Erein aroan, eta ilargiari ere ez;
Zuhaitzen hostoek alferrik egiten dute xuxurla,
Alferrik euriak hots, inork ez ditu ulertzen
txoriek airean idatzitako mezuek;
Har ditzagun umeak gogoan: ez dituzu
Kurkuluxetan edo txingotan jostatzen ikusiko,
Edo bizkarretik elkar hartuta bidean:
Bizimodu hau Beste da, agian hobe.

V
Eta beldurra? Galdetzen didazu.
Bada ez da desagertu, Virgilio.
Gure artean jarraitzen dik ez dezan inork
Zoriontsu lo egin iturri edo ibai baten
alboan, itzal goxoaren anpar Joan.

Atlantan egon nintzen, Washingtonen,
Erne! Esan zidaten, ez ibili kale honetan,
Ez atera gauetz, ahaztu auzune hura;
Zenbat polizia, epaiketa, kartzela,
Zenbat aulki elektriko, gas gela;
Izutu egingo zinateke zenbakiekin, Virgilio.

VI
Alabaman egon nintzen, gero Virginian,
eta Vermonterantz jo nuen García Lorcaren bila;
Han egon baitzen bera, Eden lakuaren ondoan,
Han egin baitzuen negar bere maitasun
Goibelengatik eta heriotzak dei egiten ziolako;
Badakizu, Virgilio? Bonbardaketetan
Ohearen azpian gordetzen zen
Bere ilobekin, ume artean ume.
Lakuaren ur arreak, zuhaitz horiek, izeiak;
Hori da guztia, ez dago beste edenik.

VII
Hau Amerika da! egiten dute oihu,
Munduko naziorik onena da!
Baina beldurra daukate, Virgilio.
Honaino iritsiko bazina
Ohe azpian gordeta aurkituko zenituzke,
Agian negarrez lakuen ertzetan,
Izeiak besarkatuz ez erortzearen,
Hala nola García Lorca, hala nola ni neu.
Ni ere, haien pare, ez bainaiz ohitu
Paradisuez kanpo bizitzera.

VIII
Bostonen egon nintzen, Northamptonen;
Hanoverren telefono bat aurkitu nuen.
Nire alaben ahotsek zazpi mila kilometro
Zeharkatu zituzten, kristalezko
Txintxarriek bezala egin zuten hots:
Jonek esan zuen: ekarri txokolatea.
Elisabet garrasika hasi zen: harrigarria da!
Pinocho balearen barruan sartu da,
Ez dakit oraintxe nola aterako den!
Hiru egun geroago, Granthanmen,
Txori batek hitz haiek berritu zituen.

IX
Virgilio, hain da bizitza hauskorra!
Txoriak, txintxarriak, hitzak,
Zer egin dezakete? Nola lehiatuko dira
Burdinazko Aro berri honetan?
Santutzat bazintut, jakin ez banekí
Enperadore baten zerbitzuan aritu zinela
Eta ez zenuela beti gupidaz jokatu,
Otoi egingo nizuke, babesa eskatu:
Baina ez, ez da zilegi, aski izan behar zait
Zure bertsoek oraindik ere duten eztiarekin.